

La Libereco de Pensa Raporto 2023

Eldono de Ŝlosilaj Landoj

Tutmonda raporto pri la rajtoj, jura statuso kaj diskriminacio
kontraŭ humanistoj, ateistoj kaj nereligiaj

Humanists
INTERNATIONAL

La Penslibereco Raporto 2023

Eldono de Ŝlosilaj Landoj
Tutmonda raporto pri la rajtoj, jura
statuso kaj diskriminacio kontraŭ
humanistoj, ateistoj kaj nereligiuloj

Humanists
INTERNATIONAL

Kopirajto & Aŭtoroj

Redaktoroj: Emma Wadsworth-Jones

Kontribuanta Redaktoro: Elizabeth O'Casey

Volontulaj esploristoj: Cherry Augusta, Felix Baur, Valeria Lechner, Salwa Mansuri, Roisin McNamara, Thys Millan, Lawrence Rickard, Secular Connexions Seculaire, Evgeniia Zen, kaj niaj anonimaj kontribuantoj

Kontribuantoj: Gary McLelland kaj Panayote Dimitras

Specialan dankon al la sekvaj Humanistoj Internaciaj Membro-Organizaĵoj:

ETHOS Slovakio, Halton Peel Humanists Canada, Humanist Association de Toronto, Humanists & Atheists of Zambia (Humanistoj & Ateistoj de Zambio), Humanistoj Aŭstralio, Humanistoj Kanado, Humanistoj Islando, Humanistoj Otavo, Humanistoj Kebekio, Humanistoj Svedio, Humanists UK

Specialan dankon al:

Matt Cherry kiu laboris pri la komencaj 2012 kaj 2013 eldonoj de ĉi tiu raporto, kaj sur kies laboro la Ĝenerala Enkonduko estas plejparte bazita.

Bob Churchill, la redaktisto kaj pioniro de la Raporto de 2012-2019.

Javan Lev Poblador, Lillie Ashworth, Kacem El Ghazzali, Tania Giacomuzzi Mota, Rachel Abrego, Leon Langdon kaj Vic Howson.

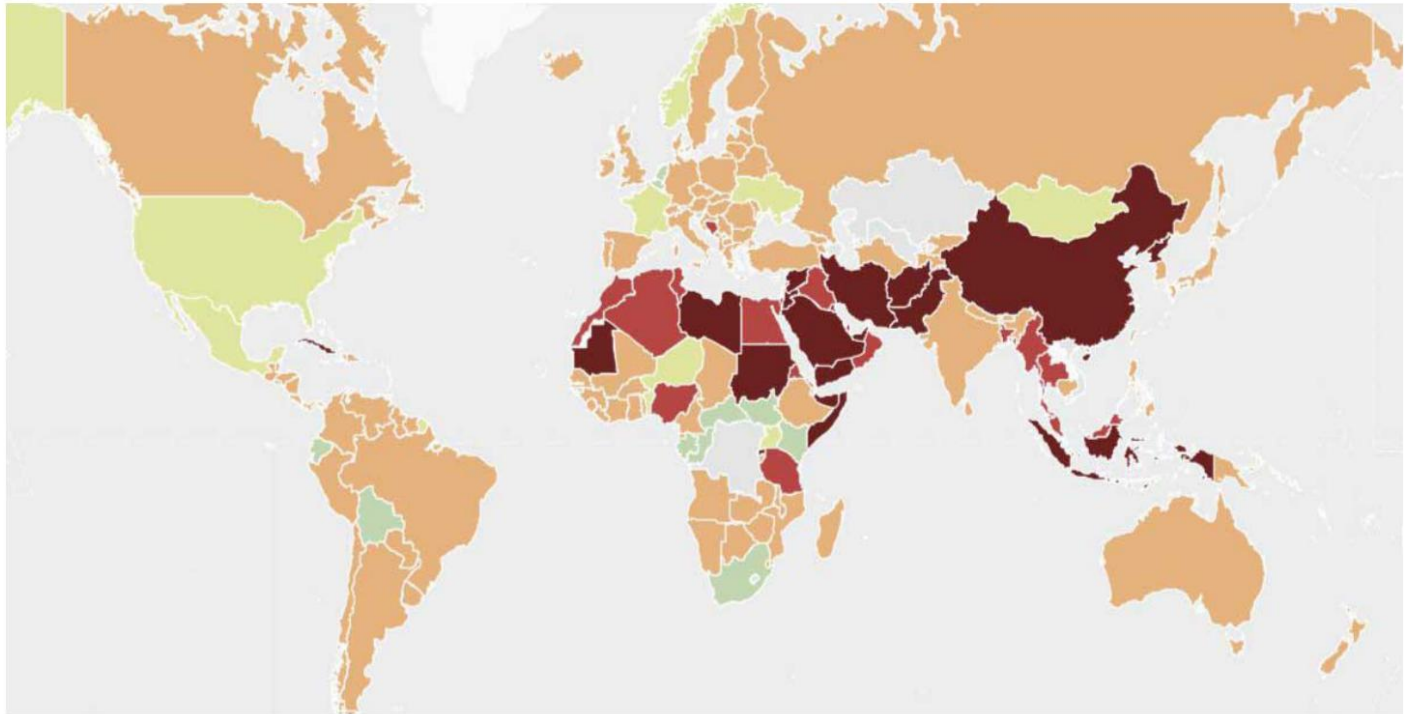
Se vi havas ĝisdatigojn, aldonojn aŭ korektojn por ĉi tiu raporto, bonvolu retpoŝti report@humanists.international

Raporto pri Libereco de Penso de [Humanists International](#) estas permesita laŭ [Krea Komunaĵo Atribuite-Samkondiĉe 4.0](#) Internacia Licenco.

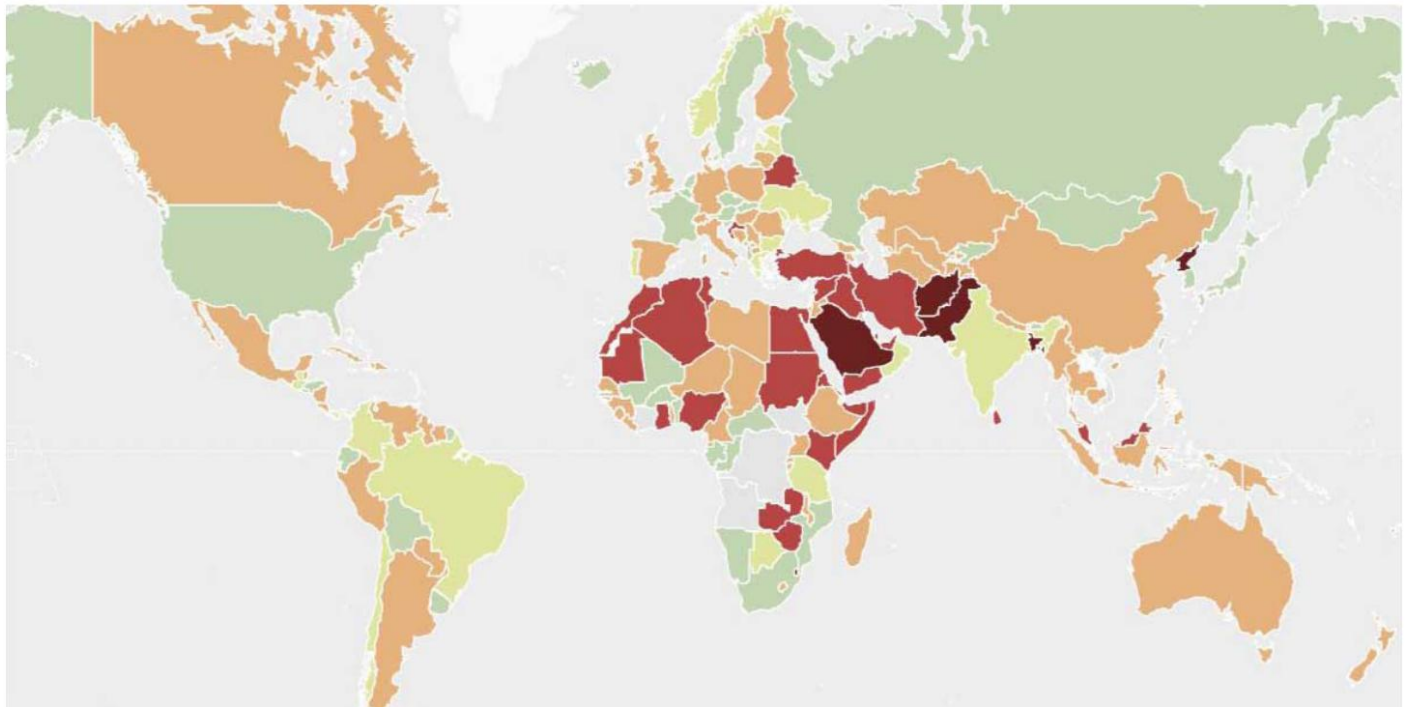
Humanists International estas la tutmonda reprezenta demokratia korpo de la humanisma movado, kiu unuigas diversecon de humanismaj (kaj aliaj nereligiaj) organizoj kaj individuoj. Ni volas, ke ĉiuj vivu digne en vivo en mondo kie universalaj homaj rajtoj estas respektataj kaj protektataj, inkluzive de aliĝo al politika sekularismo de ĉiuj ŝtatoj. Ni laboras por konstrui, subteni kaj reprezenti la tutmondan humanisman movadon defendante homajn rajtojn, precipe tiujn, kiuj apartenas al nereligio, kaj antaŭenigante humanismajn valorojn tutmonde kiel ekzempligite en la Amsterdama Deklaracio (2002).

Humanists International, Inc. estas usona neprofitcela 501-c(3) registrita en Novjorko. Registrita adreso: 1821 Jefferson PI NW, Washington, DC 20036. Humanists International ankaŭ estas la komerca nomo de Humanists International 2020, skota (UK) bonfarado n-ro. SC050629. Registrita adreso: 272 Bath Street, Glasgovo, G2 4JR, UK.

Konstitucio kaj Registaro

Edukado kaj Infanaj Rajtoj

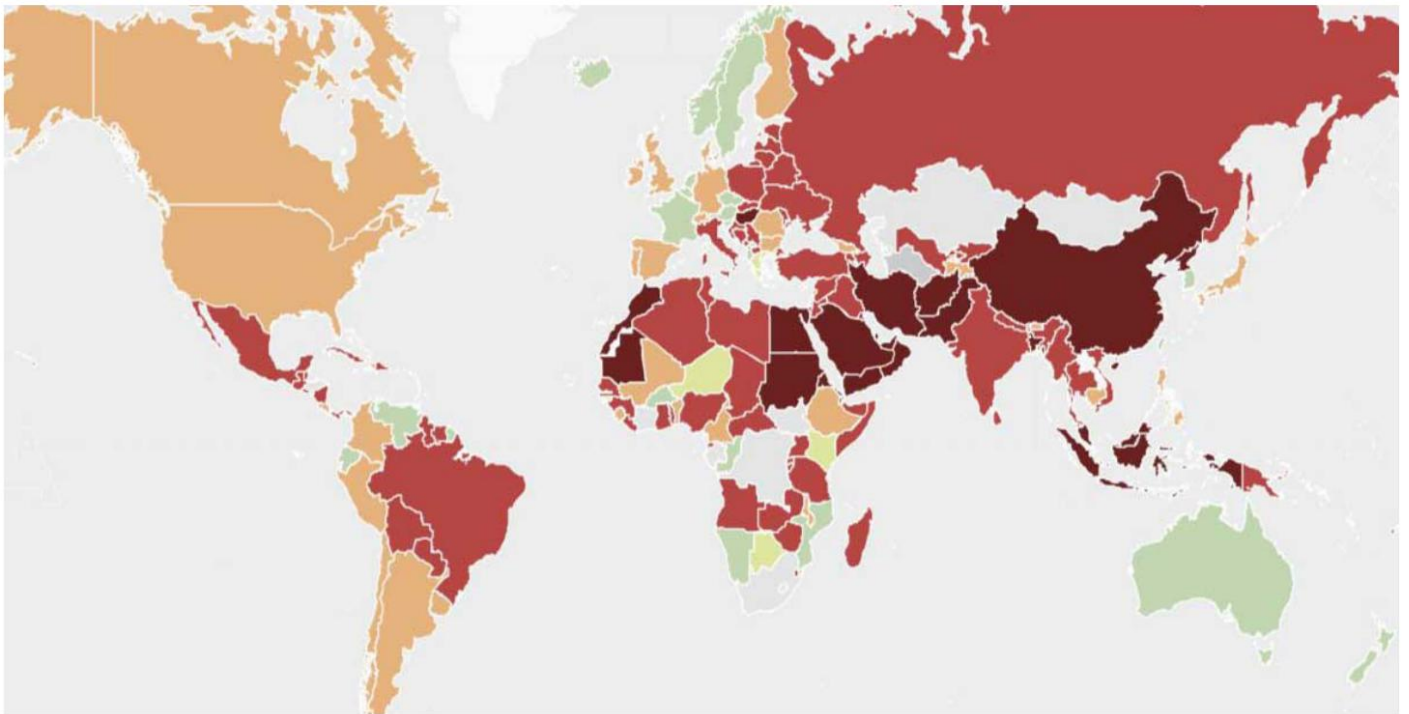

Ĉi tiuj mapoj prezentas la rezultojn de la plena Raporto pri Libereco de Penso kiu estas havebla en kompleta Reta Eldono ĉe fot.humanists.international

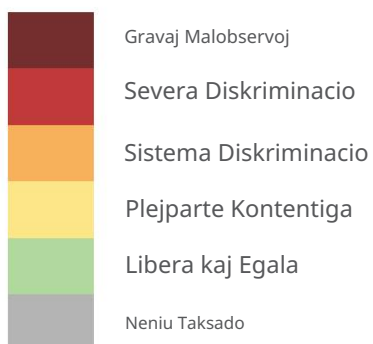
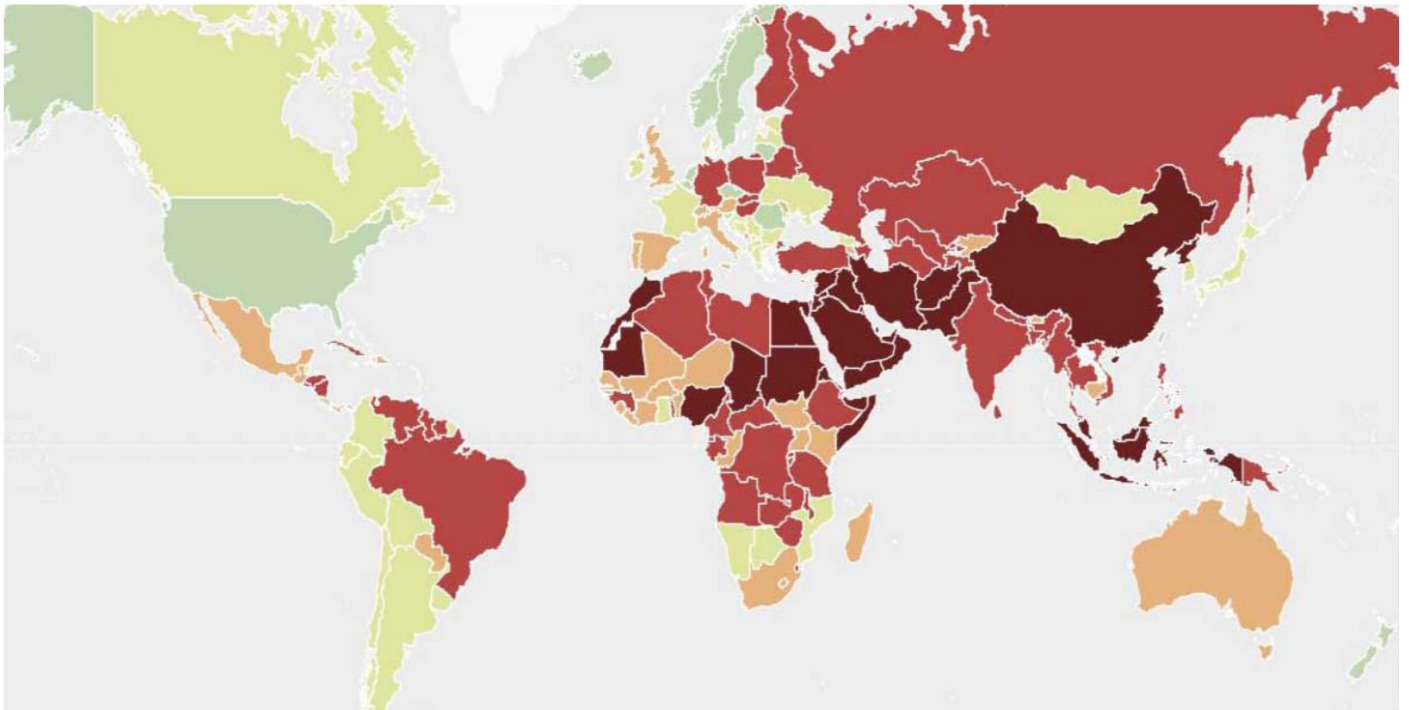
La mapoj respondas al ĉiu el la kvar temaj fadenoj de la Raporto: Konstitucio & Registaro; Edukado kaj Infanaj Rajtoj; Socio & Komunumo; Libereco de Esprimo & Lobiado de Humanismaj Valoroj.

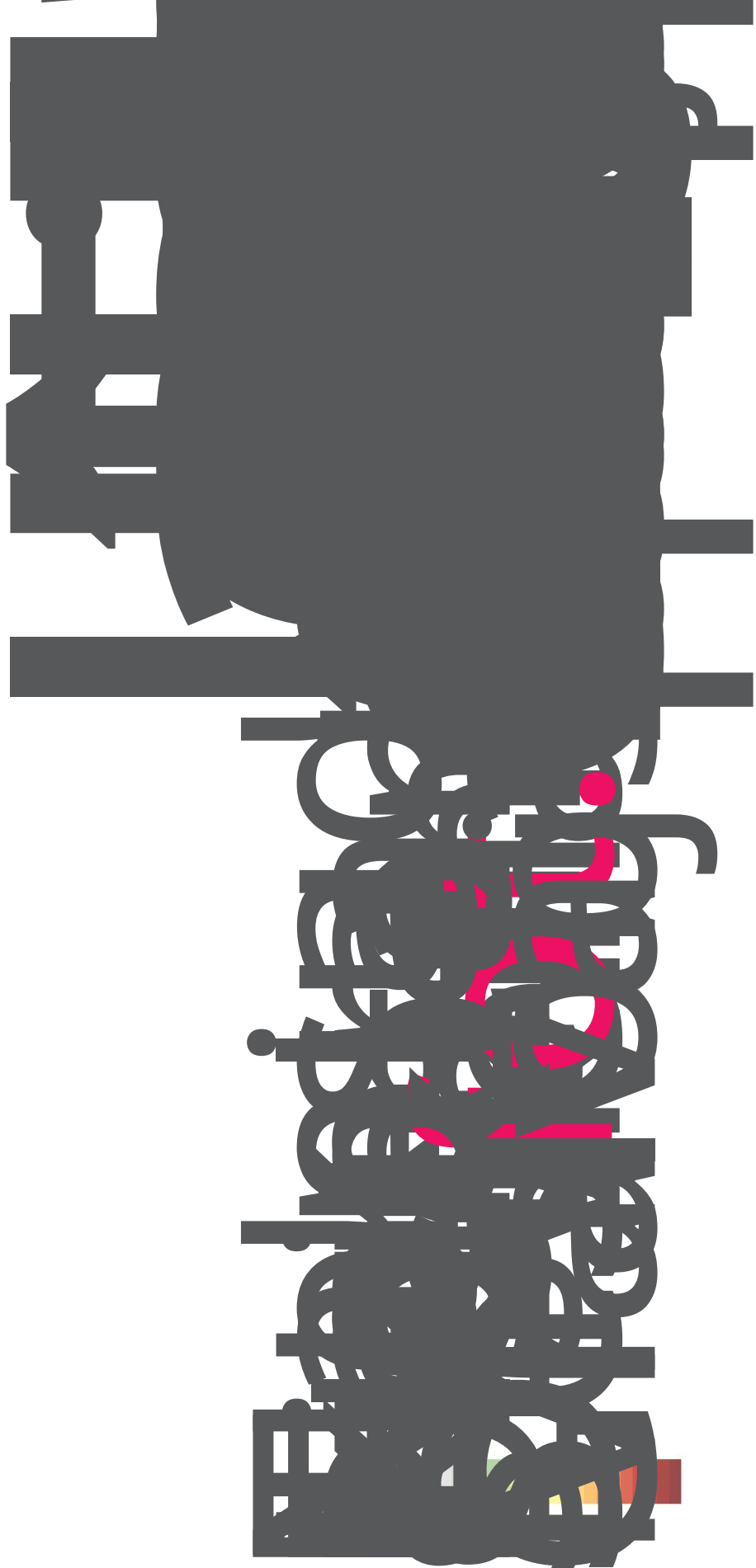
Ĉiu mapo montras la plej altan severeccnivelon (vidu ŝlosilon, dekstren) de iu limkondiĉo aplikita en ĉiu tema fadeno.

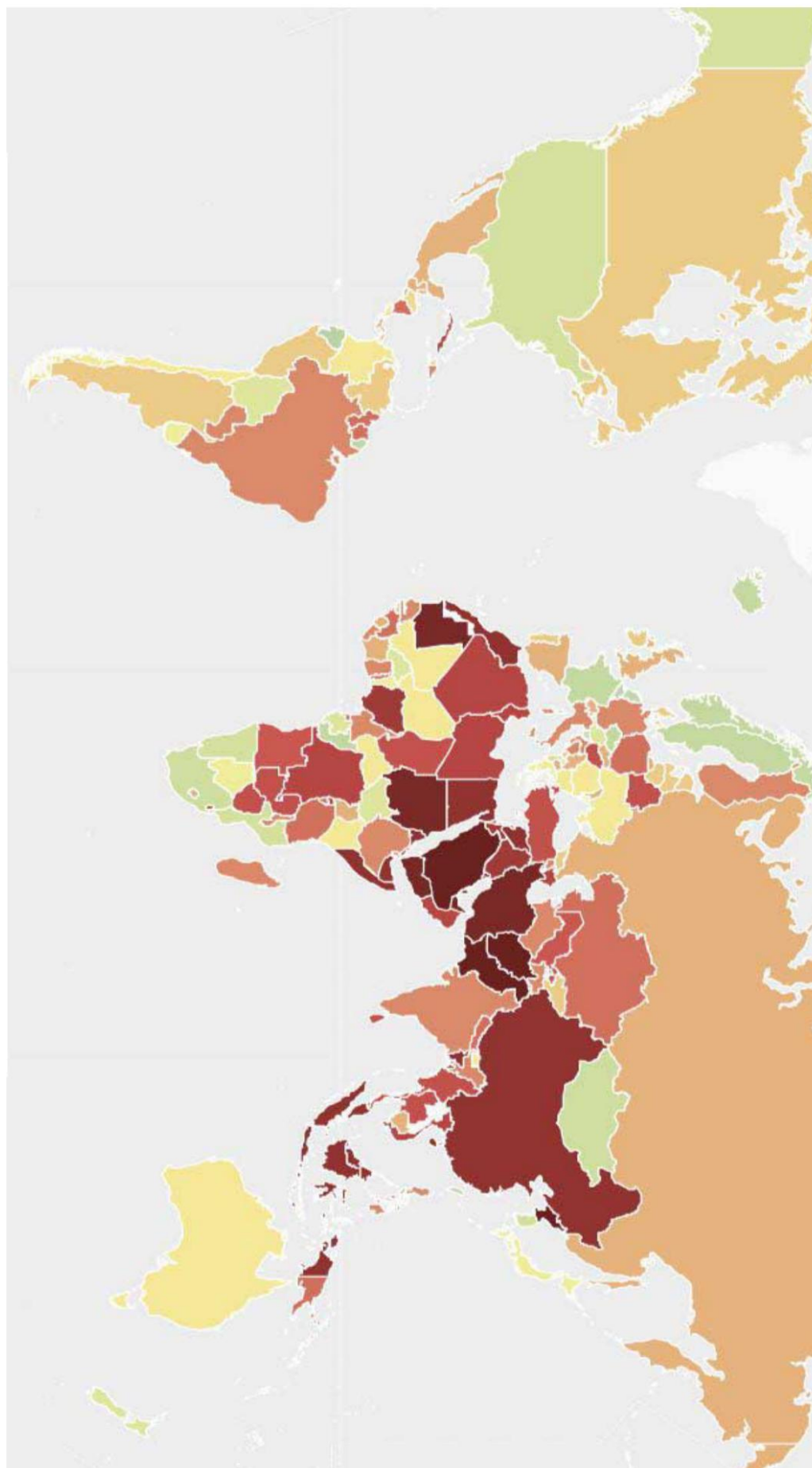
Socio & Komunumo

Esprimlibereco, humanismaj valoroj

Antaŭparolo al la eldono de 2023

De Andrew Copson

En tempo, kiam la fundamentoj mem de demokratio estas defiitaj tra nia mondo, estas grave rekoni la rolon de humanistoj por defendi kaj revigligi demokratajn instituciojn. Humanistoj ne estas nuraj observantoj; ni estas aktivaj partoprenantoj en la demokratia procezo, klopodante por certigi, ke la voĉoj de racio kaj kompato estu aŭdataj. Nia engaĝiĝo al pruvo-bazita decidofarado, egaleco, kaj la protekto de homaj rajtoj spronas nin kontribui signifoplene al la batalo kontraŭ demokrata retrofalo kaj provizi al ni fortan etikan kaj intelektan platformon de kiu fari tion.

Andrew Copson estas Prezidanto de Humanistoj Internacia

La pejzaĝo de la ĉi-jara Raporto, temeita pri la defendo de demokratio, kondukas nin en vojaĝon tra la multaj regionoj, kie humanistoj okupiĝas pri aktivado por kontraŭbatali la erozion de demokrataj valoroj. Tutmonde, ni atestas la fortikecon de humanismaj aktivuloj kiuj rifuzas esti silentigitaj en sia serĉado de justeco kaj la konservado de demokrataj institucioj.

La Raporto pri Libereco de Penso rivelas multajn inspirajn ekzemplojn de humanisma aktivismo tra la mondo, montrante la amplekson kaj profundon de nia engaĝiĝo al defendi demokration.

Ĉu pledante por sekularismo, antaŭenigante homajn rajtojn, apogante rajtojn de LGBTI+ aŭ batalante kontraŭ diskriminacio kaj malegaleco, humanistoj estas ĉe la avangardo de ĉi tiuj kritikaj bataloj. Per sia laboro, ili celas krei sociojn kiuj festas diversecon, respektas individuan aŭtonomion kaj subtenas la principojn de justeco kaj justeco.

Mi estas inspirita de la humanismaj aktivuloj, kiuj rifuzas esti silentigitaj antaŭ la malfeliĉo. Ilia kuraĝo kaj fortikeco estas atesto pri la potenco de humanismo kiel forto por pozitiva ŝanĝo. Ni ĉiuj estas vokitaj pligrandigi iliajn voĉojn kaj subteni iliajn klopodojn dum ni kunlaboras por defendi kaj plifortigi demokration tutmonde.

Mi ŝatus esprimi mian sinceran dankon al la esploristoj, kontribuantoj, kaj ĉiuj partoprenantoj en la produktado de la Pens-Raporto pri Libereco. Ilia dediĉo al lumigado de la stato de libereco de penso, konscienco, religio kaj kredo tra la mondo estas valorega. Ĉi tiu Raporto funkcias kiel potenca ilo por pledado, konsciigo kaj inspirado de agado. Ĝi estas atesto pri aktiva serĉado de humanistoj al pli bona mondo - klopodo al kiu ni ĉiuj povas aliĝi.

Antaŭparolo al la eldono de 2023

De Panayote Dimitras

Antaŭ tridek jaroj mi kunfondis la Grekan Helsinkian Monitoron kaj Minority Rights – Grekio, kaj en 2010 la Humanista Unio de Grekio, Membro de Humanists International. Inspirataj de humanismaj valoroj, ĉiuj tri NROj celas antaŭenigi homajn rajtojn kaj kontraŭbatali ĉiujn formojn de diskriminacio, precipe kontraŭ minoritatoj. Fakte, estis la defendo de la rajtoj de etnaj minoritatoj, kiu devigis min el la ŝtata universitato, kie mi instruis; malobee al mia akademia libereco ili unue malpermesis mian libron, pro la referenco al minoritatoj, kaj poste rifuzis al mi la rajton ĉeesti internaciajn konferencojn.

Panayote Dimitras, kunfondinto de la Humanista Unio de Grekio

Ekde la unuaj paŝoj mi sciis, ke mi kaj miaj kolegoj alfrontos intensan kaj kvazaŭ daŭran ĉikanadon de la aŭtoritatoj, ĉar Grekio mankis kulturo de homaj rajtoj kaj en multaj aspektoj estis malliberala demokratio.

En julio 1993, kune kun aktivuloj de Human Rights Watch kaj la Dana Helsinka Komitato ni havis fakt-mision esplori la problemojn de la makedona malplimulto, kies ekziston ĉiuj grekaj registaroj ĝis hodiaŭ rifuzis eĉ agnoski. Detala raporto de la sekreta servo inkluzive de nomoj kaj aŭtolicencoj de ĉiuj homoj intervjuitaj fare de la misio poste estis publikigita fare de la plej konata ekstremdekstra novnazia semajnjurnalo "Stohos" la 15an de septembro 1993.

Tamen, la tri NGO-raportoj publikigitaj neforviŝeble metas la ĝis tiam plene nekonatan, nacie kaj internacie, makedonan malplimulton sur la mapon.

Plene dek kvin jarojn poste, en 2008, mi estis krime enketita pro "provo perforte aŭ per fortominaco dekreĉi de la greka ŝtata teritorio apartenanta al ĝi" pro nia laboro de NRO sur la sama makedona malplimulto, post plendo de La plej fama novnazia aŭtoro kaj politikisto de Grekio. Daŭris tutan jaron antaŭ ol la dosiero estis arkivita. Ses jarojn poste, en julio 2015, la Eŭropa Kortumo de Homaj Rajtoj regis ke Grekio por la dua fojo malobservis la liberecon de unuiĝo de makedona minoritatunuiĝo, sekvante petskribon prezentitan al la Tribunalo fare de Greek Helsinki Monitor.

Ekde 2015, greka Helsinki Monitor sisteme raportis aŭ prezentis plendojn en centoj da kazoj de malama parolado aŭ malamaj krimoj kaj, ekde 2021, de perfortaj kaj foje mortigaj repuŝoj de azilpetantoj. Kvankam pli ol 150 el ili kaŭzis juĝojn aŭ premadon de krimaj akuzoj, la turniĝanta Prokuroro pri Rasistaj Krimoj en 2020 akuzis min pri prezento de malveraj plendoj, akuzoj falis fine de 2021.

Jaron poste malfrue en 2022, prokuroro plu Kos-insulo akuzis min je "formado aŭ

aliĝi por profito kaj profesie al krima organizo kun la celo faciligi la eniron kaj restadon de trilandaj ŝtatanoj en grekan teritorion” ĉar mi raportis al la lokaj aŭtoritatoj la alvenon de azilpetantoj sur la insulon en julio 2021; Mi faris tion por certigi, ke ili estos registritaj kaj ne repuŝitaj, ofta praktiko farita en kunordigo kun la UNHCR kaj la Greka Mediatoro. Sekve de la akuzoj, ili trudis limigajn rimedojn, kiel malpermeson labori kun GHM (ĉesigita en majo 2023) kaj vojaĝi eksterlanden, krome metis kaŭcion de 10 000 eŭroj, postulis mian dusemajnan ĉeeston ĉe la loka policejo, kaj, en majo 2023, la frosto de unu persona bankkonto! Ĉi tiuj mezuroj estas ĉiuj destinitaj por premi min ĉesigi mian laboron por antaŭenigi kaj defendi homajn rajtojn en Grekio; skemo de konduto nome de la grekaj aŭtoritatoj kiu estis agnoskita de la UN Speciala Raportisto pri Homaj Rajtoj Defendantoj kaj la Homaj Rajtoj-Komisaro de la Konsilio de Eŭropo.

Mi tamen finos per pozitiva evoluo: sekvante serion da Kortumaj juĝoj kontraŭ Grekio en 2010-2012, portantaj la nomon Dimitras kaj aliaj v.

Grekio, pro malobservo de religia libereco kiam mi kaj la plej multaj kolegoj de GHM kaj Humanist Union of Greece devis deklari siajn nereligiajn/ateismajn kredojn por ne preni la devigan religian ĵuron en tribunaloj, la leĝo estis ŝanĝita en 2012 por konformiĝi al la juĝoj kaj poste denove en 2019 por tute abolicii religian ĵuron en krimaj procesoj. En lando konata pro la domina rolo de la vaste maltolerema Ortodoksa Eklezio, tio estis rimarkinda sukceso por miaj (niaj) humanismaj valoroj, same kiel la etendo de civila partnereco en 2015 al samseksaj paroj, en efektivigo de alia ECtHR-juĝo post juĝo. peton, kiun mi havis la privilegion, ke mi registrigis al la Kortumo.

Nun, ni batalas por la rajto esti sendevigita de religia edukado sen mencii sian religion en la peto, kiun la aŭtoritatoj persistas rifuzi malgraŭ alia ECtHR-juĝo kontraŭ Grekio.

Ĝenerala Enkonduko

La Raporto pri Libereco de Penso de Humanists International estas unika jarraporto kaj reta rimedo, kiu rigardas la rajtojn kaj traktadon de humanistoj, kaj la nereligiuloj ĝenerale, en ĉiu lando en la mondo.

Specife, ĉi tiu raporto rigardas kiel nereligiaj individuoj - ĉu ili nomas sin ateistoj, agnostikuloj, humanistoj, liberpensuloj, aŭ estas alie simple ne religiaj - estas traktitaj pro sia manko de religio aŭ foresto de kredo je dio.

Ni temigas diskriminacion de ŝtataj aŭtoritatoj; tio estas, ĉieaj, laŭleĝaj aŭ oficialaj formoj de diskriminacio kaj limigoj al libereco de penso, kredo kaj esprimo. Ni ankaŭ provas inkluzivi iun konsideron de eksterleĝa persekutado aŭ persekuto de neŝtataj aktoroj, socia diskriminacio kaj persona sperto kiam eblas.

Fiksinte la parametrojn de ĉi tiu enketo, ni koncentriĝas pri la tutmondaj interkonsentoj pri homaj rajtoj, kiuj plej influas la nereligiulojn: la rajto je libereco de penso, konscienco, religio aŭ kredo; la rajto al libereco de esprimo; kaj, iagrade, la rajtoj al libereco de kunvenado kaj asocio. Ni konsideras naciajn leĝojn kiuj kompromitas aŭ malobservas ĉi tiujn rajtojn aŭ kiuj alie sanktigas diskriminacion kontraŭ la nereligiuloj. Komprenoble, leĝoj kaj praktikoj influantaj la nereligiulojn ofte ankaŭ influas religiajn grupojn - kutime religiajn malplimultojn en nacia kunteksto - do ni ankaŭ konsideras la respondan efikon de diskriminaciaj leĝoj sur aliaj grupoj.

Foje, ni ankaŭ konsideras pli larĝajn sociajn kaj etikajn aferojn indikaj de la marĝenigo de humanismaj valoroj.

Niaj trovoj montras, ke la superforta plimulto de landoj ne respektas la rajtojn de humanistoj, ateistoj kaj nereligiuloj. Ekzemple, ekzistas leĝoj kiuj: rifuzas al ateistoj ilian rajton identigi; revoki ilian rajton al civitaneco; limigi ilian rajton geedziĝi; malhelpi ilian aliron al aŭ sperto de publika edukado; malpermesi al ili plenumi publikajn oficojn; malhelpi ilin labori por la ŝtato; aŭ krimigi la esprimon de siaj opinioj pri kaj kritiko de religio. En la plej malbonaj kazoj, la ŝtataj aŭ neŝtataj aktoroj povas ekzekuti la nereligiulojn por forlasi la religion de siaj gepatroj, nei la rajtojn de ateistoj ekzisti aŭ serĉi totalan kontrolon de siaj kredoj kaj agoj.

Limigante la amplekson de la raporto al la ĉiea,

laŭleĝaj aŭ oficialaj formoj de diskriminacio - tielnomitaj "malmolaj" indikiloj - la efiko de socia stigmo, neoficiala diskriminacio, kaj aliaj "molaj" faktoroj kiuj povus influ la vivojn de la nereligiuloj estas subtaksitaj. Ni agnoskas ĉi tiun limigon, kaj estas nia intenco plivastigi la mandaton de ĉi tiu raporto kiam ni havas la rimedojn por fari tion. En 2020, ni estis financitaj de la UK-Registaro por fari apartan raporton kun pli limigita amplekso pri la vivaj spertoj de humanistoj en ok landoj tra la mondo. Ĉi tiu raporto, Humanists At Risk: Action Report 2020, trovis, ke en ĉi tiuj landoj multaj humanistoj raportis sperti ĉikanadon, diskriminacion, ostracismon kaj socian izolitecon.¹

La ĉi-jara eldono pri Ŝlosilaj Landoj ekzamenas 10 landojn tra la mondo kiuj estis ĝisdatigitaj en 2023, inkluzive de lastatempaj evoluoj en Kanado, Irano kaj Rusio, kun ĉiuj aliaj landaj enskriboj haveblaj interrete.

Sekulariganta mondo

Ajnaj rajtaj malobservoj kaj diskriminacio estas gravaj, eĉ kiam nur malgrandaj nombroj da homoj estas tuŝitaj. Tamen, la nereligiuloj ne estas grupeto. Ateistoj (tiuj kiuj ne kredas je iu ajn dio), humanistoj (tiuj kiuj ampleksas moralon centritan sur homa bonfarto kaj homa florado kiu ne allogas al iuj supernaturaj aŭ diaj estaĵoj), kaj aliaj kiuj konsideras sin nereligiaj konsistigas grandan kaj kreskanta populacio tra la mondo. Detala enketo en 2012 rivelis, ke religiuoj konsistigas 59% de la monda loĝantaro, dum tiuj, kiuj identiĝas kiel "ateisto" konsistigas 13%, kaj pliaj 23% identiĝas kiel "ne religiemaj" (dum ne memidentigantaj kiel "ateisto").² Ĝi montras, ke ateismo kaj la nereligia loĝantaro rapide kreskas — la religio malpliigis je 9 elcentaj punktoj kaj la ateismo pliiĝis je 3 elcentaj punktoj inter 2005 kaj 2012 — kaj ke religio malpliigas proporcie al la kresko de edukado kaj persona enspezo, kiu estas tendenco, kiu ŝajnas daŭri. Eĉ en landoj, kiuj unuavide ŝajnas havi malmultajn memidentigajn nereligiulojn, oni devas memori, ke ofte estas tiuj ŝtatoj aŭ socioj kiuj plej subpremas nereligiajn vidpunktojn.

For de pensi, ke lando kun ŝajne tre malmultaj nereligiuloj verŝajne ne malobservas la rajtojn de la nereligiuloj, komentistoj devus

rekoni ke la ŝajna foresto de nereligiaj voĉoj povas bone indiki ke la nereligioj memcenzuras siajn opiniojn responde al subpremaj leĝoj aŭ socia tabuo, aŭ ke ili estas aktive silentigitaj, kiel ĉi tiu raporto tro ofte dokumentas.

Penslibereco sub la kadro de homaj rajtoj

La rajto je libereco de penso, konscienco, religio aŭ kredo protektas la individuan konsciencon de ĉiu homo. Tiu ĉi rajto estis unue deklarita de la tutmonda komunumo en 1948 en Artikolo 18 de la Universala Deklaracio de Homaj Rajtoj. Ĝi deklaras:

“Ĉiu havas la rajton je libereco de penso, konscienco kaj religio; ĉi tiu rajto inkluzivas liberecon ŝanĝi sian religion aŭ kredon, kaj liberecon, ĉu sole aŭ en komunumo kun aliaj kaj publike aŭ private, manifesti sian religion aŭ kredon en instruado, praktiko, kultado kaj observo.”

— Artikolo 18, Universala Deklaracio de Homo Rajtoj

Ĉi tiu simpla sed potenca deklaro ricevis la forton de internacia juro per Artikolo 18 de la Internacia Pakto pri Civilaj kaj Politikaj Rajtoj en 1976. En 1981, ĝi ricevis pli larĝan aplikon kaj detalon de la UN Deklaracio pri la Elimino de Ĉiuj Formoj de Maltoleremo kaj de Diskriminacio Bazita sur Religio aŭ Kredo.

Ekzakte kiel libereco de penso, konscienco, religio aŭ kredo protektas la rajton de la individuo sekvi religion, ĝi ankaŭ protektas la rajton malakcepti ajnan religion aŭ kredon, identigi kiel humanisto aŭ ateisto, kaj manifesti nereligiajn konvinkojn per esprimo, instruado kaj praktiko. Kiel klarigas la Komitato pri Homaj Rajtoj de Unuiĝintaj Nacioj (Ĝenerala Komento 22):3

“1. La rajto al libereco de penso, konscienco kaj religio (kiu inkluzivas la liberecon teni kredojn) en artikolo 18.1 estas ampleksa kaj profunda; ĝi ampleksas pensliberecon pri ĉiuj aferoj, personan konvinkiĝon kaj la engaĝiĝon al religio aŭ kredo, ĉu manifestite individue aŭ en komunumo kun aliaj ...

2. Artikolo 18 protektas teismajn, ne-teismajn kaj ateismajn kredojn, kaj ankaŭ la rajton ne konfesi ajnan religion aŭ kredon. La terminoj "kredo" kaj "religio" estas vaste komprenendaj. Artikolo 18 ne estas limigita en sia aplikado al tradiciaj religioj aŭ al religioj kaj kredoj kun instituciaj trajtoj aŭ praktikoj analogaj al tiuj de tradiciaj religioj.”

— Ĝenerala Komento 22, Komitato pri Homaj Rajtoj de UN

Tiel, ne necesas priskribi ateismon kiel religion aŭ analogan al religio por garantii al ateistoj la saman protekton kiel religiaj kredantoj. Male, ateismo kaj teismo estas same protektataj kiel manifestiĝoj de la fundamenta rajto je libereco de penso, konscienco, religio aŭ kredo.

Religiaj kredantoj kaj nekredantoj estas egalaj en homaj rajtoj ĉar ili ĉiuj estas homoj, sendepende de siaj religio aŭ kredoj. Same kiel la profesio de religio estas protektita kiel manifestiĝo de kredo kaj konscienco, tiel estas la kritiko de la ateisto de religiaj kredoj kaj praktikoj. Ekzakte kiel paroli en subteno de onies religiaj konvinkoj kaj moralaj valoroj povas esti de fundamenta signifo kaj graveco por la individuo, tiel povas rekomendi kernajn humanismajn valorojn de demokratio, libereco, raciismo, aŭ kampanjado por homaj rajtoj, egaleco, kaj la principoj de sekularismo. Kiel diras la Unuiĝintaj Nacioj, "religio aŭ kredo, por ĉiu, kiu konfesas ambaŭ, estas unu el la fundamentaj elementoj en lia koncepto de vivo.”

Artikolo 18 protektas la rajtojn de ateistoj esti ateisto kaj manifesti iliajn ateismajn kredojn, kaj ne-kredojn, publike kaj private, en instruado kaj praktiko. La rajto je libereco de religio aŭ kredo estas do centra por nia ekzameno de la statuso de ateistoj kaj aliaj nereligioj tra la mondo. Sed estas aliaj rajtoj, kiuj estas necesaj por ke homoj esprimu sian konsciencon, pensojn kaj kredojn.

Aliaj rajtoj kaj liberecoj

La rajto je sinesprimlibereco estas ne nur necesa por homoj esprimi siajn kredojn, sed ankaŭ por esplori kaj interŝanĝi ideojn. Kiel dirite de Artikolo 19 de la Universala Deklaracio de Homaj Rajtoj, la rajto je sinesprimlibereco inkluzivas la rajton kunhavi ideojn kaj, grave, la liberecon de amaskomunikilaro, kiu estas necesa por la libera interŝanĝo de opinioj kaj novaĵoj:

“Ĉiu havas la rajton je libereco de opinio kaj esprimo; ĉi tiu rajto inkluzivas liberecon teni opiniojn sen enmiksiĝo kaj serĉi, ricevi kaj transdoni informojn kaj ideojn per iu ajn amaskomunikilaro kaj sendepende de limoj.”

— Artikolo 19, Universala Deklaracio de Homaj Rajtoj

Krom esprimi siajn pensojn per privata diskuto aŭ publika amaskomunikilaro, homoj ankaŭ havas la rajton asocii kun aliaj, kiuj kunhavas tiujn kredojn, kaj esprimi siajn pensojn ĉe kunvenoj, inkluzive de publikaj asembleoj kaj manifestacioj.

Tiuj ĉi rajtoj estas protektataj de Artikolo 20 de la Universala Deklaracio de Homaj Rajtoj:

"Ĉiu havas la rajton je libereco de paca kunvenado kaj asocio."

— Artikolo 20, Universala Deklaracio de Homo Rajtoj

Ne estas hazardo, ke ĉi tiuj tri rajtoj estas kune deklaritaj en la Universala Deklaracio de Homaj Rajtoj; Artikoloj 18, 19 kaj 20 estas interplektitaj kaj ĝenerale staras aŭ falas kune. Nia enketo, do, rigardas malobservojn de la liberecoj de esprimo, kunvenado kaj asocio, same kiel liberecon de penso, konscienco, religio aŭ kredo, por montri kiel nereligioj estas malhelpataj aŭ persekutataj por esprimi sian ateiston, ideoj aŭ humanismaj valoroj.

La landoj kun la plej malbonaj rekordoj pri penslibereco estas kutime la landoj kun la plej malbonaj rekordoj pri homaj rajtoj entute. Ankaŭ tio ne estas hazardo: kiam penso estas krimo, neniu alia libereco povas pluvivi tre longe.

Rajtmalobservoj kaj diskriminacio kontraŭ nereligioj

Apostazio kaj blasfemo-leĝoj

En kelkaj landoj, estas kontraŭleĝe esti, aŭ identigi kiel, ateisto. Multaj aliaj landoj, kvankam ne malpermesante homojn de malsamaj religioj aŭ neniu religio, malpermesas forlasi la ŝtatan religion. En ĉi tiuj landoj, la puno preskribita en la leĝo por "apostazio" (konverti religion aŭ deklari sin ne de religio) estas ofte morto. Fakte, por almenaŭ 10 landoj, en kiuj 'apostazio' estas puninda, ĝi estas puninda per morto entute aŭ parte de la lando (Afganio, Irano, Malajzio, Maldivoj, Maŭritanio, Niĝerio, Kataro, Saud-Arabio, Unuiĝintaj Arabaj Emirlandoj), Jemeno). Pakistano ne havas mortkondamnon por apostateco, sed ĝi havas por "blasfemo", kaj la sojlo por blasfemo povas esti tre malalta.

Do, efektive, vi povas esti mortigita pro esprimado de ateismo en 11 landoj.

Pli oftaj ol krimoj rilataj al simple esti ateisto estas la krimaj iniciatoj kontraŭ esprimado de ateismaj opinioj. Multaj landoj havas "blasfemajn" leĝojn kiuj kontraŭleĝigas kritikon de protektitaj religioj, religiaj kredoj, religiemiaj figuroj aŭ religiaj institucioj. Ekzemple, Pakistano persekutis pli ol mil homojn pro blasfemo ekde la enkonduko de siaj nunaj kontraŭblasfemaj leĝoj en 1988. Dekoj da kulpuloj restas en mortpuna prizono, kaj estas ripetaj vokoj de islamismaj gvidantoj ĉesigi la efikan moratorion, plenumi la morton. puno, kaj igi morton la nura frazo por "blasfemaj" konvinkigoj.

La "krimo" kritiki religion ne ĉiam nomiĝas

"blasfemo" aŭ "blasfema kalumnio." Iuj landoj kontraŭleĝigas "kalumnio de religio"; foje, ĝi estas inkluzivita sub leĝoj pri malama parolo (t.e., kelkaj leĝoj pri malama parolo malpermesas esprimojn kiuj falas multe sub ajna prudenta normo de efektive instigado de malamo aŭ perforto); iuj kvazaŭ-"blasfemaj" leĝoj kontraŭleĝigas anstataŭe "difekti religiajn sentojn" aŭ "insulti religion." Kiel dokumentite en ĉi tiu raporto, ekzistas laŭleĝaj limigoj kontraŭ esprimi "blasfemon", kalumnii aŭ insulti religion aŭ religiajn kredojn, aŭ ofendi religiajn sentojn, ktp. en dekoj da landoj.

"Apostazio" kaj "blasfemo" leĝoj ricevas multe da atento ĉar ili ofte estas sufiĉe kvantigeblaj, kaj certe en la kunteksto de homarajtaj diskurso, ekzistas larĝa konsento ke ili konsistigas homajn rajtojn malobservojn. Ekzistas aliaj leĝoj kiuj grave influas tiujn, kiuj malakceptas religion, tamen.

Aliaj diskriminaciaj leĝoj

Kelkaj landoj havas familian juron kiu, efektive, ekskludas ateistojn de geedziĝado (krom se ili ŝajnigas esti religiaj) aŭ forigos gepatrajn rajtojn de gepatroj konataj esti ateistoj. Kelkaj landoj postulas ke certaj publikaj oficoj estu limigitaj al personoj de speciala religio, tiel ekskludante la ne-religiulojn. Kelkaj registaroj postulas civitanojn identigi sian religion (ekzemple, sur ŝtataj identigiloj aŭ pasportoj) sed igi ĝin kontraŭleĝa, aŭ ne permesas, ke ili identiĝu kiel ateisto aŭ kiel ne-religiulo.

Foje, la celo de civitanoj identigantaj sian religion estas ne diskriminacii kontraŭ ateistoj - aŭ ajna religio - sed certigi registarajn avantaĝojn estas donitaj al homoj konforme al ilia kredo, aŭ ke religiaj leĝoj devigitaj fare de religiaj tribunaloj validos al ili en certaj aferoj. , precipe familiaj aferoj.

Tamen en multaj tiaj landoj tio signifas, ke ateistoj estas marĝenigitaj.

Fakte, diskriminacio kontraŭ nereligioj estas ofte kaŭzita, ne de deziro vundi ateistojn, sed de deziro helpi al unu aŭ pluraj religioj. La promocio de religia privilegio fare de la ŝtato estas unu el la plej oftaj formoj de diskriminacio kontraŭ ateistoj. Libereco de religio aŭ kredo postulas egalan kaj justan traktadon de ĉiuj homoj, sendepende de iliaj kredoj. Sed kiam ŝtatoj komencas difini civitanojn ne laŭ sia homaro sed per sia membreco de religia grupo, aŭtomate sekvas diskriminacio.

Ekzemple, kiel rezulto de ĝia 15-jara enlanda milito kaj cele al paco al la lando, la tuta sistemo de registaro en Libano baziĝas sur sektaj kvotoj, kun malsamaj rajtoj kaj roloj disponeblaj por sunaistoj, ŝijaistoj. Islamanoj, kaj maronitaj kristanoj, ktp. Ĉi tiu praktiko ne nur kodigas kaj instigas religian diskriminacion, sed ĝi ankaŭ malinstigas homojn forlasi la religion.

de sia naskiĝo ĉar ili perdos ĉiujn ŝtatajn privilegiojn, kiuj venas kun aparteno al tiu religio.

Religia privilegio ankaŭ vidiĝas en publikaj servoj kaj publika eduko de multaj landoj. La plej ofta kaj granda el tiuj privilegioj estas religia kontrolo de ŝtat-financitaj lernejoj. Ekzemple, en Nord-Irlando, 94% de ŝtat-financitaj lernejoj havas religian karakteron. Tio ne nur plifortigas sektismon preter la lerneja pordego sed ankaŭ ekskludas la nereligiajn.

Familia juro, ankaŭ konata kiel "persona statusa leĝo", estas la aro de leĝoj kiuj kontrolas geedziĝon, eksgeedziĝon, heredon, infanedukadon kaj infanzorgadon - la tutan familian vivon. Pli ol tio, persona statusa leĝo ankaŭ determinas la rilaton de la individuo kun la komunumo kaj ŝtato. Ekzemple, edzino havas malsamajn jurajn rajtojn kaj jurajn rilatojn ol fraŭla virino.

Multaj islamaj landoj donas kontrolon de familia juro al la Sharia tribunaloj funkciigante islaman, ne civilan, leĝon. Aliaj landoj, kutime tiuj kun historie grandaj religiemaj malplimultoj, havas libervolajn religiajn familiajn tribunalojn por la malsamaj religiemaj komunumoj.

Bedaŭrinde por liberpensuloj, kiuj eble forlasis aŭ volas forlasi la religion de sia familio, ĉi tiuj "laŭvolaj" religiaj familiaj tribunaloj povas fariĝi kaptulo, kiu estas malproksima de libervola, kie eliĝo povas levi suspektojn pri apostazio aŭ minacoj de socia ekskludo aŭ forlaso de ies familio. Precipe, nereligiaj virinoj ofte suferas duoblan diskriminacion en religiaj familiaj tribunaloj, per kio ili estas diskriminacitaj ne nur pro sia kredo sed pro sia sekso ankaŭ.

Kompilante ĉi tiun evoluantan jarraporton, ni ankaŭ trovas ke religia privilegio estas ne nur formo de diskriminacio en si mem, sed ĝi ankaŭ estas signifanto de pli ĝenerala socia diskriminacio kontraŭ ateistoj. Kiam religio estas elamasigita kiel speciala, tiam ĝenerale sekvas, ke la membroj de tiu religio ricevas avantaĝojn ne disponeblajn por aliaj.

Eĉ kiam ekzistas nur neklara ŝtatprefero por senmarka religio aŭ kredo je dio, ĝi povas plifortigi socian antaŭjuĝon kaj diskriminacion kontraŭ la nereligiajn. Tial ni ankaŭ konsideras en ĉi tiu raporto religian diskriminacion, aŭ religian privilegion, eĉ kiam ĝiaj subtenantoj asertas, ke ĝi estas nur ceremonia aŭ simbola. Ni konsentas, ke iu religia signalado de la ŝtato estas foje "nur" afero de simboleco, sed tio, kion ĝi simbolas, estas la ŝtata prefero por religio aŭ por aparta religio, kaj la duaklasa statuso aŭ malfavoro de la nereligiajn.

Referencoj

¹ <https://humanists.international/get-involved/campaigns/humanist-at-risk-raporto/>

² <http://www.wingia.com/web/files/news/14/file/14.pdf>

³ <https://www.refworld.org/docid/453883fb22.html>

⁴ Deklaracio de UN pri la Forigo de Ĉiuj Formoj de Maltoleremo kaj Diskriminacio Bazita sur Religio aŭ Kredo

La Taksa Sistemo

Ĉiu lando en ĉi tiu raporto estas taksita kontraŭ gamo da "limkondiĉoj."
La limkondiĉoj estas deklaroj kiuj povas aŭ eble ne aplikiĝas al ĉiu lando.

Ĉiu limkondiĉo estas rilata al unu el kvar temaj fadenoj (ĉi tiuj estas la vertikalaj kolonoj en la

tabelo sube). Ankaŭ, ĉiu limkondiĉo estas metita sur antaŭfiksitan nivelon de severeco (ĉi tiuj estas la koloraj horizontalaj vicoj en la tabelo malsupre). La sekva tabelo listigas ĉiujn eblajn limkondiĉojn.

Konstitucio kaj registaro	Edukado kaj infana rajtoj	Familio, komunumo, socio, religiaj tribunaloj kaj tribunaloj	Esprimlibereco, pledado de humanismaj valoroj
GRAVAJ INFRACCIOJ			
Plena tiraneco malhelpas ĉiujn liberecojn de esprimo kaj penso, religion aŭ kredon	Religia aŭ ideologia endoktrinigo estas tute disvastigita en lernejoj	Esprimo de nereligiaj vidoj estas grave persekutita, aŭ estas igita preskaŭ malebla per severa socia stigmato, aŭ estas tre verŝajne renkontita kun malamo aŭ perforto.	Esprimo de kernaj humanismaj principoj pri demokratio, libereco kaj homaj rajtoj estas brutale subpremita
Religiaj aŭtoritatoj havas superan aŭtoritaton super la ŝtato	La religia aŭ ideologia instruado en signifa nombro da lernejoj estas de fundamentalisto aŭ truda ekstremisma vario	Estas padrono de senpuneco aŭ koluzio en perforto de neŝtataj aktoroj kontraŭ la nereligiuloj	"Apostazio" aŭ konvertiĝo de specifa religio estas malpermesita kaj puninda per morto
Ŝtata leĝaro estas plejparte aŭ tute derivita de religia juro aŭ de religiemaj aŭtoritatoj		Registaraj figuroj aŭ ŝtatagentejoj malkaŝe marĝenigas, ĉikanas aŭ instigas malamon aŭ perforton kontraŭ la nereligiuloj.	"Blasfemo" aŭ kritiko de religio estas malpermesita kaj puninda per morto
Kvazaŭ-dia venero de reganta elito estas devigita, aŭ unupartia reĝimo tenas nekontestatan potencon, kondiĉigita de severa puno		Estas kontraŭleĝe registri eksplicite humanisto, ateisto, sekularisto aŭ alia nereligia NRO aŭ alia homarajta organizo, aŭ tiaj grupoj estas persekutitaj de aŭtoritatoj.	Estas kontraŭleĝe aŭ nerekonite identigi kiel ateisto aŭ kiel nereligiulo
La nereligiuloj estas malpermesitaj plenumi registaran oficon			

Konstitucio kaj registaro	Edukado kaj infana rajtoj	Familio, komunumo, socio, religiaj tribunaloj kaj tribunaloj	Esprimlibereco, pledado de humanismaj valoroj
SEVERA DISKRIMINADO			
<p>La nereligioj estas baritaj de iuj registaraj oficejoj (inkluzive de postenoj rezervitaj por apartaj religioj aŭ sektoj)</p> <p>Ŝtata leĝaro estas parte derivita de religia juro aŭ de religiemaj aŭtoritatoj</p>	<p>Religia aŭ ideologia instruado estas deviga en ĉio aŭ plejparto de ŝtata financado lernejoj sen laika aŭ humanisma alternativo</p>	<p>La domina influo de religio en la publika vivo subfosas la rajton je egaleco kaj/aŭ nediskriminacio</p> <p>La nereligioj estas socie persekutataj aŭ ekzistas malpermesaj sociaj tabuoj kontraŭ ateismo, humanismo aŭ sekularismo</p> <p>Sistema religia privilegio rezultigas gravan socian diskriminacion</p> <p>Registaraj aŭtoritatoj puŝi socie konservativan, religie aŭ ideologie inspiritan tagordon, sen konsidero al la rajtoj de tiuj kun progresemaĵoj vidpunktoj</p> <p>Malpermesa interreligia socia kontrolo (inkluzive de interreligiaj geedziĝmalpermesoj)</p> <p>Religia kontrolo de familia juro aŭ leĝaro pri moralaj aferoj</p> <p>Malfaciligas registri aŭ funkciigi eksplicite humanisman, ateiston, sekulariston aŭ alian nereligian NRO aŭ alian homarajtan organizon.</p>	<p>Esprimo de kernaj humanismaj principoj pri demokratio, libereco aŭ homaj rajtoj estas severe limigita</p> <p>"Apostazio" estas malpermesita kaj puninda kun malliberejo frazo</p> <p>"Blasfemo" estas malpermesita aŭ kritiko de religio estas limigita kaj puninda kun mallibereca puno</p>

SISTEMIA DISKRIMINADO			
<p>Estas sistema religia privilegio</p> <p>Prefera traktado estas donita al religio aŭ religio ĝenerale</p> <p>Estas establita eklezio aŭ ŝtata religio</p> <p>Laŭleĝaj aŭ konstituciaj provizaĵoj ekskludas nereligiajn vidojn de kredlibereco</p> <p>Estas religia imposto aŭ dekonaĵo, kiu estas deviga, aŭ kiu estas ŝtata administrata kaj diskriminacias malebligante nereligiajn grupojn</p>	<p>Estas ŝtata financado de almenaŭ kelkaj religiaj lernejoj</p> <p>Religiaj lernejoj havas potencojn diskriminacii en agnoskoj aŭ dungado</p> <p>Religia aŭ ideologia instruado estas deviga en almenaŭ kelkaj publikaj lernejoj (sen sekularaj aŭ humanismaj alternativoj)</p> <p>Kelkaj zorgoj pri la rajto de infanoj al specife religia libereco</p>	<p>Uzo de Conscientious Obĵetaj klaŭzoj rezultigantaj la neon de laŭleĝa servoj al virinoj kaj Homoj LGBTI+</p> <p>Estas signifa socia marĝenigo de la nereligia aŭ stigmato asociita kun esprimado de ateismo, humanismo aŭ sekularismo</p> <p>Kelkaj religiaj tribunaloj regas en civilaj aŭ familiaj aferoj pri truda aŭ diskriminacia bazo</p> <p>Diskriminacia eminenteco ricevas al religiaj korpoj, tradicioj aŭ gvidantoj</p>	<p>Esprimo de kernaj humanismaj principoj pri demokratio, libereco aŭ homaj rajtoj estas iom limigita</p> <p>Kritiko de religio estas limigita en leĝo aŭ de Fakte 'blasfemo' leĝo estas en efiko</p>

Konstitucio kaj registaro	Edukado kaj infana rajtoj	Familio, komunumo, socio, religiaj tribunaloj kaj tribunaloj	Esprimlibereco, pledado de humanismaj valoroj
Ŝtata financado de religiaj institucioj aŭ salajroj, aŭ diskriminaciaj impostsendevigoj		Religiaj grupoj kontrolas kelkajn publikajn aŭ sociajn servojn	
Plejparte kontentiga			
Ekzistas nominala ŝtatpreĝejo kun malmultaj privilegioj aŭ progreso estas farita direkte al malestablo Oficiala simbola respekto al religio Nenormala diskriminacio de lokaj aŭ provincaj aŭtoritatoj, aŭ transmaraj teritorioj	Ŝtataj lernejoj ofertas religian aŭ ideologian instruadon sen laika aŭ humanisma alternativo, sed ĝi estas laŭvola. Ŝtat-financitaj lernejoj disponigas religian edukadon kiu povas esti nominale ampleksa sed estas substantive partia aŭ lima konfesejo.	Religiaj tribunaloj aŭ tribunaloj rekte juĝas pri iuj familiaj aŭ "moralaj" aferoj; ĝi estas laŭleĝe elekta sistemo, sed la ebleco de socia devigo estas tre klara Lokalizita aŭ malofta sed revenanta kaj ĝeneraligita socia marĝenigo aŭ antaŭjuĝo kontraŭ la nereligiaj	Kelkaj zorgoj pri politikaj aŭ amaskomunikilaj liberecoj, ne specifaj por la nereligiaj Zorgoj ke laikaj aŭ religiemaj aŭtoritatoj enmiksiĝas en specife religiaj liberecoj
SENPAGA KAJ EGALA			
La ŝtato estas sekulara, kun apartigo de religiaj kaj politikaj aŭtoritatoj, ne diskriminacianta kontraŭ ajna religio aŭ kredo	Neniu formala diskriminacio en edukado	Neniu religiaj tribunaloj koncernaj, laikaj grupoj funkcias libere, individuoj ne estas persekutataj de la ŝtato	Neniu fundamentaj limigoj pri sinesprimlibereco aŭ pledado de humanismaj valoroj
NENIAJ TAKSO			
Nesufiĉa informo aŭ detalo ne inkluzivita en ĉi tiu raporto Neniu kondiĉo validas en ĉi tiu fadeno	Nesufiĉa informo aŭ detalo ne inkluzivita en ĉi tiu raporto Neniu kondiĉo validas en ĉi tiu fadeno	Nesufiĉa informo aŭ detalo ne inkluzivita en ĉi tiu raporto Neniu kondiĉo validas en ĉi tiu fadeno	Nesufiĉa informo aŭ detalo ne inkluzivita en ĉi tiu raporto Neniu kondiĉo validas en ĉi tiu fadeno

Ekzempla tabelo pri taksado por ununura lando

Konstitucio kaj registaro	Edukado kaj infana rajtoj	Familio, komunumo, socio, religiaj tribunaloj kaj tribunaloj	Esprimlibereco, pledado de humanismaj valoroj
		Registaraj aŭtoritatoj puŝas socie konservativan, religie inspiritan tagordon, sen konsidero al la rajtoj de tiuj kun progresemaĵoj	"Blasfemo" estas malpermesita aŭ kritiko de religio estas limigita kaj puninda kun mallibereca puno
Prefera traktado estas donita al religio aŭ religio ĝenerale Ŝtata financado de religiaj institucioj aŭ salajroj, aŭ diskriminaciaj impostsendevigoj	Religia instruado estas deviga en almenaŭ kelkaj publikaj lernejoj (sen sekularaj aŭ humanismaj alternativoj)	Kelkaj religiaj tribunaloj regas en civilaj aŭ familiaj aferoj pri truda aŭ diskriminacia bazo	Esprimo de kernaj humanismaj principoj pri demokratio, libereco de homaj rajtoj estas iom limigita
Oficiala simbola respekto al religio			Kelkaj zorgoj pri politikaj aŭ amaskomunikilaj liberecoj, ne specifaj por la nereligiajuloj Koncernas tiun sekularan aŭ religiajn aŭtoritatojn enmiksiĝas en specifaj religiajn liberecojn

Kiel landoj estas taksitaj

Nur la limkondiĉoj kiuj estas trovitaj validaj por antaŭfiksita lando estas montritaj en la propra "tabelo de taksoj" de tiu lando. Jen ekzemplotabelo pri taksado, kiu troviĝas sur la individua paĝo de iu lando.

En la tabelo pri individua lando-rangigoj, vicoj ĉe la randoj de la tabelo estas preterlasitaj kiam neniu limkondiĉo estis trovitaj apliki en tiuj vicoj. En la ekzemplo, ekzistas neniu verda vico kaj neniu malhelruĝa vico, ĉar neniu fadeno estis trovita renkonti limkondiĉojn sur la plej malsupra nivelo aŭ ĉe la plej alta nivelo de severeco.

"Signoluma" resumsistemo sidas apud la titolo de ĉiu lando sur ĝia individua paĝo. La "signala lumo" montras la plej malbonan takson ricevitajn en ĉiu fadeno.

En la ekzemplotabelo supre, la plej malbonaj taksitaj limkondiĉoj aplikataj en la plej maldekstraj du fadenoj estas ambaŭ ĉe la meza nivelo de severeco: oranĝo. La plej malbonaj limkondiĉoj validantaj en la plej dekstraj du fadenoj estas ambaŭ ĉe la dua plej alta nivelo de severeco: ruĝa. (Ili ne ĉiam venas en paroj tiel!)

"Signolumo" montras ke la plej malbonaj limkondiĉoj aplikitaj en ĉi tiu ekzemplo estis sur niveloj, 3, 3, 4 kaj 4.

Konst/Registaro	Edu/Infana	Societo/Comm	Esprimo

Jen ekzemplo de "signallumo" resumo, kiu respondas al la ekzemplo-tabelo supre.

La "signallumo" estas desegnita por doni tujan vidan resumon de la takso de la lando en la amplekso de ĉi tiu raporto.

Alia rigardo al la plena listo de limkondiĉoj

Estas ofte por kondiĉo sur la pli libera fino de la spektro (krom la "Liberaj kaj egalaj" kondiĉoj) esti anstataŭita per kondiĉo sur la pli severa fino de la spektro. En ĉi tiu kazo, la malpli severa kondiĉo

povas resti implicita, kaj ne listigita kontraŭ la lando en la raporto. Ekzemple: Se blasfemo estas puninda per maksimuma frazo de "morto", tiam la malpli severa limkondiĉo deklarante ke blasfemo kiu estas puninda per "malliberigo" povas esti preterlasita en la rangigtabelo de individua lando.

La tabelo estas dizajnita por rompi la limkondiĉojn en apartajn "fadenojn" de maltrankvilo, permesante pli klaran bildigon de kiaj informoj estas haveblaj aŭ inkluditaj en la Raporto. Ĉi tio signifas, ke dum ni kolektas pli da informoj, ni faros pli bonan laboron por identigi mankojn en nia propra kovrado. Kiel dirite en pli frua eldono de ĉi tiu Raporto, konsiderante la manieron kiel la taksoj estas dizajnitaj, iuj taksoj verŝajne plimalboniĝos kun la tempo simple ĉar ni estas kontentigitaj, ke aldonaj, pli severaj limkondiĉoj estis plenumitaj.

Forlaso de limkondiĉo en la rangigkesto ne nepre signifas ke tiu kondiĉo ne tenas en realeco; povas esti ke tiu informo mankas el la Raporto. Ni ĉiam interesiĝas pri novaj informfontoj.

La malsupra, griza vico ne kontribuas al la "severeco" takso de lando. Nur la nulaj kondiĉoj "Neniu kondiĉo validas en ĉi tiu fadeno" aŭ "Nesufiĉa informo aŭ detalo ne inkluzivita en ĉi tiu raporto" aperas ĉe ĉi tiu nivelo.

Singardecoj

Oni devas rimarki, ke ĉi tiu raporto ne povas pretendi esti ĝisfunda. Dum ĉiuj suverenaj nacioj estas registritaj en ĉi tiu raporto, iuj "transmaraj teritorioj" ne estas detalaj kaj ne nepre estas sen diskriminacio pri libereco de penso. Same, la individuaj kazoj listigitaj kiel "Elstarigitaj Kazoj" en ĉi tiu raporto estas ekzemploj, ne ĝisfundaj listoj.

Manko de travidebleco en kelkaj landoj malfaciligas ampleksan analizon de tiuj landoj. En kelkaj landoj, kutime inter la plej malbonaj leĝrompintoj, la sekreteco de tribunaloj, aŭ ŝtatkontrolado de amaskomunikilaro, aŭ manko de raportado, malebligas produkti kompletan konton. En kelkaj landoj, neklaraj leĝoj aŭ larĝaj leĝaj povoj delegitaj al magistratoj malfaciligas precize konstati kiel leĝoj estas aplikataj (aŭ ne aplikataj) surloke.

Ni eble ankoraŭ preteratentas gravajn zorgojn en iuj landoj, kie ni havas malmulte da surtera kontakto kaj la lasta afero, kiun ni volas atingi, estas igi jam marĝenigitajn nereligulojn senti, ke iliaj problemoj estas ignorataj aŭ preteratentitaj ĉar ni donis, la lando pli bona takso ol ĝi meritas,

aŭ ĉar ni preteratentis aferojn de maltrankvilo. Se vi trovas vin en ĉi tiu situacio, aŭ vi havas ajnan alian informon inkluzive de mildigo aŭ eraro por donita lando, bonvolu preni ĝin kiel instigon kontakti nin kaj kontakti per report@humanists.international.

Gvata Listo 2023

Post revizio de nia redakcia politiko en 2022, oni nun konsentis, ke ĉiujare, kvinono de ĉiuj landoj tra la mondo estas reviziita kiel parto de daŭra ciklo de ĝisdatigoj. La jenaj estas landoj, kiuj ne estis ĝisdatigitaj en la ĉi-jara ciklo, sed kiujn Humanists International daŭre atentis.

Afganio

Konst/Registaro

Edu/Infana Societo/Comm Esprimo

Historie, Afganio estis religie diversa, sed la vasta plimulto de ne-islamanoj fuĝis post kiam la talibano plifirmigis la kontrolon de la registaro en 1996. Kiel rezulto, nunaj taksoj indikas ke 99.7% de la lando estas islamanoj - la plimulto de kiuj estas sunaistoj.

Malgranda proporcio, taksita esti malpli ol 1%, estas anoj de aliaj religioj, kiel hinduoj, sikhoj, bahaanoj, kristanoj, budhanoj kaj zoroastrianoj. Ekzistas neniu taksoj haveblaj por la nombro da ne-religiaj aŭ humanismaj individuoj; tiuj loĝantaj en la lando vivas sekrete pro timo de rekta persekuto.

La 15an de aŭgusto 2021, la talibano transprenis Afganion post la retiro de pactrupoj de la lando. La fakta registaro rapide moviĝis por reestabli la Islaman Emirlandon de Afganio kaj

reaserti la superecon - kaj striktan aplikadon - de Ŝario-leĝo en la lando.

Ekde la transpreno, la talibano laŭdire senprokraste ekzekutis oficistojn de loka registara kaj ŝtatsekurecan personaron, same kiel trudeniris la hejmojn de registaroficistoj, ĵurnalistoj kaj homaj-rajtoj-defendantoj. Krome, la rajtoj de virinoj estis signife limigitaj kun la talibano malpermesanta virinojn de partoprenado en sekundara same kiel alteduko, same kiel certajn laborejojn kaj publikajn spacojn, kiel ekzemple parkoj. Punoj por malobeoj inkluzivas publikan vipadon.

Grekio

Konst/Registaro

Edu/Infana Societo/Comm Esprimo

Grekio estas unueca parlamenta respubliko ofte rigardata kiel la naskiĝloko de demokratio en Eŭropo kaj katalizilo al okcidenta civilizo. En la lastaj jaroj tamen, ekzistas ĉiam pli malamika medio por homaj-rajtoj-defendantoj, nepra premo sur ĵurnalistoj, kaj spaco por civila socio ŝrumpis pro kalumniaj kampanjoj celantaj burĝaj socio-aktoroj kaj burokrataj malhelpoj al NGO-registrado.

Ĉi-jare la dekstrula partio, Nova Demokratio, gajnis grandegan elekton venkon donante al konservativa gvidanto Kyriakos Mitsotakis duan oficperiodon kiel ĉefministro. Antaŭ la elektoj, Adonis Georgiadis, kiu estas Vicprezidanto de Nova Demokratio, kaj estis Ministro por Evoluo kaj Investo ĉe

la tempo, faris malestimajn sociajn amaskomunikilajn deklarojn pri nereligioj, dirante, ke ili devas esti timitaj ĉar ili ne havas limojn.

La Greka Ortodoksa Eklezio ricevas sisteman privilegion kompare kun aliaj religio aŭ kredgrupoj, kun religio daŭre firme teksita en la ŝtaton de gravaj institucioj. Kiel rezulto, la nereligioj alfrontas diskriminacion kaj socian stigmon. Humanists International intervenis nome de humanismaj defendantoj de homaj rajtoj en la lando, inkluzive kiam ili estis submetitaj al krimaj procesoj pro tio, ke ili elvokis malaman parolon kaj antisemitismon de altranga ortodoksa episkopo.

Barato

Konst/Registaro

Edu/Infana Societo/Comm Esprimo

Malgraŭ ĝia fame laika Konstitucio, ekzistas gravaj zorgoj pri hindua naciismo kaj interreligiaj streĉitecoj kiuj pliiĝis sub la ĉefministroo de Narendra Modi. La prezidanteco de Modi estis ligita al pliiĝo je hindua naciismo, kaj socie kaj sur la parto de oficialuloj ŝajnantaj levi kaj reklami politikigitan hinduan naciisman tagordon. Pluraj ŝtataj aŭ federaciaj leĝoj lanĉitaj fare de la reganta Bharatiya Janata Party (BJP) estis dizajnitaj por antaŭenigi

patriotismo - aŭ hindua nacia identeco precipe - diskriminante kontraŭ religio kaj kredminoritatoj en la procezo. Kune kun pliiĝo en hindua naciisma retoriko kaj ŝtatsubvenciita religia fundamentismo, tiuj evoluoj ekfunkciigis profundan zorgon por malplimulto kaj ilia rajto je libereco de religio aŭ kredo.

De multaj jaroj, perforto kontraŭ minoritatoj estas a

grava problemo, precipe kontraŭ islamanoj kaj dalitoj. Pli lastatempe la nombro da perfortaj okazaĵoj kontraŭ kristanoj estas raportita esti akre altiĝanta.

Minacoj kontraŭ konataj raciistoj kaj humanistoj en la lando ne estas maloftaj. Ekde 2013, almenaŭ tri eminentaj hindaj raciistoj estis murditaj en reprezalio pro sia laboro defianta superstiĉon.

Aliaj estis la temo de kalumnijaj kampanjoj. Multaj kritikistoj de la registaro ofte estas etikeditaj kiel "kontraŭnacia", "malpatriota", "naksalitoj", "maoisto-simpatiantoj" aŭ "komunistoj". Pli lastatempe, la Prezidanto de la Federacio de Hindaj Raciismaj Asocioj, Narendra Nayak, estis identigita kiel celo por atenco - lia nomo aperanta en multaj "sukceslistoj". Kiel rezulto, de 2016 ĝis 2023 policprotekto estis disponigita

por li. Tiu protekto estis forigita pli frue ĉi-jare sen klarigo.

Okazis ankaŭ eskalada subpremo kontraŭ la civila socio kaj la amaskomunikilaro fare de la registaro. Kun aŭtoritatoj procesigantaj kritikistojn kiel ekzemple ĵurnalistoj, aktivuloj kaj pacaj manifestacioj, sur fabrikitaj kontraŭterorismo kaj malamo-parolado leĝoj. Ĉi-jare Barato aperis kiel la plej loĝata lando en la mondo, superante Ĉinion, kaj superis Brition kiel la kvina plej granda ekonomio de la mondo. Ĝi ankaŭ tenis la G20-prezidantecon kaj gastigis la G20-pintkunvenon en Nov-Delhio. En junio, ĉefministro Narendra Modi ricevis ruĝan tapiŝon bonvenon de la Prezidanto de Usono en Vaŝingtono.

Niĝerio

En Niĝerio, ĉirkaŭ duono de la populacio estas islama, proksimume 40% estas kristanaj, kaj ĉirkaŭ 10% estas de tradiciaj indiĝenaj religioj aŭ neniuj religioj. Dum la Konstitucio garantias religian liberecon, la ŝtato apogas multajn kontraŭ-sekularajn kaj teokratiajn politikojn. La paralelaj juraj ordoj de la lando signifas ke, depende de sia religio, oni povas esti submetita al signife malsamaj punoj por krimoj, kiel ekzemple "blasfemo".

En April 2022, Prezidanto de la Humanista Asocio de Niĝerio, Mubarak Bala, estis kondamnita al senprecedenca 24-jara malliberejo post esti juĝita pro "konduki sin en maniero verŝajne kaŭzi rompon de publika paco" lige kun serio de Facebook. afiŝojn, kiujn iuj taksis "blasfemaj". La kazo de Bala havas

Konst/Registaro	Edu/Infana Societo/Comm Esprimo

estis enŝlimigita de sinsekvaj malobservoj de liaj fundamentaj rajtoj. Humanists International daŭre kontrolas la kazon proksime kaj pledas por la tuja kaj senkondiĉa liberigo de Bala.

La 6an de septembro 2023, la prezidant-elektotribunalo de Niĝerio malaprobis defiojn de opoziciaj rivaloj al la venko de Bola Tinubu en la pridisputata voĉdono de februaro. Observantoj de Eŭropa Unio diris en junio, ke la elektoj estis difektitaj de problemoj inkluzive de manko de trarivebleco kaj operaciaj fiaskoj kiuj reduktis publikan fidon en la procezo. La iama Guberniestro de Lagoso, Tinubu supozis la prezidantecon la 29an de majo 2023. Ĝis nun, la Prezidanto ne respondis al petoj de pardono por Mubarak Bala.

Konst/Registaro	Edu/Infana Societo/Comm Esprimo

Pakistano

Pakistano longe suferis kronikan sektan perforton kaj maltoleremon kontraŭ religiaj kaj nereligiaj malplimulto, kun ŝijajismaj islamanoj submetitaj al la plimulto de la perforto, kaj multajn ekstreme gravajn okazaĵojn kontraŭ kristanaj kaj Ahmadi malplimulto. Por individuaj ne-religiuloj elparoli estas nekutima, sed tiuj rivelitaj aŭ supozitaj esti ne-religiaj tendencas provoki rapidan kondamnon, minacojn de perforto aŭ krimajn "blasfemajn" akuzojn.

La kontraŭ-blasfema leĝo de Pakistano estis plifortigita pli frue ĉi-jare, kaj krom havigi grundojn por laŭleĝaj kondamnoj, provizis kovron por vigla perforto. Tiuj, kiuj estis akuzitaj pri blasfemo, estis

forbruligita al morto, pafmortigita en tribunalejoj kaj hakita al morto sur la vojo, inter aliaj formoj de eksterjuĝaj ekzekutoj. Timo de reprezalio kiel rezulto de "blasfemaj" akuzoj igas multajn individuojn kontakti Humanists International por asistado ĉiun jaron.

Amendoj al la Oficialaj Sekretoj-Leĝo proponitaj ĉi-jare, donus al la spionservoj de la lando larĝan lokon por deteni, kaj trudeniri la hejmon de ajna civitano sen mandato. Ili alportus elektronikajn, neskribitajn komunikadojn sub la medion de la leĝo.

Se kunlignite kun la kontraŭ-blasfemaj leĝoj, ĝi lasas la religiajn kaj kredantajn minoritatojn de Pakistano alfrontantajn

malfortika situacio, kie registaraj oficistoj povas eksplicite celi ilin sen ĉekoj kaj ekvilibroj.

En julio 2023, Pakistano prezentis lastminutan rezolucion ĉe la Konsilio pri Homaj Rajtoj de UN pri religia

malamo. La rezolucio egaligas ĉiujn agojn de "profanigo de sanktaj libroj kaj religiaj simboloj" kun manifestiĝoj de religia malamo. Ĝi ankaŭ minacas delongan konsenton pri kiel trakti religian maltoleremon konforme al internacia juro.

Saŭdiarabio

La Regno de Saud-Arabio estas islama ŝtato regata de absoluta monarkio kune kun potenca religia elito.

Sub la regado de kronprinco Mohammad bin Salman, la reĝimo asertis esti faranta plibonigojn en terminoj de respekto de civilaj liberecoj kaj homaj rajtoj; tamen, la plej multaj plibonigoj estis minimumaj, kaj tre limigaj reĝimo daŭras. En 2017 la Kronprinco promesis reformojn inkluzive por ĉesigi la malpermeson de veturado de virinoj, tamen multaj homaj-rajtoj-aktivuloj kaj konsciencokaptitoj restas malliberigitaj jarojn poste, kun sporadaj freŝaj subpremoj kontraŭ tiuj konsiderataj disidentoj aŭ problemofarantoj, inkluzive de pacaj manifestacioj kaj aktivuloj por politika reformo kaj libereco de esprimo. Virinoj ankoraŭ bezonas permeson de sia "kuratoro" (kutime patro aŭ edzo) por akiri pasporton.

Konst/Registaro	Edu/Infana Societo/Comm	Esprimo

La situacio por humanistoj, nereliguloj, progresemluloj kaj aliaj disidentoj en la lando estas terura. La plej multaj formoj de publika religia esprimo devas esti kongruaj kun la fundamentisma marko de la registara de Sunaismo. Kontraŭ-terora leĝo daŭre subpremas multajn formojn de kritiko aŭ malkonsento en ekstreme larĝaj esprimoj, kaj estas aktive celita procesigi politikan malkonsenton kaj religion aŭ kredminoritatojn. Procesigoj por apostateco aŭ antaŭenigado de ateismo estis faritaj en la lastaj jaroj, kun individuoj alfrontantaj eblajn mortkondamnojn kaj servantaj longajn malliberejojn.

Humanists International proksime kontrolas kaj rekomendas nome de pluraj kazoj de individuoj en malliberejo.

Srilanko

La post-sendependeca historio de Sri-Lanko estis markita de etna perforto kaj 30-jara civita milito kiu finiĝis en 2009. Resonoj de la konflikto daŭre estas sentataj trans la politikaj, sociaj kaj ekonomiaj sferoj kaj havis efikon al la ĝuo de la rajto. al libereco de religio aŭ kredo.

Kvar religioj estas agnoskitaj perleĝe: budhismo, islamo, hinduismo kaj kristanismo. Tamen, Artikolo 9 de la Konstitucio ankaŭ aljugas al budhismo la "plej antaŭa loko" kaj devigas la registaron protekti ĝin, sed ne rekonas ĝin kiel la ŝtata religio. Streĉitecoj inter la budhana plimulto kaj la kristana malplimulto - precipe evangeliaj kristanaj grupoj, kiuj estas akuzitaj je malvolaj konvertiĝoj - sporade ekflamas en atakojn kontraŭ preĝejoj kaj individuoj de budhanaj ekstremistoj. Islamanoj ankaŭ alfrontis persekutadon, precipe post la paskaj dimanĉaj bombadoj en 2019. Humanistoj ankaŭ alfrontas persekutadon kaj tre ofte ne povas malkaŝe identigi kiel nereliguloj pro timo de reprezalioj.

Konst/Registaro	Edu/Infana Societo/Comm	Esprimo

En la nomo de trankviligo de etnaj kaj religiaj streĉitecoj, la srilankaj aŭtoritatoj utiligas gamon da tro larĝa leĝaro por limigi sinesprimliberecon. Tiuj inkludas la Oficialajn Sekretojn-Leĝon 1955, la Preventado de Terorismo-Leĝon (PTA) 1979, kromajn kontraŭterorismajn regularojn eldonitajn en 2006, la ICCPR-Leĝon kaj leĝojn pri kalumnio kaj kortumomalrespekto. Pluraj el tiuj leĝoj sumiĝas al faktaj "blasfemaj" leĝoj.

En majo 2023, la registaro sciigis diligentan specialtrupon establitajn por striki homojn aŭ grupojn kiuj interrompas religian harmonion. Humanists International atente kontrolas la landon en respondo al petoj kiujn ĝi ricevas de humanistoj en risko kaj zorgoj ke klopodoj por trankviligi religian misharmonion povas troe limigi sinesprimliberecon.

Sudano

Konst/Registaro

Edu/Infana Societo/Comm Esprimo

Sudano, araba respubliko en kiu la superrega religio estas islamo, longe suferis de severa etna malpaco kaj estis turmentita de interna konflikto. La longa civita milito de Sudano donis al la lando malbonan homajn rajtojn rekordon, kaj kaŭzis grandajn nombrojn da internaj delokiĝoj ene de la lando. Sudano daŭre alfrontas politikan malstabilecon post laŭplana 3-jara povo-divida transiro al demokrata regado, kiu komenciĝis en 2019, estis interrompita per milita puĉo fine de oktobro 2021. Eskalada konflikto inter armeaj kaj miliciaj fortoj kaŭzis mortojn de miloj, kaj la malvola delokiĝo de pli ol tri milionoj da civiluloj. Observantoj pri homaj rajtoj raportas, ke ekde aprilo 2023 almenaŭ ses defendantoj de homaj rajtoj estis mortigitaj.

La puĉo estis laŭdire pravigita dirante, ke proksimbatalo inter armeaj kaj civilaj partioj ene de la transira registaro minacis la landon.

stabileco. Tamen, la puĉo estis perceptita fare de kelkaj grupoj kiel provo retrudi islaman juron. Efektive, antaŭ junio 2022, al pluraj aliancanoj de eksprezidento Omar Al-Bashir - kaj islamismaj figuroj - estis ofertitaj postenoj en registaro, verŝajne kiel rezulto de la bezono de spertaj administrantoj kaj la oportuneco por la militistaro establi taktikan aliancon kun islamisto. frakcioj.

Dum batalado furiozas tra la lando inter la armeaj kaj miliciaj fortoj, demokratia progreso estas haltigita. Progreso farita por sekularigi la landon ekde 2019, inkluzive de la nuligo de "apostazio", estas suspendita. Pluraj individuoj laŭdire estis arestitaj kaj akuzitaj je "apostazio", dum en Ĥartumo, lastatempe formita policunuo respondeca pri "moralo" laŭdire plifortigas leĝojn pri publika ordo, kiuj malpermesis virinojn porti pantalonon kaj la vendon kaj konsumon de alkoholo.

Ugando

Konst/Registaro

Edu/Infana Societo/Comm Esprimo

Ugando estas ĉefe kristana lando, kun signifa islama malplimulto (ĉefe sunaisto), kaj prezidanto, Yoweri Museveni, kiu estas en povo ekde 1986.

La rajtoj al sinesprimlibereco kaj kunvenado, precipe por registaraj kritikistoj kaj politika opozicio ne estas respektataj, kaj ekzistas restriktaj sur civilsociaj organizoj, amaskomunikilaro kaj reta komunikado, inkluzive de ĉikano kaj timigado de ŝtatagentoj.

Multaj ateistoj kaj humanistoj en Ugando timas malkaŝe esprimi siajn kredojn pro timo de persekuto.

Estas longa historio de humanistoj celitaj per malamo kaj eĉ perforto, pro iliaj kredoj kaj pledado. Ekzistas tamen kreskanta atento al humanist-rilataj festadoj ene de la lando gvidita fare de grupo de humanistoj farantaj humanistceremoniojn ene de la lando.

En majo ĉi-jare, prezidanto Yoweri Museveni subskribis en leĝon leĝproponon krimigantan samseksan konduton. La Kontraŭ-Samseksemo-Leĝo de 2023 malobservas multoblajn

fundamentaj rajtoj garantiitaj sub la konstitucio de Ugando kaj rompas engaĝiĝojn faritajn fare de la registaro kiel subskribinto al kelkaj internaciaj homaj-rajtoj-interkonsentoj. Aŭgusto ĉi-jare okazis la unua aresto farita pro la akuzo de "pligravigita samseksemo", krimo, kiu estas puninda per morto.

Ankaŭ estas zorgo pri la rolo de kristanaj kontraŭrajtaj aktoroj en la lando kaj ilia efiko al nediskriminacio pro seksa orientiĝo kaj seksa identeco. Ekde 2021, Family Watch International kaj la Kristana Konsilio Internacia serĉas dereligi la ekonomian interkonsenton inter Eŭropa Unio kaj Afrika, Karibio kaj Pacifiko (ACP) landoj asertante ke la interkonsento celas antaŭenigi LGBTI+ kaj abortigan tagordon. Komence de ĉi tiu jaro, la Uganda Prolife Parlamenta kunveno aranĝis matenmanĝan kunvenon kontraŭ la Leĝpropono pri Reprodukta Sano de Orienta Afrika Komunumo en partnereco kun Human Life International.

Eldono de Ŝlosilaj Landoj

Ĉi tiu "Eldono de Ŝlosilandoj" de la Raporto pri Libereco de Penso enhavas kelkajn el la enskriboj kiuj estis ĝisdatigitaj ĉi-jare. Ĉi tiuj landaj ĉapitroj estas nur specimeno. La plena raporto estas havebla en la Reta Eldono per la retejo ĉe fot.humanists.international kie ĉiu lando en la mondo estas prezentita kun sia propra retpaĝo kaj interaga taksado.

Aŭstralio

Konst/Registaro

Edu/Infana Societo/Comm Esprimo

Kontinento en si mem, Aŭstralio estas federacia, parlamenta demokratio. Kun populacio pli ol 25,9 milionoj, kaj totala areo de 7 692 024 km², ĝi estas unu el la plej maldense loĝitaj landoj en la mondo.¹

Laŭ la Censo de 2012, 44% de tiuj kiuj respondis estis kristanaj, 39% estis ne-religiaj.

Aliaj religiemaj grupoj inkludis: hinduoj, budhanoj, judoj kaj islamanoj, kiuj reprezentis pliajn 10% de respondantoj al la demando.

Konstitucio kaj registaro	Edukado kaj infana rajtoj	Familio, komunumo, socio, religiaj tribunaloj kaj tribunaloj	Sinesprimlibereco pledado de humanismaj valoroj
<p>Prefera traktado estas donita al religio aŭ religio ĝenerale</p> <p>Ŝtata financado de religiaj institucioj aŭ salajroj, aŭ diskriminaciaj impostsendevigoj</p>	<p>Estas ŝtata financado de almenaŭ kelkaj religiaj lernejoj</p>		<p>Blasfemo aŭ kritiko de religio estas limigitaj laŭleĝe kaj estas punindaj per monpuno</p>
<p>Oficiala simbola respekto al religio</p>			
		<p>Neniuj religiaj tribunaloj koncernaj, laikaj grupoj funkcias libere, individuoj ne estas persekutataj de la ŝtato</p>	

Konstitucio kaj registaro

La Aŭstralia Konstitucio³ (Sekcio 116) baras la federacian registaron fari ajnan leĝon kiu trudas ŝtatan religion aŭ religian observon, malpermesas la liberan ekzercon de religio aŭ metas religian teston por federacia ŝtatofico. La sekcio nur validas por leĝaro farita fare de la ŝtatkomunumo kaj ne trudas restriktajn al la statoj de Aŭstralio. Nur Tasmanio havas similan dispozicion en sia Konstitucio.⁴ La Apelacia Kortumo neniam regis leĝdonan dispozicion malobservas Section 116.⁵

Ne ekzistas ĉarto de ĝeneralaj rajtoj je nacia nivelo. Penslibereco, konscienco kaj religio estas protektitaj laŭ ĝenerala juro same kiel en internaciaj instrumentoj al kiuj Aŭstralio estas Ŝtata Partio, kiel ekzemple la Universala Deklaracio de Homaj Rajtoj, la Internacia Pakto pri Civilaj kaj Politikaj Rajtoj, kaj la UN-Deklaracio pri la Forigo de Ĉiuj Formoj de Maltoleremo kaj Diskriminacio Bazita sur Religio aŭ Kredo.

Favorante kristanismon

Kvankam la registaro estas oficiale laika, ĝi daŭre favoras kristanismon por multaj publikaj ceremonioj. Ekzemple, ĉiu sesio de parlamento komenciĝas per komuna deklamado de la Sinjoro.

Diversaj grupoj kampanjas kontraŭ tiu praktiko, kaj havis sukcesojn sur lokaadministracia nivelo, donante iom da kialo por optimismo en la Ŝtato de Viktorio.

Religiaj institucioj ĝenerale ankaŭ ĝuas delongajn privilegiojn esti esceptitaj de pagado de impostoj kaj de observado de leĝoj, kiel ekzemple la Viktoria Egala Ŝanco-Leĝo kontraŭ diskriminacio kaj Aŭstralia Bonfarado kaj Neprofitcela Komisiono-Leĝo por travidebla administrado.⁷

Individuoj kiuj sufersperas diskriminacion pro religio aŭ kredo havas rimedon sub federaciaj diskriminaciaj leĝoj aŭ tra la kortumsistemo kaj korpoj kiel ekzemple la Homaj Rajtoj kaj Egala Ŝanco-Komisiono.

Federaciaj leĝoj kiuj protektas religia libereco inkludas la Rasa Diskriminacia Leĝo,⁸ la Homaj Rajtoj-Komisiono-Leĝo⁹ kaj la Justa Laborleĝo 2009.¹⁰ Publikservaj dungitoj kiuj kredas ke ili estas neitaj promocio pro religiaj kialoj povas apelacii al la publikserva meritprotektokomisaro.

En 2019, leĝpropono pri "religia diskriminacio" estis proponita, kiu malpermesus "diskriminacion en iuj areoj de la publika vivo pro religia kredo aŭ agado".

Multaj grupoj, inkluzive de kontraŭ-diskriminaciaj komisionoj ĉie en la lando, kontraŭbatalis ĝin. Dum la koalicia registaro komencis evoluigi duan version, ankaŭ tio estis forte kontraŭbatalita kaj malgraŭ aprobo kun amendoj en la malsupra ĉambro, ĝi neniam estis alportita al la Senato por debato antaŭ ol la elekto (2022) ŝanĝis la registaron.¹¹ La nova Aŭstralia Laborista Partio. (ALP) registaro diris, ke ĝi preparos reviziitan leĝproponon, kiu forigas kelkajn el la disputigaj areoj, kie la ŝtataj kontraŭ-diskriminaciaj leĝoj estis nuligitaj.¹²

Edukado kaj infanaj rajtoj

La subŝtataj registaroj permesas religian edukadon en publikaj lernejoj, ĝenerale instruataj de volontuloj uzantaj aprobitajn instruplanojn, diversgrade. Publikaj lernejoj en Novsudkimrio disponigas sekularajn etikklasojn kiel alternativon por studentoj kiuj ne ĉeestas al klasoj pri religia instruado.¹³ En aliaj ŝtatoj, ekzistas neniu sekulara alternativo al religia edukado, sed nereligiaj studentoj povas elekti el la klaso.

En 2023, la Federacia registaro vastigis sian iaman National School Chaplaincy Program, kiu disponigis financan subtenon por registaraj kaj neregistaraj lernejkomunumoj por fari armeajn servojn.

La nuna enkarniĝo de la programo, renomita la Nacia Studenta Bonfarta Programo, ne plu postulas, ke pastroj estu religiaj.¹⁴ La programo emfazas, ke bonfartaj oficiroj kaj armeaj pastroj ne devas prozeliti kaj devas "respekti, akcepti kaj esti sentemaj al aliaj vidpunktoj, valoroj kaj kredoj." Tamen, zorgaĵo de armeaj pastroj estas plejparte administrita tra kontraktoj kun religie-dominataj organizoj kiuj ŝajnas preferi religiemajn kandidatojn.

Financado de malegaleco inter publikaj kaj privataj lernejoj

Kaj la aŭstralia federacia registaro kaj ŝtataj kaj teritoriaj registaroj disponigas financadon por privatlernejoj, la granda plimulto de kiuj estas kredbazitaj.¹⁵

Oni raportas, ke katolikaj lernejoj ricevas ĝis 75% de sia financado el registaraj fondusoj.¹⁶

La federacia registaro disponigas la plej grandan parton de la financado por privatlernejoj dum la subŝtataj aŭ teritoriaj registaroj disponigas la plej grandan parton por la

registaraj publikaj lernejoj.¹⁷

Nejusta financado de privatlernejoj fare de la ŝtato rezultigas pli bone riĉajn privatajn lernejojn allogantajn familiojn kiuj povas pagi la kotizojn for de publikaj lernejoj al privataj lernejoj.¹⁸

Familio, komunumo kaj socio

Analizo de 2016 censo-datenoj kaj aliaj akademaj enketoj indikas ke religia kredo estas sur la malkresko en Aŭstralio kun 62% de la populacio raportanta ke ili ne apartenis al religia organizo. 71% de aŭstralianoj indikas ke religio ne estis propre grava. Plue, 80% de geedzeco nun estas farataj en civilaj ceremonioj.¹⁹

Raporto de decembro 2022 publikigita de la Racionalisma Societo de Aŭstralio indikas, ke ekzistas malmulta al neniu korelacio inter religia konservativismo kaj konservativaj sociaj valoroj en Aŭstralio.²⁰ La plimulto de religiaj konservativuloj subtenas aborton, helpitan mortadon kaj LGBTI+-rajtojn, laŭ la datumoj. Tamen, ekzistas korelacio inter religia konservativismo kaj nedeo de klimata ŝanĝo.

Aborto

Aborto nun estis malkrimigita tra la plej granda parto de Aŭstralio. Plej lastatempe, ĝi estis malkrimigita en Suda Aŭstralio en 2021.²¹ En decembro 2022, la Homaj Rajtoj-Leĝa Centro alvokis la registaron de Okcidenta Aŭstralio plene malkrimigi aborton.²² Ĝi estas la nura ŝtato kiu ne plene malkrimigis aborton.

En 2022, la registaro de Okcidenta Aŭstralio sciigis ke ĝi planis progresi leĝdonajn amendojn por nuligi la kriman delikton de aborto. Tamen, ankora restos ofendo por nekvalifikita persono fari a helpi kun aborto.²³

Helpita mortado

Helpata morto estas permesita en ĉiuj ŝtatoj de Aŭstralio. La nuligo de decembro 2022 de la Andrews Leĝo (1997) pavimis la vojon al la teritoriaj registaroj leĝdoni pri eŭtanazio post 25-jara malpermeso.²⁴

Esprimlibereco, pledado de humanismaj valoroj

Kvankam la Konstitucio ne sanktigas leĝproponon, la rajtoj al sinesprimlibereco kaj unuiĝo estas protektitaj pro virto de Aŭstralio estanta Ŝtata Partio al la Internacia Pakto pri Civilaj kaj Politikaj Rajtoj. En la praktiko, ekzistas libera gazetaro kaj

civitanoj ĝuas kulturon, kiu ĝenerale respektas sinesprimliberecon.

Kiel en multaj partoj de la mondo, la polusiĝo kaj asertoj pri diskriminacio aŭ silentado pliiĝis ambaŭflanke de pluraj temoj. Ekzemple, estis forta debato pri la rajto de altprofilaj sportulo publike deklari ke "samseksemuloj (inter aliaj) estas ligitaj al infero". La kontrakto de la persono estis nuligita kaj kortumkazo rezultigis kie ili asertis religian diskriminacion ĉar la deklaro estis parto de ilia religia kredo. La kazo estis solvita antaŭ juĝo, evitante starigon de jura precedenco.²⁵

Laŭ la Monda Raporto 2023 de Human Rights Watch:

"En aprilo, la ŝtato Novsudkimrio enkondukis novajn leĝojn kaj punojn specife celantajn kontraŭ klimatajn manifestaciantojn, punante ilin per grandaj monpunoj kaj ĝis dujara malliberejo pro protesto sen permeso. [...] Novaj kontraŭ-protestaj leĝoj pasigitaj en la ŝtatoj Viktorio kaj Tasmanio ankaŭ alvokas severajn punojn por neperforta protesto."

"Blasfemaj" leĝoj en la ŝtatoj

Dum ekzistas neniu ŝtatkomunuma krimo de "blasfemo" aŭ blasfema kalumnio, Tasmanio havas Krimkodajn deliktojn por ambaŭ, kaj similaj krimoj ankoraŭ povas ekzisti en ĝenerala juro en aliaj ŝtatoj.

La anglaj ĝeneraljuraj deliktoj de "blasfemo" kaj blasfema kalumnio kun senlimaj punoj estis ricevitaj en la leĝon de la aŭstraliaj kolonioj kaj teritorioj ĉe establado, kaj iĝis deliktoj en la ŝtatoj kaj teritorioj de la ŝtatkomunumo de Aŭstralio kiam la federacio estis formita en 1901. Ili ankoraŭ povas ekzisti kie ajn ili ne estis specife abolicitaj.

Kun la enkonduko de krimkodoj, ambaŭ deliktoj estis definitive abolicitaj kaj ne anstataŭigitaj kun kodaj leĝoj en Kvinlando en 1899, kaj en Okcidenta Aŭstralio en 1913. La Aŭstralia Kapitala Teritorio abolicis blasfeman kalumnio, sed ne "blasfemon", en 1983. La Komunumo de Aŭstralio abolicis ambaŭ deliktojn en 1995, sed tiu forigo ne efikas al ŝtata kaj teritoria juro. Tasmanio abolicis ambaŭ ĝeneraljurajn deliktojn en 1924 kaj anstataŭigis ilin kun koddeliktoj.

Novsudkimrio ne abolicis la ĝeneraljurajn deliktojn kaj en la Krimoj-Leĝo 1900 specife rekonas la ekziston de la ĝeneraljura delikto de blasfema kalumnio.

Sekve, la ĝeneraljuraj deliktoj de "blasfemo" kaj blasfema kalumnio ankoraŭ povas ekzisti en Novsudkimrio, Viktorio, Sudaŭstralio, kaj la Norda teritorio, kaj la ĝeneraljura delikto de "blasfemo" en la Kapitala Teritorio. Koddeliktoj de "blasfemo" kaj blasfema kalumnio ekzistas en Tasmanio.

Religiaj "malbonigaj" leĝoj

La federacia registaro kaj pluraj ŝtatoj pasigis leĝojn malpermesantajn "rasan kalumniadon" kaj la ŝtatoj Tasmanio, Kvinlando kaj Viktorio etendis tiujn leĝojn por ankaŭ malpermesi "religian kalumniadon".²⁶ Estas debato pri kiomgrade tiuj leĝoj nur proskribas instigon al. malamo, aŭ ĉu ili povas esti uzataj por subpremi ne-incitan paroladon pri religiaj kredoj kaj praktikoj.

La Rasa kaj Religia Toleremo-Leĝo²⁷ aprobita de Viktorio en 2001 (Sekcio 8) deklaras: "Persono ne devas, pro la religia kredo aŭ agado de alia persono aŭ klaso de personoj, okupiĝi pri konduto kiu instigas malamon kontraŭ, grava malestimo. por, aŭ abomeno aŭ severa mokado de, tiu alia persono aŭ klaso de personoj." "Ridiko", eĉ se "severa", povas starigi malaltan stangon por "malboniĝo".

La Viktoria Homaj Rajtoj-Komisiono asertas ke "esti kritika de religio" aŭ "konduto kiu ofendas homojn de speciala raso aŭ religio, sed ne instigas aliajn malami, malrespekti aŭ misuzi rasajn aŭ religiemajn grupojn" estas ekzemploj de konduto kiuj estas "ne verŝajne" fali sub la amplekson de raso aŭ religia kalumnio.²⁸

Rasaj kaj religiaj "malbonigaj" leĝoj estis uzitaj kelkajn fojojn, foje en cirkonstancoj kiuj tiris miksitajn reagojn, kun kontraŭuloj dirante ke koncerne la religiajn sekciojn de tiuj leĝoj, ili povas limigi liberan esprimon pri religiaj kredoj kiuj ne devus esti. klasita kiel "instigo al malamo".²⁹

Referencoj

- ¹ <https://www.abs.gov.au/>
- ² <https://www.abs.gov.au/statistics/people/people-and-communities/cultural-diversity-census/2021>
- ³ <https://www.aph.gov.au/constitution>
- ⁴ <https://www.legislation.tas.gov.au/view/whole/html/inforce/nuna/akto-1934-094>
- ⁵ Clarke, Keyzer & Stellios, 2009, la aŭstralia konstitucia juro de Hanks: Materialoj kaj komentaĵo, p. 1228
- ⁶ <https://www.theage.com.au/politics/victoria/lord-s-prayer-stays-in-state-parliament-but-may-not-be-there-for-ever-and-ever-20210804-p58ft9.html>;
https://www.reason.org.au/get_prayers_out_of_Parlamento; <https://rationalist.com.au/category/secular-government/prayers-in-government/>;
<https://www.sbs.com.au/news/article/the-lords-prayer-could-be-dumped-from-victorias-parliament-heres-how-smjidwxv1>
- ⁷ La Purpura Ekonomio: supernaturaj bonfaradoj, imposto kaj la ŝtato, Max Wallace (Aŭstralia Nacia Sekulara Asocio, 2007)
- ⁸ <https://www.legislation.gov.au/Details/C2016C00089>
- ⁹ <https://www.legislation.gov.au/Details/C2019C00030>
- ¹⁰ <https://www.legislation.gov.au/Details/C2021C00421>
- ¹¹ <https://www.theguardian.com/australia-news/2022/feb/10/kio-okazis-al-la-religia-diskriminacia-fakturo-kaj-kie-al-poste>
- ¹² <https://www.skynews.com.au/australia-news/politics/anthony-albanese-promesoj-trakti-la-temojn-de-religia-diskriminacio-kiel-li-deklaras-mi-respektas-homojn-de-kredo/novaĵo/c06f2b320438eb973562fa8cd0da94f3>
- ¹³ <https://education.nsw.gov.au/teaching-and-learning/instruplano/religio-kaj-etiko>
- ¹⁴ <https://www.education.gov.au/national-student-wellbeing-program-nswp>
- ¹⁵ Laŭ la Privatlernejoj Adresaro, de 2,933 privatlernejoj listigitaj 1760 estas katolikaj, dum 14 havas neniun religian alligitecon; 380 estas senkonfesia; 17 estas interdenominaciaj; 2 estas multkredaj. <https://www.privateschoolsdirectory.com.au/search-schools>
- ¹⁶ <https://theconversation.com/going-to-private-school-wont-make-a-difference-to-your-kids-academic-scores-175638#:~:text=In%20Australia%2C%20around%2030%25%20el%20malsamaj%20sektoroj%20kiuj%20regas%20ilin>
- ¹⁷ <https://www.education.gov.au/schooling/how-schools-are-funded>
- ¹⁸ <https://link.springer.com/article/10.1007/s13384-019-00365-9>><https://www.theguardian.com/australia-news/2022/apr/28/private-schools-received-an-extra-10bn-funding-in-coalition-special-deals-study-trovas>;
<https://link.springer.com/article/10.1007/s13384-019-00365-9>;
<https://link.springer.com/article/10.1007/s13384-019-00365-9>
- ¹⁹ <https://rationalist.com.au/religiosity-in-australia/>
- ²⁰ <https://rationalist.com.au/wp-content/uploads/2022/12/Religieco-En-Aŭstralia-Parto-3-finalo.pdf>
- ²¹ <https://indaily.com.au/news/2021/03/03/abortion-decriminalised-in-sa/>
- ²² <https://www.hrlc.org.au/news/2022/12/20/wa-must-fully-decriminalise-abortion-and-reform-outdated-laws>
- ²³ <https://www.mediastatements.wa.gov.au/Pages/McGowan/2022/11/McGowan-Government-to-reform-WAs-abortion-laws.aspx>
- ²⁴ <https://www.theguardian.com/society/2022/dec/01/teritorio-registaroj-reakiri-rajton-fari-kunlaboritaj-mortantaj-leĝojn-post-senato-voĉdono>
- ²⁵ <https://www.bbc.com/news/world-australia-50653762>
- ²⁶ <https://humanrights.gov.au/our-work/racial-vilification-law-australia>
- ²⁷ <https://www.legislation.vic.gov.au/in-force/acts/racial-and-religious-tolerance-act-2001/011>
- ²⁸ humanrightscommission.vic.gov.au/the-law/racial-and-religious-tolerance-act
- ²⁹ theage.com.au/national/historic-win-in-religious-hatred-case-20041218-gdz7um.html; theage.com.au/national/liberals-coy-over-hatred-laws-20060810-ge2w41.html;
<https://www.theguardian.com/law/2019/dec/19/far-right-extremist-blair-cottrell-loses-appeal-against-conviction-for-inciting-contempt-of-muslims>

Brunejo Darussalam

Konst/Registaro

Edu/Infana Societo/Comm Esprimo

La Sultanlando de Brunejo estas Malaja Islama Monarkio situanta sur la norda marbordo de la insulo Borneo - insulo partumita kun du aliaj landoj, nome Indonezio kaj Malajzio - en Sudorienta Azio. La lando havas populacion de 484,991 la plimulto de kiuj estas islama (82.1%). Aliaj religiaj apartenoj inkluzivas kristanajn (6,7%), budhanajn (6,3%) kaj aliajn (4,9%), laŭ la Censo de 2021.1 La nereligioj estas inkluditaj inter tiuj listigitaj en la "alia" kategorio.

Individuoj kiuj elektis "aliajn" ne estis postulataj por specifi plu.

Absoluta monarkio, ekzistas neniu rektaj leĝdonaj elektoj okazigitaj en Brunejo ekde 1962. Krom esti membro de la Association of Southeast Asian Nations (ASEAN), Brunejo ankaŭ estas membro de la Organizo de Islama Kunlaboro (OIC), la Ŝtatkomunumo. landoj, kaj Unuiĝintaj Nacioj (UN).

Konstitucio kaj registaro	Edukado kaj infana rajtoj	Familio, komunumo, socio, religiaj tribunaloj kaj tribunaloj	Sinesprimlibereco pledado de humanismaj valoroj
<p>Ŝtata leĝaro estas plejparte aŭ tute derivita de religia juro aŭ de religiemaj aŭtoritatoj</p> <p>Kvazaŭ-dia venero de reganta elito estas devigita, aŭ unupartia reĝimo tenas nekontestatan potencon, kondiĉigita de severa puno</p> <p>La nereligioj estas malpermesitaj plenumi registaran oficon</p>	<p>Religia aŭ ideologia instruado estas deviga en ĉiuj aŭ plej multaj ŝtatoj. financitaj lernejoj kun neniu sekulara aŭ humanisto alternativo</p>	<p>Esprimo de nereligiaj vidoj estas grave persekutita, aŭ estas igita preskaŭ malebla per severa socia stigmato, aŭ estas tre verŝajne renkontita kun malamo aŭ perforto.</p> <p>Estas kontraŭleĝe registri eksplicite Humanisto, ateisto, sekularisto aŭ alia nereligia NRO aŭ alia homarajta organizo, aŭ tiaj grupoj estas persekutitaj de aŭtoritatoj.</p> <p>La domina influo de religio en la publika vivo subfosas la rajton je egaleco kaj/aŭ ne-diskriminacio</p> <p>Sistema religia privilegio rezultigas gravan socian diskriminacion</p> <p>Registaraj aŭtoritatoj antaŭenpuŝas socie konservativan, religie aŭ ideologie inspiritan tagordon, sen konsidero al la rajtoj de tiuj kun progresemaj opinioj.</p>	<p>Esprimo de kerno Humanismaj principoj pri demokratio, libereco kaj homaj rajtoj estas brutale subpremataj</p> <p>"Apostazio" aŭ konvertiĝo de specifa religio estas malpermesita kaj puninda per morto</p> <p>"Blasfemo" aŭ kritiko de religio estas malpermesita kaj puninda per morto</p> <p>Estas kontraŭleĝe rekomendi sekularismon aŭ eklezi-ŝtatan apartigon, aŭ tia lobiado estas subpremita</p>

		Malpermesa interreligia socia kontrolo (inkluzive de interreligiaj geedziĝmalpermesoj)	
		Religia kontrolo de familia juro aŭ leĝaro pri moralaj aferoj	
Estas establita preĝejo aŭ ŝtata religio Ŝtata financado de religiaj institucioj aŭ salajroj, aŭ diskriminaciaj impostsendevigoj	Estas ŝtata financado de almenaŭ kelkaj religiaj lernejoj	Diskriminacia eminenteco ricevas al religiaj korpoj, tradicioj aŭ gvidantoj	

Konstitucio kaj registaro

La Konstitucio de Brunejo² substrekas ke la ideologia politika principo subesta la regado de Brunejo estas "Melayu Islam Berjara" (tradukita al "Malaja Islama Monarkio"),³ difinita kiel "sistemo kiu ampleksas fortajn malajajn kulturajn influojn, substrekante la gravecon de Islamo en ĉiutaga vivo. kaj regado, kaj respekto por la monarkio kiel reprezentita fare de His Majesty the Sultan."⁴ Tiu politika ideologio implicas signifajn limojn al religia libereco aŭ kredo, kaj la sinesprimliberecon, kunvenon kaj unuiĝon.

Islamaj laŭleĝaj normoj de la sunaa lernejo de Islamo estas kaj ŝtata religio kaj la bazo de leĝaro. Dum la Konstitucio de Brunejo deklaras ke "ĉiuj [...] religioj povas esti praktikitaj en paco kaj harmonio", ĝi ankaŭ establas "la islaman religion laŭ la Shafi'i-sekto de tiu religio" kiel la oficialan religion de Brunejo.

Kiel absoluta monarkio, sultano Hassanal Bolkiah, kiu funkciigis la 5an de oktobro 1967, estas ankaŭ la ŝtatestro (sultano kaj yang di-pertuan), registarestro (ĉefministro), ministro pri financo, defendo kaj eksteraj aferoj. kaj Komerco.⁵ Ne ekzistas parlamento por ekvilibrigi la potencon de la Monarko de Brunejo. Artikolo 84B de la Bruneja Konstitucio insistas pri la jura "imuneco" de la Monarko.⁶

Sultano Hassanal Bolkiah ankaŭ estas la Kapo de la oficiala religio de la lando (Islam) kiel deklare en Bruneiaj Leĝoj. Ekzemple, Artikolo 5 el Part I Preliminary de la Syariah Penal Code Order, 2013 deklaras tion:

"Nenio ĉi tie derogas aŭ influos la prerogativajn rajtojn kaj potencojn de Lia Moŝto la Sultano kaj Yang Di-Pertuan kiel la Estro de la oficiala religio de Brunejo Darussalam."⁷

Laŭ Artikolo 230(1) de la Syariah Krimkodo Ordo, 2013 ŝanĝita versio (BLUV ekde la 7-a de aŭgusto 2018):

"Ĉiu persono kiu iel malŝatas, neglektas, kontraŭas, kontraŭbatalas aŭ insultas ajnan titon de Lia Moŝto la Sultano kaj Yang Di-Pertuan kun respekto al religio en sia kapacito kiel la Kapo de la oficiala religio de Brunejo Darussalam estas kulpa de delikto. kaj estas punebla pro juĝo al malliberigo por ne pli ol 5 jaroj."⁸

La Konstitucio postulas, ke ĉiuj kabinetministroj estu de malaja etneco kaj islamanoj krom kiel permesite fare de la sultano.⁹

Paralelaj juraj ordoj

La jura ordo estas dividita inter laika juro kaj ŝario, kiuj havas paralelajn sistemojn de kaj krima kaj civila juro. Ambaŭ sistemoj funkciigas apartajn tribunalojn kiuj sidas sub ununura juĝistaro de kiu la sultano estas finfine en pagendaĵo, kiel estro de la juĝistaro. La civilaj tribunaloj baziĝas sur ĝenerala juro. La ŝariotribunaloj sekvas la Shafi'i lernejon de islama jurisprudenco, en kiu ekzistas neniu koncepto de laŭleĝa precedenco kaj juĝistoj ne estas ligitaj per la decidoj de pli alta kortumo. Ŝario-tribunaloj havas jurisdikcion super kaj puna juro kaj burĝaj/familiaj aferoj implikantaj islamanojn, kaj aŭdas kazojn alportitajn sub delongan ŝario-leĝaron, same kiel sub la pli nova Syariah Penal Code (SPC) lanĉita en stadioj ekde ĝia trairejo en 2013.¹⁰

La SPC kaj laika ĝenerala juro funkcias paralele¹¹ kaj apliki al kaj islamanoj kaj ne-islamanoj, inkluzive de eksterlandanoj, kun ne-islamanoj sendevigitaj de certaj sekcioj. Sub la SPC, la Royal Brunei Police Force kaj Religious Enforcement Division-oficiroj, sub la Ministerio de Religiaj Aferoj, kunlaboras en enketoj de krimoj kovritaj per kaj laika juro kaj ŝario -

kiel ekzemple murdo, seksperforto, kaj ŝtelo - kaj takso komisiono determinas ĉu laika aŭ ŝaria tribunalo devus provi la kazon.¹²

Ŝaria punkodo

Brunejo adoptis la SPC en 2013, kiu estis efektivigita en stadioj dum pluraj jaroj. Male al en aliaj landoj, kie la ŝaria punkodo tipe nur validas por islamanoj, la plimulto de la klaŭzoj validas por ĉiuj egale, kun kelkaj esceptoj kiuj validas nur por

islamanoj.

La kodo enhavas gamon da provizaĵoj kiuj limigas la rajton al libereco de penso, konscienco kaj religio. La dispozicioj inkluzivas severajn punojn pro ne plenumado de vendredaj preĝoj aŭ observado de Ramadan kaj vastigitaj limigoj al la rajtoj de individuoj teni aŭ paroli libere pri certaj kredoj (Vidu "Apostazio kaj blasfemo" malsupre).

La fina fazo, lanĉita la 3an de aprilo 2019, estis renkontita kun internacia kondamno. Ĝi inkludas mortpunojn por hududkrimoj inkluzive de apostateco, blasfemo, malfideleco kaj samseksemo.

"Ĝeneralaj deliktoj" listigitaj en la ago inkluzivas:¹³

- 209. Disvastigo de religio krom religio de Islamo.
- 210. Persvadi ktp islamanojn ŝanĝi religion.
- 211. Persvadante ktp personon havantan neniun religion por iĝi kredanto de ktp religio krom religio de Islamo ktp.
- 212. Ekspozante kredojn kaj praktikojn de religio krom religio de Islamo al islama infano, aŭ infano kies gepatroj ne havas religion, kiu estas malpli ol 18 jarojn.
- 229. Religia instruado sen skriba aprobo.
- 230. Malestimo ktp de religia aŭtoritato.
- 235. Instigo al neglektado de religia devo.

Religiaj minoritatoj

Iuj religiaj minoritataj grupoj konsiderataj kiel "devoĵaj" estas malpermesitaj, ĉi tiuj inkluzivas la Ahmadismo-Islaman Komunumon, la Bahaan Kredon kaj la Atestantoj de Jehovo.¹⁴

Edukado kaj infanaj rajtoj

La registara apogo al la Shafi'i lernejo de Sunaisma Islamo al la ekskludo de aliaj kredoj daŭras ene de la eduka sistemo.

La leĝo establas du arojn de lernejoj: tiuj ofertantaj la nacia aŭ internacia instruplano administrata de la Edukministerio kaj tiuj proponantaj suplementan religian edukadon (ugama) administritajn de la Ministerio pri Religiaj Aferoj.¹⁵

Studoj de la sunaa lernejo de Islamo estas devigaj por islama lernanto laŭ Artikolo 32 el la Leĝoj de Brunejo, Ĉapitro 210, Eduko, S 59/03 ŝanĝita per S 86/06, Revised Edition 2011.16 Dume, sur la alteduknivelo, Artikolo 41 (1) regas ke studentoj, nekonsiderante siaj religiaj fonoj, estas postulataj por preni la temon de la filozofio de la Malaja Islama Monarkio. Artikolo 58 insistas ke "Malaja Islama Monarkio" estas deviga temo kiu devas esti instruita en "ĉiu privata akademia instruero sur la post-sekondara nivelo." Krome, Artikolo 47 el tiu leĝo ankaŭ malpermesas studentojn de politika organizado kaj sindikataktivismo, aparte tio kiu estas "nedezirinda kaj malracia al la filozofio de la Malaja Islama Monarkio."

Laŭ la usona Ŝtata Departemento, instruado en ugamaĵoj sub la administrado de la Ministerio de Religiaj Aferoj estas sep-ĝis-ok-jara kurso, kiu instruas la ĉiutagan praktikon de sunaismo laŭ la lernejo Shafi'i. Sub registarordono de 2012, ugama instruado estas deviga por islamaj studentoj en aĝo de 7-14 kiuj tenas civitanecan aŭ permanentan loĝejon; multaj studentoj ekzamenas ugamaĵojn en la posttagmezo post kiam Ministerio de Edukado-lernejoj paŭzis.

Gepatroj povas esti monpunitaj ĝis 5,000 Brunejaj dolaroj (ĉ. 3,700 USUS\$), estu malliberigita por esprimo ne superante unu jaron, aŭ ambaŭ, por malsukceso observi la ordon. La leĝo ne faras loĝejon por islamanoj kiuj havas ne-ŝafiajn kredojn.¹⁷

Konforme al la SPC, kiu malpermesas la reklamadon de religioj krom la Shafi'i lernejo de Islamo, publikaj kaj privataj lernejoj - inkluzive de tiuj administritaj fare de aliaj religiemaj grupoj - estas malpermesitaj provizi religian instruon pri iu alia kredsistemo. Lernejoj povas esti monpunitaj, aŭ ĝiaj oficialuloj malliberigitaj, se ili estas trovitaj instruantaj ne-islamajn religiajn temojn.

Ina Genitala Mutilado

Laŭ la usona Ŝtata Departemento, la Ministerio pri Religiaj Aferoj deklaris cirkumcidon de islamaj knabinoj (sunat) religia rajto deviga sub Islamo. La registaro deklaris ke ĝi ne konsideras la praktikon konsistigi Inan Genitalan Mutiladon. La Ŝtata Muftio — islama juristo kvalifikita por eldoni opiniojn pri punktoj de islama juro — deklaris per fatvo ke kaj vira kaj ina cirkumcido estas postulataj laŭ islama juro.¹⁸

Familio, komunumo kaj socio

Brunejo metas pezan emfazon de la apogo al la nacia ideologio de Brunejo kiel "Malaja Islama Monarkio". Laŭ la usona Ŝtata Departemento, ne-islamanoj kaj islamanoj alfrontas socian premon konformiĝi al islamaj gvidlinioj koncerne konduton; tiuj, kiu

deziras konverti al alia religio timas ostracismon de amikoj, familio kaj ilia komunumo.¹⁹

Ekde la paŝo de la SPC en 2013, multaj elementoj de ŝaria juro validas por ĉiuj personoj en la lando, sendepende de sia nacieco aŭ religio. Iuj sekcioj de la SPC validas nur por islamanoj.²⁰

Familia juro

Laŭ la usona Ŝtata Departemento,

"Ĉiuj gepatraj rajtoj estas aljuĝitaj al la islama gepatro se infano estas naskita de unu islama kaj unu ne-islama gepatro. La ne-islama gepatro ne estas rekonita en iu oficiala dokumento, inkluzive de la naskiĝatesto de la infano, krom se tiu gepatro konvertiĝis al Islamo. La leĝo malpermesas al iu ajn islamano transcedi la gardadon de neplenaĝulo aŭ dependanto en lia kuratoreco al ne-islamano."²¹

Laŭ la SPC, islamanoj ne rajtas rezigni aŭ ŝanĝi sian religion. Ne-islamanoj devas esti almenaŭ 14 jarojn kaj sep monatojn por konverti aŭ rezigni sian religion. Se ambaŭ gepatroj konvertiĝas al Islamo, iliaj infanoj malpli ol 14 jarojn kaj sep monatojn aŭtomate iĝas islamaj.²²

Interreligia geedziĝo

Malgraŭ la foresto de laŭleĝa malpermeso de islamanoj geedziĝantaj kun ne-islamanoj, ĉiuj islamaj geedziĝoj postulas ŝaria tribunalarprobon, kaj la ne-islama partio estas postulata por konverti antaŭ la geedziĝo. La leĝo permesas civilan geedziĝon por neislamanoj.²³

Aborto

La Syariah Krimkodo krimigas havi aborton, aŭ elfari aŭ "helpi" aborton, disponigante punon de ĝis 10 jaroj en malliberejo kaj monpunojn laŭ Artikoloj 158-163.²⁴

LGBTI+ rajtoj

Samseksa seksa agado estas malpermesita sub la Krimkodo 195125 kaj la Syariah Penal Code Order 2013, kiuj krimigas agojn de "karna scio kontraŭ la ordo de naturo", "liwat" (anusa sekso), kaj "musahaqah" (seksaj rilatoj inter virinoj). Samseksa intimeco inter viroj estas puninda kun morto per ŝtonumado aŭ vipado per 100 batoj kaj malliberigo dum unu jaro. Samseksa intimeco inter virinoj estas puninda kun monpuno ne pli ol \$40,000, malliberigo por esprimo ne pli ol 10 jarojn, vipado ne pli ol 40 batoj aŭ kombinaĵo de ajnaj du el tiuj.²⁶

Nuntempe ekzistas moratorio pri la uzo de la mortopuno.

Krom eble esti kaptitaj de leĝoj kiuj krimigas samseksan agadon, transgenuloj ankaŭ povas alfronti persekuton laŭ dispozicio krimiganta "poziĝi kiel la kontraŭa sekso", kun maksimuma puno de unu jaro de malliberigo kaj monpuno.²⁷

Esprimlibereco, pledado de humanismaj valoroj

La krizostato deklarita fare de la Sultano de Brunejo en 1962 daŭras, kaj enkalkulas severajn restriktajn sur sinesprimlibereco, gazetara libereco kaj la rajto je libera kunigo kaj libereco de unuiĝo.

Sendependa amaskomunikilaro en Brunejo estas ekstreme limigita kaj ĵurnalismo estas limigita. Amendo al la Sedicio-Leĝo (2005) fortigis malpermesojn pri kritikado de la sultano kaj la nacia "Malaja Islama Monarkio" ideologio. Defii la aŭtoritaton de la reĝa familio, aŭ la validecon de la nacia filozofio ankaŭ estas puninda sub la 1948-datita Sedition Act.²⁸

Amaskomunikila libereco

Laŭ BBC, "La privata gazetaro estas aŭ posedata aŭ kontrolita de la reĝa familio, aŭ ekzercas memcenzuron kiam temas pri politiko kaj religio."²⁹

La Interreta Praktikkodo de Brunejo limigas interrete ajnan enhavon rigardata kiel subfosa aŭ kuraĝiga de kontraŭleĝaj reformaj klopodoj. Ĵurnalistoj ofte raportis praktiki memcenzuron pro socia premo, raportoj pri registara enmiksiĝo kaj premo, kaj laŭleĝaj kaj profesiaj zorgoj. La registaro cenzuras retan enhavon kaj havas la kapablon kontroli privatajn retajn komunikadojn.³⁰

"Apostazio" kaj "blasfemo"

Artikoloj 213, 214, kaj 215 el la reviziita Krimkodo krimigas presadon, disvastigon, importadon, dissendadon kaj distribuadon de publikaĵoj opiniitaj kontraŭe al ŝario. Ne-islamanoj estas malpermesitaj nomi "Alaho" kiel sia Dio (kelkaj bruneaj kristanoj ja uzas "Alaho" kie anglalingvaj kristanoj diras "Dio").

En 2014, la Ŝtata Muftio, Abdul Aziz Juned, deklaris "apostazio" delikto puninda per morto por iuj islamanoj kiuj elektas disasocii sin de la kredo. La Ŝtata Muftio diris, ke tiuj, kiuj faris blasfemajn deklarojn aŭ faris sakrilegajn agojn kaj ne pentis, estos kulpigitaj pro mortkondamno.³¹

La Syariah Penal Code Order 2013 kontraŭleĝigas "apostazon" por islamanoj. Deklari sin kiel ne-islama nun estas konsiderata kiel Irtidad. Personoj kiuj faris "Irtidad" povas, en la plej drasta kazo, esti kondamnitaj

al morto per ŝtonumado. Inter la agoj kiuj povas esti konsiderataj Irtidad estas deklarado sin esti dio aŭ profeto; montrante malestimon al la profeto; mokante (per moko, imitado, mokado, kaj insultoj) la Quran, la Hadito (rakonta rekordo de la diraĵoj kaj dogano de Mohamedo), kaj devigaj aferoj en rilatoj al ijma (kutime rilatante al interkonsento kaj interkonsento rilate al islamaj leĝoj); kaj rezigno de Islamo (Artikoloj 108, 109, 110, 111, kaj 112).³²

Artikoloj 220 kaj 221 de la SPC krimigas "blasfemon" de islamanoj kaj ne-islamanoj. Ne-islamanoj kulpigitaj pro insultado aŭ kalumnio de la profeto Mohamedo povas alfronti la mortopunon, dum islamanoj kiuj malestimas Islamon povas alfronti ĝis tri jarojn en malliberejo. Laŭ Artikolo 222, ne-islamano kiu "mokas, mokas, imitas, mokas aŭ malestimas, per vorto aŭ faro, ajnan version de la Al-Qur'an aŭ hadito" povas alfronti la mortopunon. Tiuj juĝitaj pro instigado de persono en krimoj aranĝitaj en 221-222 povas esti kondamnitaj al malliberigo por esprimo ne pli ol 30 jarojn kaj vipado ne pli ol 40 battoj.³³

Artikolo 213 de la kodo krimigas la agon de eldonado de ajnaj publikaĵoj kontraŭe al hukum syara (leĝoj de iu sekto kiun la tribunalo konsideras validaj).³⁴

En majo 2019, la sultano diris, ke moratorio pri mortopuno restos valida, sed defendis la leĝaron entute. Tiuj, juĝitaj pro morto sub moratoriaj kondiĉoj, povas kutime atendi plenumi nedefinitajn vivprizonojn.³⁵

Tiaj limigoj de sinesprimlibereco faras neeble esprimi kritikan penson pri religio.

Arta libereco

Ĉiuj publikaj muzikaj, kinematografiaj aŭ teatraj prezentoj postulas antaŭan aprobon de cenzurestraro kunmetita de oficialuloj de la oficejo de la ĉefministro, la Ministerio pri Internaj Feroj kaj la Ministerio de Religiaj Aferoj.

En oktobro 2022, la aŭtoritatoj laŭdire malpermesis Talbis Iblis ĉar ĝi ne trapasis la ŝtatajn cenzurpostulojn. La bildigo de rito farita por revivigi mortintan bebon estis laŭdire listigita kiel unu el la kialoj de ĝia malsukceso trapasi postulojn por ekzamenado, ĉar ĝi estis malkongrua kun islamaj instruoj.³⁶

Laŭ la usona Ŝtata Departemento, lokaj kinejoj kaj komentistoj en sociaj retoj, kinposedantoj praktikas memcenzuron kaj elektas ne provi montri filmojn, kiuj povus esti konsiderataj malaprobindaj.³⁷

Limigoj al libereco de asocio kaj kunveno

Laŭ la Ordon de Societoj de 200538 ne pli ol 10 homoj povas asocii por iu celo sen registriĝi.

Nek hejmaj nek internaciaj homaj-rajtoj-grupoj povas funkcii libere pro registaraj limigoj.

Longdaŭraj krizpotencoj daŭre estas uzitaj por limigi la rajton al kunigo. Laŭ la Publika Ordo-Leĝo,³⁹ polico povas dissolvi neoficialan asembleon de kvin aŭ pli da homoj konsiderataj verŝajnaj kaŭzos "maltrankvilon de la paco". Laŭ CIVICUS, la registaro "foje uzis sian aŭtoritaton por interrompi kunvenojn konsideratajn politike aŭ alie sentemaj."⁴⁰

Referencoj

- ¹ <https://deps.mofe.gov.bn/SitePages/Census%20and%20Enketo.aspx>
- ² Ĉefministroficejo, Brunejo Darussalam, "Dokumen-Dokumen Perlembagaan (Konstituciaj Dokumentoj) Negara Brunei Darussalam," 96, 110. https://www.agc.gov.bn/AGC%20Images/LOB/cons_doc/dokumen-dokumen_perlembagaan_2008.pdf
- ³ Oficejo de Ĉefministro de la Ĉambro de la Ĝenerala Prokuroro, Brunei Darussalam, "Perlembagaan Negara Brunei Darussalam (Perintah dibuat di bawah Perkara 83(3), Perintah Kanun Peraturan Jenayah Mahkamah Syariah)," 2018, 96, 110, https://www.agc.gov.bn/AGC%20Bilidoj/LEĜOJ/Gazeto_PDF/2018/B009.pdf
- ^{4, 9, 10, 12, 14, 15, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 37} <https://www.state.gov/raportoj/2022-raporto-pri-internacia-religia-libereco/brunejo>
- ⁵ <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/brunei>
- ⁶ Oficejo de Ĉefministro de la Ĉambroj de Ĝenerala Prokuroro, Brunei Darussalam, "Dokumen-Dokumen Perlembagaan (Konstituciaj Dokumentoj) Negara Brunei Darussalam," 8 novembro 2008, 96, 151, https://www.agc.gov.bn/AGC%20Images/LOB/cons_doc/dokumen-dokumen_perlembagaan_2008.pdf
- ⁷ Oficejo de Ĉefministro de la Chambers de Generaladvokato, Brunei Darussalam, "Konstitucio de Brunei Darussalam (Ordo Farita sub Artikolo 83 (3)), Syariah Penal Code Order" (Bruneja Darussalam Government Gazette, 2013), 1680, https://www.agc.gov.bn/AGC%20Images/LAWS/Gazeto_PDF/2013/EN/s069.pdf
- ⁸ Ĉefministroficejo, Brunei Darussalam, "Perlembagaan Negara Brunei Darussalam (Perintah dibuat di bawah Perkara 83(3), Perintah Kanun Peraturan Jenayah Mahkamah Syariah)," 287. https://www.agc.gov.bn/AGC%20Images/LAWS/Gazette_PDF/2018/B009.pdf ;

Ĉefministro, Brunejo Darussalam, "Konstitucio de Brunejo Darussalam (Ordo Farita sub Artikolo 83 (3)), Syariah Penal Code Order, BLUV la 7-an de aŭgusto 2018," 102. <https://www.agc.gov.bn/AGC%20Bilidoj/LEĜOJ/BLUV/SYARIAH%20PENAL%20CODE%20ORDER,%202013.pdf>
- ¹¹ <https://cacj-ajp.org/brunei/legal-system/introduction-to-the-legal-system/overview/>; <https://unimelb.libguides.com/c.php?g=930183&p=6721965>
- ¹³ [agc.gov.bn/AGC%20Images/LAWS/Gazette_PDF/2013/EN/S069.pdf](https://www.agc.gov.bn/AGC%20Images/LAWS/Gazette_PDF/2013/EN/S069.pdf)
- ¹⁶ Oficejo de Ĉefministro de la Ĉambroj de Ĝenerala Prokuroro, Brunejo Darussalam, "Leĝoj de Brunejo, Ĉapitro 210, Eduko, S 59/03, Ŝanĝita per S 86/06", 2011, 25, https://www.agc.gov.bn/AGC%20Images/LAWS/ACT_PDF/E/CAPITRO%20210.pdf.
- ^{24, 32, 34} <https://www.hrw.org/news/2019/05/22/bruneis-pernicious-new-penal-code>
- ²⁵ https://www.ilo.org/dyn/natlex/natlex4.detail?p_lang=eo&p_isn=78238&p_country=BRN&p_count=119&p_klasifiko=01&p_classcount=29
- ²⁶ <https://www.humandignitytrust.org/country-profile/brunei/>; <https://www.hrw.org/video-photos/interactive/2021/04/23/country-profiles-sexual-orientation-and-gender-identity#brunej>
- ²⁷ <https://www.humandignitytrust.org/country-profile/Brunejo/>
- ²⁸ https://www.agc.gov.bn/AGC%20Images/LAWS/ACT_PDF/cap024.pdf
- ²⁹ <https://www.bbc.co.uk/news/world-asia-pacific-12990064>
- ^{30, 40} <https://monitor.civics.org/explore/brunei-array-of-repressive-laws-imposes-restrictions-on-civic-freedoms/>
- ³¹ <http://hrrca.org/wp-content/uploads/2015/09/02.-FOR-Brunei.pdf>
- ³³ <https://www.agc.gov.bn/AGC%20Images/LAWS/BLUV/SYARIAH%20PENAL%20CODE%20ORDER,%202013.pdf>
- ³⁵ [bbc.co.uk/news/world-asia-48171165](https://www.bbc.co.uk/news/world-asia-48171165)
- ³⁶ <https://www.malaysiakini.com/hiburan/640132>
- ³⁸ https://www.agc.gov.bn/AGC%20Images/LAWS/Gazette_PDF/2005/EN/s001.pdf
- ³⁹ https://www.agc.gov.bn/AGC%20Images/LAWS/ACT_PDF/kap148.pdf

Burkino

Konst/Registaro

Edu/Infana Societo/Comm Esprimo

Renomite en 1984 al Burkino ("lando de la justuloj/honestaj homoj"), la lando sendependiĝis de Francio en 1960. Ĝi estas tute senlima, ĉirkaŭita de Malio kaj Niĝero norde kaj Ganao kaj Ebur-Kodo sude. Prezidanto Blaise Compaoré regis la landon de 1987 kaj estis forigita en oktobro 2014 fare de populara junulprotesta movado.

En 2022, Burkino travivis du militajn puĉojn (en januaro kaj en septembro). Limigoj al civila socio spaco, ĝeneraligita senpuneco por malobservoj de homaj rajtoj

kaj severa humanitara krizo sekvis, kaj laikaj ŝtataj lernejoj fariĝis la celo de terorista perforto.¹

La populacio estas ĉefe islama kun granda kristana malplimulto. Dum censo de 2006, ĉirkaŭ 60,5% de la populacio estis islamaj, 23,2% kristanaj, 15,3% sekvis indiĝenajn kredojn, kaj la ceteraj 1% raportis havi neniun religion.

Konstitucio kaj registaro	Edukado kaj infana rajtoj	Familio, komunumo, socio, religiaj tribunaloj kaj tribunaloj	Sinesprimlibereco pledado de humanismaj valoroj
Ŝtata financado de religiaj institucioj aŭ salajroj, aŭ diskriminaciaj impostsendevigoj			Esprimo de kernaj humanismaj principoj pri demokratio, libereco aŭ homaj rajtoj estas iom limigita
	Neniu formala diskriminacio en edukado	Neniu religiaj tribunaloj koncernaj, laikaj grupoj funkcias libere, individuoj ne estas persekutataj de la ŝtato	

Konstitucio kaj registaro

Burkino estas "unueca kaj laika ŝtato" (Artikolo 31 de la Konstitucio)³ kaj ĝia konstitucio kaj aliaj leĝoj kaj politikoj protektas liberecon de penso, konscienco kaj religio. Ne ekzistas ŝtata religio.

Artikolo 7 el la Konstitucio garantias "liberecon de kredo" same kiel la liberecon "de ne-kredo", de konscienco, de religia opinio, [de] filozofio, de ekzerco de kredo." Ĝi deklaras ke kredlibereco estas kondiĉigita de respekto por la leĝo, publika moralo kaj la "homo".

Politikaj partioj bazitaj sur religio aŭ etneco estas malpermesitaj (Artikolo 13). Tamen, la registaro ja disponigas subvenciojn por la kvar ĉefaj religiaj grupoj (islama, katolika, protestanta kaj tradicia/animisma), inkluzive de subvencioj por vojaĝkostoj por islamaj Hajj-pilgrimantoj.⁴ Ne estas indiko, ke iu ajn nerelegia.

aŭ humanismaj grupoj estus elekteblaj ricevi similajn subvenciojn.

Edukado kaj infanaj rajtoj

Artikolo 27 de la Konstitucio deklaras ke "publika edukado estas laika,"⁵ kaj ekzistas neniuj religia instruado en publikaj lernejoj.

Tamen, ekzistas kelkaj privatlernejoj funkciigitaj fare de islamaj, katolikaj, kaj protestantaj grupoj, kiuj inkludas primarajn kaj sekundarajn instruejojn, same kiel kelkajn lernejojn de terciara lernado.

Tiuj lernejoj estas inspektitaj por certigi ke ili instruas la norman nacian instruplanon, tamen ili ankaŭ estas licaj fari preterplanan religian instruadon. La plimulto de la koranaj lernejoj ne estas registritaj kaj tiel iliaj instruplanoj ne estas reviziitaj laŭ naciaj normoj.⁶

La Registaro ne financas religiajn lernejojn aŭ postulas ilin pagi impostojn krom se ili faras profitcelajn agadojn. Tamen, ĝi disponigas subvenciojn al kelkaj katolikaj lernejoj kiel parto de interkonsento permesanta al studentoj de publikaj lernejoj enskribiĝi en katolikaj lernejoj kiam publikaj lernejoj estas plenkapacitaj. La registaro ankaŭ disponigas subvenciojn al registritaj katolikaj, protestantaj, kaj islamaj lernejoj por instruistosalajroj.

Ekde januaro 2016, Burkino travivis kreskantan nombron da teroraj atakoj de religiaj ekstremistoj aliancitaj kun Al-Kaida aŭ la Islama Ŝtato, kiuj specife serĉis celi instruistojn, studentojn kaj lernejojn. Ili pravigis siajn atakojn citante sian opozicion al "franca" (t.e. laika) edukado, insistante ke infanoj devas studi nur la araban kaj la Koranon, aŭ tute ne studi.⁸

Familio, komunumo kaj socio

La Romkatolika Eklezio laŭdire retenas influan ĉeeston en socia kaj politika vivo. Katolikaj lernejoj funkcias kiel la trejnado kaj rekrutado de Burkino por la nacia administra elito. Historie, en kontrasto, islamanoj tendencas esti pli marĝenigitaj en terminoj de aliro al la ŝtato kaj politikaj institucioj.⁹

En 2017, la registaro provis pasigi leĝprojekton por devigi pli grandan publikan sekularismon per reguligado de religiaj praktikoj en publikaj spacoj. Inter aliaj provizaĵoj, la projekto de leĝo serĉis certigi ke preĝservoj povus nur okazi ene de konstruaĵoj indikitaj por preĝo kaj kun antaŭa rajtigo de la ŝtato. Ĝi krome inkluzivis dispoziciojn malpermesantajn la konstruadon de religiaj strukturoj sur publikaj terenoj, ŝajnajn elmontrojn de religiaj simboloj publike, kaj publiklernejajn oficialulojn de diskutado de siaj religiaj preferoj.¹⁰ La registaro retiris la fakturon post reprezentantoj de la islama komunumo de la lando, la Fédération des Associations Islamiques du Burkina (FAIB), esprimis kontraŭon al la projekto de leĝo.¹¹

Estas neklare kiel tiuj kiuj esprimas ateismon socie verŝajne estos traktitaj, sed ni registris neniujn raportojn pri rekta misuzo.

Estas civila jura sistemo, en kiu Sharia-kodoj ne ludas.¹²

Ne ekzistas leĝo kontraŭ samseksemo aŭ samseksaj rilatoj, kaj neniam estis.¹³

Kredo je sorĉado estas ĝenerala en la lando, kiu ankaŭ suferas de altaj niveloj de analfabeteco. Estis raportoj pri maljunulinoj akuzitaj esti "animo

manĝantoj" estanta celita per perfortagoj. Estas pluraj rehabilitaj centroj en la lando por gastigi viktimojn de sorĉaj akuzoj.¹⁴

Esprimlibereco, pledado de humanismaj valoroj

Antaŭ la armea transpreno, forta kaj sendependa amaskomunikilaro funkciis en Burkino. Tamen, la lastatempa politika malstabileco rezultigis restriktajn al sinesprimlibereco kaj civila socio-liberecoj ĝenerale. La militista registaro uzis la senkulpigon batali kontraŭ terorismo por suspendi amaskomunikilojn kaj publikan proteston. Aktivuloj estis arestitaj kaj akuzitaj pri la krimo "insulti la ŝtatestrojn" pro kritiko de la militista registaro.¹⁵

Referencoj

- ¹ [https://news.un.org/en/story/2022/10/1129342;](https://news.un.org/en/story/2022/10/1129342)
[https://news.un.org/en/story/2023/01/1132257;](https://news.un.org/en/story/2023/01/1132257)
<https://www.article19.org/resources/burkina-faso-respect-for-human-rights-must-be-at-the-heart-of-negotiations/>
- ² <https://worldpopulationreview.com/countries/burkina-faso-population>
- ^{3,5} <https://faolex.fao.org/docs/pdf/bkf128139E.pdf>
- ⁴ <https://www.crisisgroup.org/africa/west-africa/burkina-faso/burkina-faso-konservado-religia-ekvilibro>
- ^{6,7} <https://www.state.gov/reports/2021-report-on-international-religious-freedom/burkina-faso/>
- ⁸ <https://www.hrw.org/report/2020/05/26/their-war-against-education/armed-group-attacks-teachers-students-and-schools>
- ^{9,10} https://csis-website-prod.s3.amazonaws.com/s3fs-public/publikigo/Elishcer.%20Burkina%20Faso.%20Faith%20in%20Bilanco_1.pdf
- ¹¹ <https://www.la-croix.com/Urbi-et-Orbi/Actualite/Monde/Le-gouvernement-Burkina-Faso-retire-projet-controverse-libertes-religieuses-2017-01-12-1200816717>; <https://lefaso.net/spip.php?artikolo75098>
- ¹² <https://sunulex.africa/en/theburkinabelegalsystem/>
- ¹³ https://www.upr-info.org/sites/default/files/documents/2018-04/isshr_upr30_bfa_e_main.pdf
- ¹⁴ <https://lefaso.net/spip.php?article119961>;
<https://www.awid.org/news-and-analysis/witchcraft-accusations-perpetuate-womens-oppression-sub-saharan-africa#:~:text=In%20Burkina%20Faso%2C%20the%20Ministerio,subtenu%20al%20victims%20of%20exclusion.>
- ¹⁵ <https://rsf.org/en/country/burkina-faso>;
<https://www.mfwa.org/issues-in-focus/burkina-faso-media-organisations-decries-authoritarian-tendencies-of-the-new-junta/>;
<https://www.mfwa.org/country-highlights/burkina-faso-court-sentences-activist-for-insulting-head-of-state/ktor-orban-budapešto-hungarujo-kristanismo-kun-torda-abortusztialom-elleni-performansz>

Kanado

Konst/Registaro	Edu/Infana Societo/Comm Esprimo		
-----------------	---------------------------------	--	--

Kanado estas federacia parlamenta demokratio, etendiĝanta norden en la Arktan Oceanon, kaj kunhavanta la plej longan terlimon de la mondo kun Usono. Malgraŭ kio devus esti fortaj konstituciaj protektoj por penslibereco kaj esprimo, signifaj religiaj privilegioj validas, kaj nacie kaj en pluraj el ĝiaj dek provincoj kaj tri teritorioj.

En 2019, pli ol du trionoj (68%) de la loĝantaro en Kanado raportis havi religian apartenon. La plimulto de la loĝantaro estas kristana (63,3%); reprezentante 26.3% de la totala populacio, la nereligioj estas la due plej granda grupo. Aliaj grupoj

inkludu islamanojn (3.7%), hinduojn (1.7%), budhanojn (1.4%), sikhojn (1.4%), judojn (1%), kaj aliajn religiajn kaj spiritajn tradiciojn ne precizigitaj reprezentas pliajn 1.2% de la populacio. En ĝia longforma censo, finita ĉiujn 10 jarojn, Statistiko-Kanado demandas al kanadanoj kio estas ilia religio "eĉ se ne plu praktikas." Tio verŝajne havis la efikon krei ŝveligitan impreson de religia sekvado kaj praktiko en Kanado ĉar, kiam oni demandis ĉu ili praktikas religion aŭ kredon, nur 23% de kanadanoj diris ke ili partoprenis en religiaj agadoj pli ol unufoje monate.¹

Konstitucio kaj registaro	Edukado kaj infana rajtoj	Familio, komunumo, socio, religiaj tribunaloj kaj tribunaloj	Sinesprimlibereco pledado de humanismaj valoroj
<p>Prefera traktado estas donita al religio aŭ religio ĝenerale</p> <p>Laŭleĝaj aŭ konstituciaj provizaĵoj ekskludas nereligiajn vidojn de kredlibereco</p> <p>Ŝtata financado de religiaj institucioj aŭ salajroj, aŭ diskriminaciaj impostsendevigoj</p>	<p>Estas ŝtata financado de almenaŭ kelkaj religiaj lernejoj</p> <p>Religiaj lernejoj havas potencojn diskriminacii en agnoskoj aŭ dungado</p>	<p>Religiaj grupoj kontrolas kelkajn publikajn aŭ sociajn servojn</p>	
<p>Oficiala simbola respekto al religio</p>			<p>Kelkaj zorgoj pri politikaj aŭ amaskomunikilaj liberecoj, ne specifaj por la nereligioj</p>
		<p>Neniuj religiaj tribunaloj koncernaj, laikaj grupoj funkcias libere, individuoj ne estas persekutataj de la ŝtato</p>	

Konstitucio kaj registaro

La Ĉarto de Rajtoj kaj Liberecoj, 2 parto de la Kanada Konstitucio, protektas liberecon de penso, konscienco kaj religio, same kiel la rajton al la liberecoj de sinesprimo, unuiĝo kaj kunigo.

Decidoj de la Supera Kortumo de Kanado havas

establis ke kanadaj registaroj havas "devon de religia neŭtraleco" kaj en kunteksto de la multkultura naturo de la lando ne devus uzi sekularismon por ekskludi religion de la publika sfero.³

La simbola supereco de Dio

La rekono de la supereco de Dio estas inkluzivita en

la preambulo de la Ĉarto de Rajtoj kaj Liberecoj sekvanta la trairejon de la Konstitucia Leĝo 19824 ("Dum Kanado estas fondita sur principoj kiuj rekonas la superecon de dio kaj la jurŝateco"). La franca versio de la nacia himno referencoj porti glavon aŭ krucon. Dio ĉeestas ankaŭ en la angla versio ("God keep our land glory and free!"). En februaro 2018 la nacia himno estis ŝanĝita por igi ĝin seksneŭtrala. Bedaŭrinde la neceso de religia neŭtraleco por inkluziva himno eskapis de la leĝdonantoj.

Dum tiuj referencoj al dieco estas simbolaj, kaj ne kutimas pravigi diskriminacion kiel tia, la preambulo al la konstitucio estis deplojita kiel argumento de urbaj advokatoj en Saguenay (vidu malsupre) por permesado al de registaroj apogi preĝon aŭ religion kiel parto de ŝtatafiko. En April 2015, la kasacia kortumo de Kanado juĝis kontraŭ preĝoj ĉe magistratoj. Tio estis signifa venko por Mouvement Laïque Québécois (MLQ) kaj pluraj Humanistgrupoj kiuj apogis la MLQ.

La juĝo ankaŭ reprezentis la unuan jurisprudencan kiu provas difini la konturojn de religia neŭtraleco en Kanado. Ĝi specife rekonas, ke la rajtoj de la nereligioj devas esti inkluzivitaj kiam oni parolas pri religiaj rajtoj.⁵

En 1985, la Supera Kortumo de Kanado (Crown v. Big M Drugs) diris ke "religilibereco" en sekcio 2 de la Ĉarto de Rajtoj kaj Liberecoj inkludis la rajton je "libereco de religio."⁶ Malgraŭ tio, libereco de religio. estas neita kiam la religia, oficiala kantoteksto de "O Canada" (Nacia Himno-Leĝo, 1980) estas ludita super la PA sistemo en lernejoj kaj kiam instruistoj petas studentojn parkerigi la religian, oficialan kantotekston en franca klaso.

Provincaj privilegioj

Disbatebla uzo de la spite klaŭzo

La Kanada Ĉarto de Rajtoj kaj Liberecoj ankaŭ inkluzivas "malgraŭ klaŭzon". Ĉiu provinca registaro aŭ la federacia registaro povas alvoki ĉi tiun klaŭzon por nuligi kortuman verdikton dum kvin jaroj, ĉe kiu punkto la paragrafo povas esti renovigita. La klaŭzo estis uzita fare de la registaro de Alberto en 2000 por konservi kontraŭ-seksan difinon de geedziĝo, uzo kiu poste estis rigardita kiel ultra vires (preter ilia laŭleĝa potenco). La registaro de Saskaĉevano uzis ĝin en 2017 por permesi al nekatolikaj studentoj ĉeesti publike financitajn katolikajn lernejojn (vidu "Edukado" malsupre).⁷

Nepravigebla prioritato de prelatoj

Ankaŭ en Kebekio, provincaj kaj municipaj registaraj aŭtoritatoj ofertas rektajn subvenciojn al religiaj organizoj. La tipa rezonado provizita estas, ke ĝi helpas la lokan ekonomion aŭ ke konstruaĵoj havas patrimonian valoron.⁸

Diskriminacia reguligo de bonfaradoj

Bonfaradoj en Kanado estas reguligitaj fare de la Enspezimposto-Leĝo. La Ago ne disponigas difinon por kio konsistigas bonfaradon. Anstataŭe, ĝenerala juro kutimas determini kio estas opiniita kiel bonfara celo. Ĉi tio inkluzivas "la progreson de religio".⁹ Ne ekzistas ekvivalento por ateismaj aŭ humanismaj grupoj. Tribunaloj kaj la Kanada Enspeza Agentejo interpretis religion en ĉi tiu kunteksto por postuli "elementon de teisma kultado", anstataŭ pligrandigi la referencon por inkluzivi "religion aŭ kredon" ekzemple.¹⁰ La plej multaj humanismaj organizoj en Kanado do registriĝas kiel edukaj aŭ homaj rajtoj. bonfaradoj. Ili raportas alfronti pli grandan ekzamenadon pri siaj agadoj ol religiaj organizoj.

Laŭ la Centro por Enketo Kanado,¹¹

"La limo inter religiaj bonfaradoj kaj aliaj bonfaradoj ne ĉiam estas klara. Kelkaj bonfaradoj organizantaj sub "akcelo de religio" devojiĝis de siaj religiaj originoj (kiel ekzemple la YMCA). Aliaj aktivaj ordenoj ofertas sociajn programojn, kiel ekzemple manĝbankoj, kiuj konvenus sub aliaj kategorioj da bonfaradoj, aldone al sia laboro antaŭeniganta religion. Multaj bonfaraj organizoj en aliaj kategorioj estas prizorgitaj fare de kredaj grupoj. Dum iliaj programoj estas kutime haveblaj al ĉiuj, ili povas limigi servojn kiel rezulto de la dogmoj de sia religio."

Bonfara statuso permesas al organizoj ricevi impostajn sendevigojn same kiel registarajn subvenciojn, kaj ebligas al ili emisii bonfarajn impostkvitancojn por instigi donacojn.¹² La Centro por Enketo Kanado taksas ke kanadaj registaroj - ĉu ili estas federaciaj, provincaj aŭ municipaj - provizas proksimume. 1 miliardo CAD\$ (ĉ. 735,5 milionoj USD) ĉiujare en subvencioj al bonfaradoj registritaj sub la kategorio progresado de religio.¹³

Protektaj de homaj rajtoj

Ĉiu provinco kaj la federacia registaro havas Leĝon pri Homaj Rajtoj, kiu protektas kanadanojn kontraŭ diskriminacio en dungado, loĝado, loĝejo kaj servoj. La plej multaj el ĉi tiuj agoj inkluzivas "religion" kaj ĉi tio ĝenerale protektas ateistojn kontraŭ devigo praktikigi religion. Tamen, en Kebekia kazo, la Homaj Rajtoj-Komisiono juĝis ke la protekto ne etendiĝis por protekti humanisman grupon ĉar humanismo ne estas religio.¹⁴

La Leĝo pri Homaj Rajtoj de Ontario inkluzivas "kredon", kiun la Komisiono pri Homaj Rajtoj de Ontario eksplicite diris, ke ĝi inkluzivas la nereligiojn.¹⁵

Kebekio formale iĝas "laika ŝtato"

En junio 2019, la Kebekia registaro igis Kebekion formale "laika" ŝtato per sia multe diskonigita Bill 21. Ĝiaj institucioj eble ne plu favoras ajnan religion aŭ religion super nekredo. Samtempe, ĝi prenis la senprecedencan paŝon en Kanado por limigi la vestkodojn de kelkaj ŝtatoficistoj; plejparte instruistoj en bazlernejoj kaj mezlernejoj kaj ŝtatoficistoj en pozicioj de aŭtoritato. Dum siaj horoj de servo ili eble ne plu portas religiajn signojn. Ĉi tiu mezuro aplikeblas nur al novaj dungitoj post marto 2019. Tiu ĉi mezuro estis vaste subtenata en Kebekio (pli ol 60% de la loĝantaro, kaj la organizo Humanistoj en Kebekio), kvankam multaj aliaj en Kanado kaj ekstere konsideris ĝin neakceptebla limigo de individuaj libereco de religio. Oni povas diri, ke la debato kaj opiniodiferencoj reflektas la disigon inter anglofona sekularismo kaj franclingva laikeco. En Kebekio, la negativa sperto de mikado de religio kaj politiko estas akre sentata, kaj ĉiu provo de religiaj grupoj uzi la potencon de la ŝtato, konscie aŭ nekonscie, estas renkontita kun tuja opozicio.¹⁶

Post ĉi tiu movo, la krucifikso en la Kebekia parlamento kaj en la diversaj kortumoj de Kebekio estis forigita.¹⁷

Edukado kaj infanaj rajtoj

Edukado estas provinca, prefere ol federacia, respondeco en Kanado kaj la plej multaj provincoj disponigas almenaŭ partan financan subtenon por religiaj lernejoj.¹⁸

Koloniigo per edukado

Historie, la Registaro de Kanado laboris kun kvar preĝejoj por establi loĝlernejojn trans la lando por "kristanigi" indiĝenajn popolojn trans la lando. Vero kaj Repaciĝo-Komisiono en loĝlernejoj deklaris tiun praktikon formo de "kultura genocido" en 2015.¹⁹ La Registaro de Kanado formale pardonpetis por tiuj lernejoj en 2008 (kaj al tiuj specife en Novlando kaj Labradoro en 2017) kaj ĉiuj kvar preĝejoj pardonpetis. ²⁰

Publika financado de religiaj lernejoj

Laŭ la usona Ŝtata Departemento,²¹

"Katolikaj kaj protestantaj lernejoj en Ontario, Alberto kaj Saskaĉevano konservas la federacian konstitucie protektitan rajton al publika financado, kiun ili akiris kiam tiuj provincoj aliĝis al la federacio. Aliaj provincoj aŭ havis neniujn laŭleĝe agnoskitajn konfesiajn lernejojn kiuj kvalifikiĝis por tia protekto dum federacio aŭ surtroniĝo, aŭ ili poste certigis federacian amendon permesantan al ili fini.

religia edukado financanta rajtojn kaj enkonduki ekskluzive laika publike financita eduka sistemo. Federacia laŭleĝa protekto por katolika kaj protestanta publike financita minoritata edukado ekzistas en Jukonio, Nunavuto, kaj Nordokcidentaj Teritorioj, kiuj ne havas provincan statuson."

Konstitucia protekto por financado de religiaj lernejoj ne etendiĝas al lernejoj prizorgitaj fare de aliaj religiemaj grupoj. Tamen, Brita Kolumbio, Alberto, Saskaĉevano, Manitobo kaj Kebekio ofertas partan financadon al religiaj lernejoj de iu ajn kredo, kiuj plenumas provincajn skolastikajn kriteriojn.²²

Apartaj Katolikaj Lernejoj

Certaj provincoj konservas apartajn katolikajn lernejaĵn estrarojn. Katolikaj lernejoj kapablas diskriminacii en dungado de dungitaro kaj en studenta akcepto. Studentoj aŭ gepatroj estas kutime petitaj disponigi baptoatestojn antaŭ akcepto. Instruistoj estas postulataj esti "praktikantaj katolikoj" kaj devas provizi "kredan formplanon kaj baptoateston."²³

Aliaj katolikaj lernejoj rutine instigas studentojn partopreni en porvivaj protestoj.²⁴

Multoblaj iniciatoj nuntempe defias la publikan financadon de katolikaj lernejoj.²⁵ En novembro 2022, la Ontario Supera Tribunalo malakceptis kazon argumentante ke publika financado de Ontario katolikaj lernejoj malobservis sekcion 15(1) de la Kanada Ĉarto de Rajtoj kaj Liberecoj donante religian privilegion. ²⁶

En 2017, Saskaĉevana tribunalo regis ke la praktiko de la provinco permesi al ne-katolikaj studentoj ekzameni katolikajn lernejojn estis kontraŭkonstitucia. En esenco, la tribunalo regis ke la konstitucio nur permesas la ŝtaton financi malplimultajn kredlernejojn por membroj de tiu kredo. Financi ne-minoritatajn kredstudentojn malobservas la ŝtatdevon de religia neŭtraleco kaj egalrajtigojn sub la Ĉarto. La tribunalo regis ke ĉiuj ne-katolikoj devas

esti transdonita al publikaj lernejoj antaŭ la 30-a de junio 2018. La provinca registaro planas apelacii la decidon kaj alvokis la spite al klaŭzo por konservi la status quo.²⁷

Aliaj religiaj programoj en lernejoj

En Alberto, la publiklerneja sistemo funkciigas kelkajn religi-bazitajn "alternativajn programojn". La nombro de ĉi tiuj programoj kreskis en la lastaj jaroj kaj inkluzivas multajn protestantajn kristanajn, judajn kaj islamajn programojn.²⁸

Sekcio 58 de la Alberta Edukado-Leĝo ankaŭ permesas "religian kaj patriotan instruadon." Tio permesas al lernejaj estraroj "preskribi religian instruon" aŭ "religiajn ekzercojn" al publiklernejaĵ studentoj. Gepatroj

devas doni subskribitan, skriban peton ekskludi siajn infanojn de ĉi tiu instruo, ĉe kiu punkto la studento aŭ "forlasos la klasĉambron" aŭ ne partoprenos en la instruo.²⁹

Sekcio 580.1 de la Alberta Lerneja Leĝo postulas, ke gepatroj ricevu skriban avizon pri "temo, kiu traktas ĉefe kaj eksplicite religion aŭ homan seksecon." Tiu sekcio estis aldonita kiel parto de kompromiso kun evangeliataj gepatroj en la provinco kiuj deziris la opcion por tiri siajn studentojn de klasoj kontraŭ kiuj ili protestis.

Konfirmante sekularan edukon en la britoj Kolumbio

Unika inter la provincoj ĝis antaŭ nelonge, la Lerneja Leĝo de Brita Kolumbio³⁰ postulas, ke ĉiuj publikaj lernejoj estu "strikte laikaj kaj ne-sektaj" (Sekcio 76). La Supera Kortumo de Kanado regis en 2002 ke tiu sekcio signifis ke lernejoj estraraj kuratoroj ne povis trudi religiajn valorojn rifuzante permesi por-LGBTI+ materialojn en la klasĉambro.³¹

Familio, komunumo kaj socio

Laŭ la Centro por Enketo Kanado,³²

"Kanado havas multajn hospitalojn, universitatojn, privatajn lernejojn kaj sociservajn organizojn, kiuj estas administritaj de religiaj organizoj. Ofte la nomo de la institucio indikas la ordenon kiu direktas ĝin (kiel ekzemple Juda Ĝenerala Hospitalo de Montrealo, Trinity Western University de Brita Kolumbio, kaj Catholic Family Services). Tiuj bonfaradoj ne kategoriiĝas sub la akcelo de religio kategorio. Ili estas kutime publike financitaj, bonfaraj organizaĵoj kaj ĝenerale disponigas servojn al homoj de ĉiuj kredaj grupoj; tamen, ili povas postuli siajn uzantojn konsenti pri ediktoj difinitaj de sia religio aŭ ili povas limigi la servojn kiujn ili provizas por akordigi kun siaj kredoj."

Kred-bazitaj hospitaloj, konsciencaj objektoj

La unuaj hospitaloj kaj saninstalaĵoj en Kanado estis establita fare de katolikaj kaj protestantaj misiistoj. Sekvante la disvastiĝon de socialigita medicino en la mez-dudeka jarcento, multaj el tiuj instalaĵoj nun estas financitaj fare de provincaj registaroj, eĉ se ili retenas religian gvidadon. Ĉi tiuj hospitaloj, flegejoj kaj aliaj institucioj disponigas sanservojn sen diskriminacio surbaze

de fido sed multaj, precipe katolikaj instalaĵoj, povas rifuzi disponigi aborton (laŭleĝan en Kanado), tubligadojn, vazektomiojn kaj kontraŭkoncipajn medikamentojn kaj metodojn sub certaj cirkonstancoj.³³

Koncerne medicinan helpon en mortado (laŭleĝa en Kanado), ĉi tiuj instalaĵoj ne permesos la proceduron de fino de vivo nek ili permesos al aplikoj esti kompletigitaj sur sia posedaĵo, aŭ la implikiĝon de siaj dungitoj iel ajn. Ilia laŭleĝa postulo provizi efikan referencon al tiuj, kiuj konsultos kaj provizos medicinan helpon en mortantaj servoj, estas laŭleĝe defiita.

Laikaj kaj nereligiaj homoj enirantaj ĉi tiujn kvazaŭ-krede-bazitajn hospitalojn estas elmontritaj al religiaj bildoj, biblioj kaj aliroj de pastraro. Ĉi tiuj eble ne estas je la plej bona avantaĝo de ilia kuracado kaj resaniĝo.³⁴

Kvankam eble estos eble por tiuj en gravaj centroj elekti eviti ĉi tiujn kvazaŭ-krede-bazitajn instituciojn, pacientoj en granda parto de Kanado alfrontos gravajn vojaĝmalfacilojn por akiri norman sanservon kiu ne diskriminacias kontraŭ ili.³⁵

Multaj religiemaj grupoj ankaŭ argumentas por la rajto por kuracistoj, apotekistoj kaj aliaj sanprovizantoj postuli konsciencajn objektojn kontraŭ disponigado de servoj kiuj malobservas sian kredon (ĝenerale abortoj kaj medicina asistado en mortado). Ĉi tiuj reguloj varias laŭ provinco kaj povas krei malfacilaĵojn por pacientoj en foraj kamparaj komunumoj de aliro al sanservo.³⁶

Traktado de dependecoj

Multaj kuracaj instalaĵoj en la lando, inkluzive de kelkaj pagitaj de provincaj sansistemoj, dependas de kred-bazitaj 12-paŝaj programoj. Homoj estas rutine postulataj ĉeesti ĉi tiujn kaj sekvi kun Alkoholuloj Anonimaj (AA) de dungantoj, sanasekuristoj aŭ kiel parto de juĝa ordono. Male al en Usono, ekzistas neniu jurisprudenco pri la laŭkonstitucio de tiuj postuloj. En 2016, la BC Homaj Rajtoj-Tribunalo jesis pripensi plendon de ateisto kiu perdis sian laboron post rifuzado ĉeesti AA.³⁷ En 2017, la Toronto-regiona ombrelo por AA solvis plendon pri ĉu ĝi devis akcepti agnostikajn AA-grupojn. ³⁸

Solemniĝo de geedziĝo

Reguli kiu povas elfari geedziĝon estas provinca jurisdikcio en Kanado. Ĉiu provinco permesas al religia pastraro soleni geedziĝon sed nur Ontario agnoskis Humanismajn oficistojn.³⁹ Tiu ĉi malkongruo esence konsistigas diskriminacian praktikon kiu ne rekonas liberecon de religio aŭ kredo kiel fundamentan homan rajton por ĉiuj. La plej multaj provincoj ofertas civilan geedziĝopcion sed tiuj pozicioj estas ĝenerale malloze kontrolitaj fare de la registaro. Humanistoj Kanado nuntempe laboras tra ĉiuj provincoj por solvi la problemon.

Kiam la Association humaniste du Quebec kandidatiĝis al sia registaro por plenumi geedziĝojn en 2011, ili

estis rifuzitaj. Ili poste lanĉis plendon pri homaj rajtoj kun la Commission des droits de la personne sed estis malsukcesaj. La Komisiono regis en 2016 ke ĉar Humanismo ne estas religio, la Asocio ne povas postuli protekton kontraŭ diskriminacio bazita sur religio.

En Brita Kolumbio, al la BC Humanist Association (BCHA) estis rifuzita petskribo por registriĝi kiel religia organizo por plenumi geedziĝojn en 2012. La BCHA arkivis informpeton pri libereco en 2016 kaj montris ke Zen Budhans, Wiccans kaj Scientologists estis registritaj de la registaro. La BCHA daŭre petas la Registaro de BC kaj pripensas konstitucian defion.⁴⁰

Esprimlibereco, pledado de humanismaj valoroj

Sekcio 2(b) de la Ĉarto de Rajtoj kaj Liberecoj protektas la rajton je sinesprimlibereco.⁴¹ Laŭ la Canadian Civil Liberties Association,⁴²

"Limigoj al sinesprimlibereco venas en multaj formoj inkluzive de Krimkodo kaj Homaj Rajtoj-dispozicioj limigantaj malaman paroladon, municipaj regularoj kiuj reguligas signaĝon aŭ kie protestoj povas okazi, civila kalumnio (kalumnio) kaj restriktaj metitaj sur gazetaraj liberecoj. Kun pli kaj pli da komunikado okazas interrete, registaraj limigoj pri aliro al interreto kaj la enhavaj kaj filtraj politikoj de privataj kompanioj ankaŭ metas limojn al libera esprimo.

"Blasfemo" nuligita

En decembro 2018, Sekcio 296 de la Kriminala Kodo kiu krimigis "Blasfeman Kalumnio" estis nuligita post jaroj da kampanjado gvidita de kanadaj humanistoj.

"Religio" kiel sendevigo al kontraŭ-malamo leĝaro

Sekcio C319 de la Kriminala Kodo⁴³ faras la publikan instigon al malamo de identigeblaj grupoj delikto puninda per malliberigo por esprimo ne pli ol du jarojn. Tamen, subsekcio (3) (b) de la sama leĝo sendevigas tian malamasparolon de procesigo "se, en bona kredo, la persono esprimis aŭ provis establi per argumento opinion pri religia temo aŭ opinion bazitan sur kredo je religia teksto". Aliaj defendoj inkludas ke la deklaro estas vera, aŭ "se pro akcepteblaj kialoj li kredis ilin esti veraj" kaj en la ĝenerala intereso.⁴⁴

En 2002-2004 amendo proponita de la parlamentano de la Nova Demokrata Partio, Svend Robinson, ne sukcesis (Leĝpropono C-250).⁴⁵ Parlamenta e-Peticio de 2017, kiu petas la nuligon de ĉi tiu sendevigo, ricevis pli ol 1400 subskribojn.⁴⁶

Peticio al la Federacia Parlamento (e763) postulis la forigon de escepto C319(3)b. Tamen ĝi estis malakceptita de la registaro surbaze de tio:⁴⁷

En R. v. Keegstra, [1990] 3 SCR 697, la kasacia kortumo de Kanado ekzamenis tiujn defendojn. La tribunalo diris ke la tri defendoj kiuj inkluzivas elementojn de bona kredo aŭ honesta kredo - nome, paragrafoj 319 (3) (b), (c) kaj (d) - ŝajnis nei la mens rea aŭ mensa kulpo postulo por la delikto, ĉar nur malofte persono kiu intencas antaŭenigi malamon agus en bona kredo aŭ laŭ honesta kredo. La tribunalo ankaŭ diris ke la defendoj trovitaj en subfako 319 (3) reflektas engaĝiĝon al la ideo ke la sinesprimlibereco de individuo ne estos limigita en limaj kazoj.

Humanismaj grupoj esprimis malkontenton pri ĉi tiu respondo kiu nun havas 29 jarojn kaj daŭre petas ŝanĝon de ĉi tiu sekcio de la leĝo C319.

Elstarigitaj kazoj

Malsukceso de religiaj lernejoj provizi taŭgan edukadon

En oktobro 2014 iama hasida judo, Yohanan Lowen, vivanta en Kebekio, jurpersekutis la lernejojn kaj aŭtoritatojn kiujn li asertas senigis lin je bonorda eduko, kaj tial la kapaciton labori en profesia laboro. Li jurpersekutis pro 1.2 milionoj USD du Hasidic-lernejojn en Boisbriand, proksime de Montrealo (Yeshiva Beth Yuheda kaj la Rabena Kolegio Oir Hachaim D'Tash), la Kebekia Registaro, la Seigneurie-des-Mille-Îles Lerneja Estraro kaj la Direkto de la Junulprotekto (DPJ), kiuj, laŭ lia vestokompleto, estis neglektemaj rilate la teruran situacion en tiuj religiaj lernejoj dum li estis lernanto. La du nomitaj lernejoj, laŭ la formala avizo, ne konformiĝis al la provinca deviga instruplano, elektante oferti anstataŭe programon centritan sur la Torao. Tiel, s-ro Lowen "ne povis profiti de la libera, deviga, edukado atendita de la leĝoj regantaj la Kebekia provinco". La plendo de s-ro Lowen asertis, ke li ne estis konvene instruita la anglan aŭ francan pro tiu ĉi religia programo, tial liaj malfacilaĵoj trovi laboron kiel plenkreskulo.⁴⁸

En februaro 2020, la kazo de Lowen kaj lia edzino iris al tribunalo.⁴⁹ En decembro 2020, Juĝisto de la Supera Kortumo de Kebekio juĝis kontraŭ Lowen, elektante ne eligi deklaran juĝon kontraŭ la provinco kiu devigintus la registaron fari pliajn paŝojn por kontroli infanojn. frekventante religiajn lernejojn. La juĝisto konkludis, ke la problemoj skizitaj de la kazo jam estis traktitaj per leĝo de 2017, kiu provizas la registaron per pli grandaj povoj por kontroli infanojn en religiaj lernejoj. La leĝo poste estis plifortigita en 2019 por postuli, ke studentoj ĉeestantaj religiajn lernejojn lernu la samajn temojn en la sama.

jaron kiel siaj kunuloj en la publika lerneja sistemo kaj ke ili partoprenas en devigaj provincaj ekzamenoj.⁵⁰

Fiasko de konstitucia defio koncerne religian diskriminacion en lerneja sistemo

Klopodoj kontraŭstari religian diskriminacion en Kanado lastatempe ŝanceliĝis pro la ekzistanta jura kadro. En novembro 2022, la Ontario Supera Tribunalo malaprobis kazon asertante ke ŝtatfinancado de Ontario katolikaj lernejoj malobservas sekcion 15 (1) de la Kanada Ĉarto de Rajtoj kaj Liberecoj ofertante religian favoradon. Juĝisto Meyers konservis la pasintan verdikton de la kanada kasacia kortumo: la katolika malplimulto de Ontario havas historian rajton apartigi lernejan edukadon kun plena, justa financado. Tiu ĉi decido subtenas sisteman religian antaŭjuĝon radikan en la fonda konstitucio de Kanado.⁵¹

Referencoj

- ¹ <https://www150.statcan.gc.ca/n1/pub/11-627-m/11-627-m2021079-epo.htm>
- ² <https://www.justice.gc.ca/eng/csj-sjc/rfc-dlc/ccrf-ccdl/>
- ³ <https://www.justice.gc.ca/eng/csj-sjc/rfc-dlc/ccrf-ccdl/check/art2a.html>
- ⁴ <https://laws-lois.justice.gc.ca/eng/Const/page-12.html#h-39>
- ⁵ documentcloud.org/documents/1875528-mouvement-laique-quebecois-v-saguenay.html;
montreal.ctvnews.ca/supreme-court-hears-saguenay-council-prayers-case-1.2052696
- ⁶ <https://scc-csc.lexum.com/scc-csc/scc-csc/en/item/43/index.do>
- ⁷ [cbc.ca/news/canada/saskatchewan/sask-notwithstanding-catholic-1.4093835](https://www.cbc.ca/news/canada/saskatchewan/sask-notwithstanding-catholic-1.4093835)
- ⁸ <https://www.canada.ca/en/office-infrastructure/news/2016/06/nearly-53-million-for-a-major-upgrade-of-saint-joseph-s-oratory.html>; <https://www.cbc.ca/nova/voj/kanado/montreal/quebec-religious-heritage-funding-1.5236410>
- ⁹ <https://www.canada.ca/en/revenue-agency/services/bonfarado-donado/bonfarado/registrado-bonfarado-kvalifikita-donee-status/aply-become-registered-charity/establado/kio-karitata.html>
- ¹⁰ <https://www.canada.ca/en/revenue-agency/services/charities-giving/charities/registering-charitable-qualified-donee-status/applying-charitable-registration/charitable-purposes/advancement-religion.html>
- ^{11, 32} <https://centreforinquiry.ca/wp-content/uploads/2021/04/introduction-to-cost-of-religion-2021-.pdf>
- ¹² <http://sectorsource.ca/managing-organization/starting-organization/implications-becoming-charity>
- ¹³ <https://centreforinquiry.ca/wp-content/uploads/2021/04/KoR-registaraj-translokigoj.pdf>
- ¹⁴ bchumanist.ca/marriage_across_canada#quebec
- ¹⁵ ohrc.on.ca/en/policy-preventing-discrimination-based-creed
- ¹⁶ www2.publicationsduquebec.gouv.qc.ca/dynamicSearch/telecharge.php?type=5&file=2019C12A.PDF
- ¹⁷ <https://assnat.qc.ca/en/actualites-salle-presse/komunikoj/CommuniquePresse-5459.html>

- ^{18, 21, 22} <https://www.state.gov/reports/2022-report-on-international-religious-freedom/canada/>
- ¹⁹ <http://nctr.ca/reports.php>
- ²⁰ <https://www.cbc.ca/news/canada/edmonton/edmonton-pope-alberta-apology-1.6530947>
- ²³ https://www.cdsbeo.on.ca/policies/B8-1_Admission_of_Studentoj.pdf
- ²⁴ <https://www.cbc.ca/news/canada/london/mom-furious-students-making-anti-abortion-posters-london-1.6426019>;
<https://edmontonjournal.com/news/local-news/Edmonton-katolika-gepatroj-ĉagrenita-super-mesaĝo-de-lerneja-invitanta-familiojn-al-abortigo-protesto>
- ²⁵ oneschoolsystem.org
- ²⁶ <https://www.canlii.org/en/on/onsc/doc/2022/2022onsc6651/2022onsc6651.html>
- ²⁷ leaderpost.com/news/local-news/long-running-theodore-court-case-decides-non-catholic-students-wont-be-funded-to-attend-catholic-schools
- ²⁸ epsb.ca/programs/faith-based/;
pallisersd.ab.ca/schools/faith-based-alternative-programs
- ²⁹ <https://www.alberta.ca/education-guide-education-act>
- ³⁰ https://www.bclaws.gov.bc.ca/civix/document/id/complete/statreg/96412_00
- ³¹ <https://scc-csc.lexum.com/scc-csc/scc-csc/en/item/2030/indekso.do>
- ^{33, 35} <https://www.ctvnews.ca/health/abortion-accessibility-en-kanado-la-katolika-hospitalo-konflikto-1.5911306>
- ³⁴ <https://thewalrus.ca/catholic-hospitals/>
- ³⁶ <https://chco.ca/en/chsos-strategic-plan/>
- ³⁷ http://www.bchumanist.ca/human_rights_complaint_tro_religio_en_aa_procedi
- ³⁸ <https://www.theglobeandmail.com/news/national/organiza-korpo-de-alkoholuloj-anonimaj-en-gta-malfermas-pordoj-al-sekularaj-grupoj/artikolo33920196/>
- ³⁹ <https://data.ontario.ca/dataset/registered-marriage-oficantoj/rimedo/e010f610-c3d6-4f88-849b-6f8c11e98d9c>
- ⁴⁰ bchumanist.ca/the_case_for_humanist_marriage_in_bc;
https://www.bchumanist.ca/humanist_marriage
- ⁴¹ <https://www.justice.gc.ca/eng/csjsj/rfc-dlc/ccrf-ccdl/kontrolu/art2b.html>
- ⁴² <https://ccla.org/our-work/fundamental-freedoms/esprimlibereco/>
- ⁴³ <https://laws-lois.justice.gc.ca/eng/acts/C-46/index.html>
- ⁴⁴ <https://laws-lois.justice.gc.ca/eng/acts/C-46/page-42.html#h-121176>
- ⁴⁵ carters.ca/pub/bulletin/church/2004/chchlb02.htm
- ⁴⁶ <https://petitions.ourcommons.ca/en/Petition/Detaloj?Peticio=e-763>
- ⁴⁷ petitions.ourcommons.ca/en/Petition/Detaloj?Peticio=e-763
- ⁴⁸ <http://rightswatch.ca/2017/10/13/former-hasidic-jews-sue-provinco-de-kebeko-pro-manko-de-kvalita-edukado/>
- ⁴⁹ <https://www.cbc.ca/news/canada/montreal/yohanen-lowen-hasidic-quebec-lawsuit-1.5456205>;
<https://www.cbc.ca/news/canada/montreal/yohanen-lowen-hasidic-quebec-lawsuit-1.5037629>
- ⁵⁰ <https://www.cbc.ca/news/canada/montreal/yohanen-lowen-hasidic-quebec-lawsuit-1.5826920>
- ⁵¹ <https://www.canlii.org/en/on/onsc/doc/2022/2022onsc6651/2022onsc6651.html>;
<https://www.catholicregister.org/item/35144-ontario-court-sides-with-catholic-schools-over-public-funding-challenge>;
https://www.thepeterboroughexaminer.com/news/hamilton-region/hamilton-teacher-s-bid-to-abolish-funding-for-ontario-catholic-schools-fails/article_7ab9e99c-47aa-5996-9a59-04b3365387e8.html

Ĉeĥio

Konst/Registaro	Edu/Infana Societo/Comm Esprimio		

Ĉeĥio, aŭ Ĉeĥio, estas konstitucie laika ŝtato. Sub la sekulara surfaco, tamen, ekzistas kelkaj sistemaj privilegioj kaj specialaj permesoj konceditaj al religiemaj grupoj.

Laŭ la Censo de 20211, 48% de la populacio estas nereligiaj. 22% de la populacio identiĝas kiel religiemaj, de kiuj 59% (reprezentante 13% de la fakta

loĝantaro) apartenas al preĝejo aŭ religia socio - la plimulto el kiuj estas katolikaj. Oni devas rimarki, ke 30% de la loĝantaro elektis ne respondi la demandon. Komparo kun 2011 censodatumoj indikas ke la procento de tiuj identigitaj kiel nereliguloj pliiĝis en la intertempaj jaroj.²

Konstitucio kaj registaro	Edukado kaj infana rajtoj	Familio, komunumo, socio, religiaj tribunaloj kaj tribunaloj	Sinesprimlibereco pledado de humanismaj valoroj
<p>Prefera traktado estas donita al religio aŭ religio ĝenerale</p> <p>Ŝtata financado de religiaj institucioj aŭ salajroj, aŭ diskriminaciaj impostsendevigoj</p>			
	Neniu formala diskriminacio en edukado	Neniu religiaj tribunaloj koncernaj, laikaj grupoj funkcias libere, individuoj ne estas persekutataj de la ŝtato	Neniu fundamentaj limigoj pri sinesprimlibereco aŭ pledado de humanismaj valoroj

Konstitucio kaj registaro

La Konstitucio³ de Ĉeĥio protektas la rajtojn de la individuo kaj garantias ke la ŝtato estos laika.

La Ĉarto de Fundamentaj Rajtoj kaj Liberecoj,⁴ suplementa konstitucia dokumento, deklaras en Ĉapitro 1, Artikolo 2(1) ke "Demokrataj valoroj konsistigas la fundamenton de la ŝtato, tiel ke ĝi eble ne estu ligita aŭ al ekskluziva ideologio aŭ al speciala religia kredo." Artikoloj 15 kaj 16 protektas liberecon de penso, konscienco kaj religio aŭ kredo, eksplicite menciante la rajton "havi neniun religian konvinkiĝon". Libereco de religio aŭ kredo povas esti limigitaj perleĝe en la okazaĵo de minacoj al "publika sekureco kaj ordo, sano kaj moralo, aŭ la rajtoj kaj liberecoj de aliaj."

Artikolo 17 protektas liberan sinesprimon kaj specife malpermesas cenzuron. Aliaj artikoloj en la Ĉarto protektas kunvenliberecon kaj aliajn fundamentajn rajtojn. La

Ĉarto ankaŭ garantias la sendependecon de religiaj socioj de la ŝtato, kaj kondiĉas ke konscienculoj ne povas esti devigitaj plenumi militservon.

Registrado de religiaj grupoj

Akto n-ro. 3/2002, pri religia libereco kaj statuso de eklezioj kaj religiaj societoj, skizas specialajn kondiĉojn kaj privilegiojn al religiaj grupoj kaj organizoj.⁵

La Ago establas du-nivelan sistemon de registrado por religiemaj grupoj, kvankam preĝejoj povas funkciigi sen registrado. Unua tavolo registrado donas limigitajn impostajn avantaĝojn, sed estas relative facile plenumi la kvalifikajn postulojn. Religiaj grupoj serĉantaj duan nivelan registradon devas plenumi pli striktajn postulojn por esti registritaj; duanivelaj grupoj havas la rajton al la impostaj avantaĝoj donitaj al unuanivelaj grupoj kaj la ekzercado de specialaj rajtoj, inkluzive de farado de geedziĝoj,

instruante religion en publikaj lernejoj, kaj farante armeajn servojn en la armeo kaj malliberejoj. Ĉe la enkonduko de ĉi tiu dunivela sistemo, religiaj grupoj, kiuj estis registritaj antaŭ 2002, ricevis aŭtomate duanivelan statuson sendepende de tio, ĉu ili plenumis la necesajn postulojn.⁶

Duanivelaj religiaj grupoj, kiuj estis registritaj antaŭ 2002, ankaŭ rajtas ricevi registrajn subvenciojn, tamen la leĝo forigas rektajn ŝtatajn subvenciojn dum 17-jara periodo finiĝos en 2029. Laŭ la usona Ŝtata Departemento, la registaro disponigis 17 grupajn subvenciojn entute 940 milionoj CZK (42,5 milionoj USD) en 2022.⁷

Krome, la Ministerio pri Kulturo laŭdire disponigis 2,32 milionojn da CZK (105 000 USD) en subvencioj por religie orientitaj kulturaj agadoj responde al petskriboj de diversaj religiemaj grupoj, inkluzive de: la ĉiujara Nokto de Eklezioj okazigitaj en pluraj urboj; la projekto Ruĝa Merkredo en subteno de viktimoj de religia persekuto; liturgia festo de Sankta Cirilo kaj Metodo en Velehrad; la ĉiujara Koncerto en Memoro de Holokaŭsto-Viktimoj; la ĉiujara 2022 Husan Festivalo, programo de la Rabeno Feder Kultura kaj Eduka Centro; la Kulturo kontraŭ Antisemitismo Festivalo kaj marŝo; kaj la 16-a ĉiujara Festivalo de Religia Muziko.⁸

Edukado kaj infanaj rajtoj

La Ĉarto de Fundamentaj Rajtoj kaj Liberecoj determinas, ke religia edukado en ŝtataj lernejoj estu fiksita per leĝo (Artikolo 16(3)). Studenta ĉeesto al religiaj klasoj estas laŭvola. Se sep aŭ pli da studentoj registriĝas por aparta religia klaso komence de la lerneja jaro, la lernejo devas oferti tiun klason al tiuj, kiuj registriĝis.⁹

Dek unu duaj religiaj grupoj havas permeson instrui religioklasojn. Tiuj grupoj provizas la instruistojn, kaj la lernejo pagas iliajn salajrojn. Se ŝtata lernejo ne havas la monrimedojn por pagi siajn instruistojn pri religia edukado, religiaj grupoj pagas por ili.¹⁰

La registaro ne reguligas religian instruadon en privataj lernejoj.¹¹

Seksa edukado

Laŭ raporto de 2018, sekseduko estas laŭleĝe subtenata kaj estas deviga kaj ĉe la primara kaj sekundara nivelo. Tamen, lernejoj havas konsiderindan aŭtonomion por decidi kian enhavon instrui, kaj gepatroj povas komuniki kun la lernejo pri la temoj kiujn ili preferas instrui al siaj infanoj mem.¹² Tio rezultigas malebanan instruadon.¹³

Enketo de 2020 farita de la Ĉeĥa Mezlernejo

Union indikas, ke preska 50% de lernantoj ne lernis koncernajn informojn pri sekso kaj sekseco en la lernejo.¹⁴

Opozicio al sekseduko laŭdire venas ĉefe de religiemaj familioj kaj konservativaj opoziciaj grupoj, kiel la Komitato por la Defendo de Gepatraj Rajtoj.¹⁵

Familio, komunumo kaj socio

Post la falo de komunismo multaj orient-centra eŭropaj nacioj spertis kontraŭreagon kontraŭ ateismo, kiu fariĝis la oficiala ŝtateologio. Ĉeĥio ne vidis kompareblan revenon al religio tamen, kun 48% de la populacio deklaris ke ili ne estas religiemaj en la 2021-datita censo.

Raportoj indikas ke religiaj malplimulto, precipe islamanoj kaj judoj estas viktimoj de malamaj krimoj.¹⁶

LGBTI+ rajtoj

Ĉeĥa leĝo malpermesas diskriminacion bazitan sur seksa identeco kaj seksa identeco. Tamen, leĝaro ne rekonas malamajn krimojn kontraŭ homoj LGBTI+, kaj tial ne registras atakojn kontraŭ ili kiel tiajn.¹⁷

Malgraŭ tio, ke Ĉeĥio agnoskas registritan partnerecon ekde 2006, plena egaleco por samseksaj paroj ne estas leĝigita.¹⁸ Leĝaro, kiu leĝigus samseksan edz(in)econ, estas reviziata de la parlamento.¹⁹

Dum seksa reasignado estas ebla, kirurgio estas postulata, kune kun steriligo. En marto 2022, la Konstitucia Kortumo konfirmis la steriligon, decidon kondamnitajn de progresemaj aktivuloj kaj la Eŭropa Kortumo pri Homaj Rajtoj, kiuj opinias ĝin malobservo de homaj rajtoj.²⁰

Raportoj indikas, ke altrangaj publikaj oficistoj estas konataj, ke ili apogas kontraŭ-LGBTI+-vidojn.²¹ La prezidanto en la momento de raportado, Petr Fiala, estas propagandanto de tielnomitaj tradiciaj familiaj valoroj, kaj kontraŭas la leĝigon de samseksa edz(in)eco sur la bazo, ke ĝi "iras kontraŭ mia kredo, mia racio, kontraŭ ĉio, kion mi scias".²²

Esprimlibereco, pledado de humanismaj valoroj

Artikolo 17(4) de la Ĉarto de Fundamentaj Rajtoj kaj Liberecoj garantias la rajton je sinesprimlibereco, kaj Artikolo 355 de la Kriminala Kodo²³

limigas tion nur en kazoj de kalumnio kontraŭ "grupo de homoj por" gamo da trajtoj inkluzive de "religio" aŭ, precipe, "ĉar ili estas fakte aŭ supoze sen religio, estas punitaj per malliberigo de ĝis du jaroj."²⁴ Analizo sugestas, ke tio ne konsistigas "kalumnio de religio" aŭ faktan "blasfemon" leĝon kaj povus nur esti uzata por limigi inciton kontraŭ grupo de homoj tiel difinitaj.

Artikolo 356 el la Kriminala Kodo plue kontraŭleĝigas instigon al malamo kontraŭ religiema grupo. Artikolo 404 krimigas simpatian por malamaj grupoj/movadoj kaj Artikolo 405 protektas kontraŭ "publika neo, pridubado, subteno aŭ pravigo de genocido."

Defendo de humanismaj valoroj

Artikoloj 17-23 de la Ĉarto de Fundamentaj Rajtoj kaj Liberecoj donas al civitanoj politikajn rajtojn al esprimo, asocio, kunigo, peticio kaj partopreno en la administrado de publikaj aferoj. Specife, Artikolo 23 donas al civitanoj la "rajton rezisti al iu ajn, kiu forigos la demokratian ordon de homaj rajtoj kaj fundamentaj liberecoj establitaj de la Ĉarto, se la laboro de la konstituciaj organoj kaj efika uzo de juraj rimedoj estas frustritaj."

Laŭ Freedom House, "la medio por civila socio fariĝis ĉiam pli antagonisma ĉar la registaro kaj ĝiaj aliancanoj severe kritikis kelkajn sincerajn NRO-ojn."²⁵

En la tempo de raportado, CIVICUS - tutmonda civila socio-alianco kiu kontrolas civitan spacon - gajnis Ĉeĥion kiel "senpaga" kun poentaro de 86/100.26.

Referencoj

- ¹ <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/en/index.jsf?page=vystup-objekt&pvo=SLD210092-KR&z=T&f=TABULKA&skupId=4294&katalog=33525&pvo=SLD210092-KR>
- ² <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/en/index.jsf?page=vystup-objekt&pvo=ZVCR014&pvokc=&katalog=30719&z=T>
- ³ <https://public.psp.cz/en/docs/laws/constitution.html>
- ^{4, 5} <https://www.psp.cz/en/docs/laws/listina.html>
- ⁶ <https://www.state.gov/reports/2021-report-on-international-religious-freedom/czech-republic/>
- ^{7, 8, 9, 10, 11, 16} <https://www.state.gov/reports/2022-report-on-international-religious-freedom/czech-republic/>
- ^{12, 15} https://www.bzga-whocc.de/fileadmin/user_upload/Dokumente/BZgA_CountryFactsheet_Ĉeĥa_Respubliko.pdf
- ^{13, 14} <https://eeagrants.org/news/theres-no-taboo-front-black-board>
- ¹⁷ <https://www.amnesty.org/en/location/europe-and-central-asia/czech-republic/report-czech-republic/>
- ¹⁸ <https://www.ucl.ac.uk/ssees/research/research-guides/lgbtq-orienta-eŭropo/ĉeĥio>
- ¹⁹ <https://rainbow-europe.org/#8629/0/0>
- ²⁰ <https://www.ilga-europe.org/sites/default/files/2023/ĉeĥio.pdf>; https://www.usoud.cz/aktualne/k-podobne-rodneho-cisla?fbclid=IwAR1ZIYmiiOck5mGa5U_nrUAhoBOy5sojUqg5qtV_4nbdVb-BHTYKir9-t1A; https://tgeu.org/echr_end-sterilisation/
- ^{21,22} <https://globalvoices.org/2022/11/01/lgbtq-stigmatization-en-la-ĉeĥa-respubliko-maltrankviliga-tendenco-inter-lokaj-politikistoj/>
- ²³ <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40> (en la ĉeĥa); <https://antislaverylaw.ac.uk/wp-content/uploads/2019/08/Czech-Republic-Criminal-Code.pdf>
- ²⁴ <http://legaldb.freemedia.at/legal-database/czech-republic/>
- ²⁵ <https://freedomhouse.org/country/czech-republic/freedom-world/2022>
- ²⁶ <https://monitor.civicus.org/country/czech-republic/>

Irano

Konst/Registaro	Edu/Infana Societo/Comm	Esprimo	
-----------------	-------------------------	---------	--

Irano estas la dua plej granda nacio en la Proksima Oriento. Ĝi limas okcidente kun Irako kaj Turkio, nordokcidente kun Azerbajĝano kaj Armenio, norde kun Kaspia Maro kaj Turkmenio, oriente kun Afganio kaj Pakistano kaj sude kun la Golfo de Omana kaj la Persa Golfo. .

Irano estas hejmo de unu el la plej malnovaj civilizacioj. La Islamigo de Irano komenciĝis en la sepa jarcento; Shia Islamo iĝis la oficiala religio en la 1500-aj jaroj. Post la revolucio de 1979, Irano iĝis islama respubliko, aŭtoritata teokratia respubliko kun ŝijaisma islama politika sistemo. La Supera Gvidanto estas la ŝtatestro kaj tenas konstitucian aŭtoritaton super la juĝistaro, registar-kontrolita amaskomunikilaro, kaj aliaj ŝlosilaj institucioj.

Irano havas populacion de pli ol 80 milionoj, el kiuj (surpapere almenaŭ) 99% identiĝas kiel islamano. La islama plimulto inkludas ŝijaisman plimulton (90%) kaj 9% sunaajn islamanojn (turkmenoj, araboj, baluĉoj, kaj kurdoj). La ceteraj 1% de la populacio identiĝas kiel bahaanoj, kristanoj, judoj, Sabean-Mandaeans, Zoroastrians, kaj Yarsanis. Konsiderinda parto de la islama loĝantaro praktikas Sufiismon.¹ Ne estas registro de la proporcio de la loĝantaro nereligia, kio estas indiko de la nivelo de diskriminacio kaj persekuto, kiun ili alfrontas.

Amendoj faritaj al la Krimkodo en 2021 metas religiajn malplimultojn, inkluzive de la nereliguloj, eĉ pli grandan riskon de persekuto.

Konstitucio kaj registaro	Edukado kaj infana rajtoj	Familio, komunumo, socio, religiaj tribunaloj kaj tribunaloj	Sinesprimlibereco pledado de humanismaj valoroj
<p>Religiaj aŭtoritatoj havas superan aŭtoritaton super la ŝtato</p> <p>Ŝtata leĝaro estas plejparte aŭ tute derivita de religia juro aŭ de religiemaj aŭtoritatoj</p> <p>La nereliguloj estas malpermesitaj plenumi registaran oficon</p>	<p>Religia aŭ ideologia instruado estas deviga en ĉiuj aŭ la plej multaj ŝtat-financitaj lernejoj kun neniu sekulara aŭ humanisma alternativo</p>	<p>Esprimo de nereligiaj vidoj estas grave persekutita, aŭ estas igita preskaŭ malebla per severa socia stigmato, aŭ estas tre verŝajne renkontita kun malamo aŭ perforto.</p> <p>Registaraj figuroj aŭ ŝtatagentejoj malkaŝe marĝenigas, ĉikanas aŭ instigas malamon aŭ perforton kontraŭ la nereliguloj.</p> <p>Estas kontraŭleĝe registri eksplicite Humanisto, ateisto, sekularisto aŭ alia nereligia NRO aŭ alia homarajta organizo, aŭ tiaj grupoj estas persekutitaj de aŭtoritatoj.</p>	<p>Esprimo de kerno Humanismaj principoj pri demokratio, libereco kaj homaj rajtoj estas brutale subpremataj</p> <p>"Apostazio" aŭ konvertiĝo de specifa religio estas malpermesita kaj puninda per morto</p> <p>"Blasfemo" aŭ kritiko de religio estas malpermesita kaj puninda per morto</p> <p>Estas kontraŭleĝe rekomendi sekularismon aŭ eklezi-ŝtatan apartigon, aŭ tia lobiado estas subpremita</p> <p>Estas kontraŭleĝe aŭ nerekonite identigi kiel ateisto aŭ kiel nereligulo</p>
		La domina influo de religio en la publika vivo subfosas la rajton je egaleco kaj/aŭ nediskriminacio	

	<p>Estas ŝtata financado de almenaŭ kelkaj religiaj lernejoj</p>	<p>Sistema religia privilegio rezultigas signifan socialan diskriminacion</p> <p>Registaraj aŭtoritatoj puŝi socie konservativan, religie aŭ ideologie inspiritan tagordon, sen konsidero al la rajtoj de tiuj kun progresemaĵaj vidpunktoj</p> <p>Religia kontrolo super familia juro aŭ leĝaro pri moralaj aferoj</p>	
<p>Estas establita preĝejo aŭ ŝtata religio</p> <p>Ŝtata financado de religiaj institucioj aŭ salajroj, aŭ diskriminaciaj impostsendevigoj</p>		<p>Diskriminacia eminenteco ricevas al religiaj korpoj, tradicioj aŭ gvidantoj</p>	

Konstitucio kaj registaro

Formado de la Islama Respubliko

Irano iĝis islama respubliko en 1979 post la demisiigo de la Pahlavi-dinastio fare de la Irana Revolucio. Konservativaj klerikalaj fortoj gviditaj fare de ajatolo Khomeini establis teokratian regadosistemon kun finfina politika aŭtoritato investita en klera religiema akademiulo referita ofte kiel la Supera Gvidanto kiu, laŭ la Konstitucio,²

estas respondeca nur al la Asembleo de Fakuloj — elektita 88-membra korpo de klerikoj.

La nuna ŝtatestro estas Supera Gvidanto Ali Khamenei (ekde la 4-a de junio 1989). La Supera Gvidanto tenas finfinan aŭtoritaton super ĉiuj sekurecaj agentejoj. Pluraj korpoj dividas respondecon por policoj kaj konservado de ordo. Ĉi tiuj estas la Ministerio de Inteligenteco kaj Sekureco kaj policoj sub la Enlanda Ministerio, kiuj raportas al la prezidanto, kaj la Islama Revolucia Gvardio-Korpo, kiu raportas al la Supera Gvidanto. La Basij, volontula milicia grupo, foje funkcias kiel helpa policunuo subigita al la Revolucia Gvardio.

Konstitucio

La Konstitucio difinas la landon kiel islamanon

respubliko kaj precizigas Shia Islamon kiel la oficialan ŝtatan religion.

De la komenco de la teksto - ĝia preambulo - la Konstitucio emfazas sian bazon en "islamaj principoj kaj reguloj." Kiel tia, preskaŭ ĉiuj rajtoj sanktigitaj en leĝo estas submetitaj al la limigo ke ili estas kondiĉigitaj de "konformeco kun islamaj kriterioj", kio en praktiko signifas ke multaj grupoj - inkluzive de religiemaj malplimulto, virinoj kaj infanoj - alfrontas diskriminacion en leĝo kaj ĝia apliko.

Ĉi tio estas malgraŭ Artikolo 23 de la Konstitucio kiu malpermesas "la enketon de la kredoj de individuoj", deklarante ke "neniu povas esti molestita aŭ prenita al tasko simple por tenado de certa kredo." Ĉi tiu garantio estas ofte ignorata en la praktiko. Simile, Artikolo 20 garantias egalecon antaŭ la leĝo, sed kvalifikas ke tiu egaleco estas kondiĉigita de "konformeco kun islamaj kriterioj."

Artikolo 177 de la Konstitucio specife malebligas amendojn al la Konstitucio rilataj al "la islama karaktero de la politika sistemo; la bazo de ĉiuj reguloj kaj regularoj laŭ islamaj kriterioj; la religia bazo; la celoj de la Islama Respubliko de Irano; la demokratia karaktero de la registaro; la wilayat al-'amr; la Imamato de Ummah; kaj la administrado de la aferoj de la lando bazita sur naciaj referendumoj, oficiala religio de Irano kaj la lernejo [Twelver Ja'fari]."

La Krimkodo⁴ zorgas pri hudud- punoj (tiuj postulitaj per ŝario), inkluzive de amputo, vipado, kaj ŝtonumado, kaj precizigas la mortkondamnon por prozelitismo kaj provoj de ne-islamanoj konverti islamanojn, same kiel por moharebeh ("malamiko kontraŭ dio") kaj sabb al-nabi ("insultante la Profeton aŭ Islamon").

Laŭ la Puna Kodo, la aplikado de la mortopuno varias laŭ la religio kaj de la kriminto kaj de la viktimo.⁵

En realeco, religia libereco aŭ kredo, kaj la liberecoj de esprimo, asocio kaj kunveno en la Islama Respubliko de Irano estas ĉiuj severe limigitaj. Irana leĝo baras ajnan kritikon de Islamo aŭ devio de la regantaj islamaj normoj. La aŭtoritatoj foje uzas tiujn leĝojn por persekuti religiajn malplimultojn kaj registarajn kritikistojn.

Religiaj minoritatoj

La Konstitucio deklaras ke Islamo (Ja'afari Ŝijaismo) estas la ŝtata religio. Anoj de aliaj islamaj lernejoj estas liberaj agi laŭ sia propra jurisprudenco en la plenumado de religiaj ritoj, religia edukado, aferoj de persona statuso kaj rilata proceso en tribunaloj (Artikolo 12). Tamen, ĉiuj religiemaj malplimulto, inkluzive de sunaaj islamanoj, alfrontas ĉikanon, restriktojn kaj diskriminacion en dungado, edukado kaj loĝado.

Artikoloj 12 kaj 13 dividas civitanojn de la Islama Respubliko de Irano en kvar religiajn kategoriojn: islamanoj, zoroastrianoj, judoj, kaj kristanoj. Artikolo 14 el la Konstitucio diktas ke la registaro kaj ĉiuj islamanoj estas "devotaj trakti ne-islamulojn konforme al etikaj normoj kaj la principoj de islama justeco kaj egaleco, kaj respekti iliajn homajn rajtojn." Tia respekto estas nur donita al tiuj kiuj "detenas sin de okupiĝado pri komploto aŭ agado kontraŭ Islamo kaj la Islama Respubliko de Irano."

Zoroastrian, judaj, kaj kristanaj irananoj estas la nuraj agnoskitaj religiemaj malplimulto, laŭ Artikolo 13 el la Konstitucio. Laŭleĝe, ili estas permesitaj plenumi siajn religiajn ritojn kaj ceremoniojn, kaj sekvi sian propran religian leĝon en aferoj de personaj aferoj kaj religia edukado. La registaro konsideras islaman ajnan civitanon kiu ne estas registrita membro de unu el tiuj tri grupoj aŭ kiu ne povas pruvi ke sia familio estis kristana antaŭ 1979.⁶

Artikolo 64 el la Konstitucio permesas al Zoroastrianoj kaj judoj ĉiu elekti unu reprezentanton al la Islama Konsultiĝa Asembleo; Asiriaj kaj ĥaldeaj kristanoj kune elektas unu reprezentanton; kaj armenaj kristanoj en la nordo kaj tiuj en la sudo de la lando ĉiu elektas unu reprezentanton. Membroj de la Asembleo devas fari oficjuron jurante per siaj respektivaj sanktaj libroj.

Kiel rezulto, la nereligioj estas efike forlasitaj kaj malhelpitaj de certaj juraj rajtoj aŭ protektoj; Irananoj devas deklari sian fidon al unu el la kvar oficiale agnoskitaj religioj por povi postuli kelkajn

laŭleĝajn rajtojn, kiel la kapablo peti la ĝeneralan ekzamenon por eniri ajnan universitaton en Irano. Laŭleĝe, ne-islamanoj eble ne servas en la juĝistaro, la sekurecaj servoj, aŭ kiel publikaj lernejestroj.

La baha kredo ne estas rekonita kaj estas rutine priskribita de aŭtoritatoj kiel hereza varianto pri Islamo, kontraŭ la memidentigo de la baha komunumo kiel klara religio kiu ampleksas multoblajn tradiciojn. Ĝiaj membroj alfrontas grandegan diskriminacion.

Membroj de la baha komunumo estas ĝenerale malhelpitaj enterigi siajn mortintojn laŭ siaj tradicioj kaj multaj bahaaj tombejoj estis detruitaj. Ilia komunumo estas malpermesita oficiale kunveni. Aŭtoritatoj ofte malhelpas bahaanojn forlasi la landon kaj malatentas siajn proprietaĵojn.

Kelkaj religiestroj publike deklaras, ke bahaanoj estas "malpuraj" kaj ke fari komercon kun ili estas malpermesita. La membroj de la baha malplimulto alfrontas grandan socian diskriminacion.⁷

Sufiismo estas simile denunciata de ŝijaismaj klerikoj en publikaj deklaroj. Sekurecaj servoj ĉikanas kaj timigas elstarajn sufiajn gvidantojn kaj la registaro limigas sufiajn agadojn.⁸

Religiaj potencoj

Artikolo 110 el la Konstitucio listigas ĉiujn potencojn konceditajn al la Supera Gvidanto, nomumita fare de liaj kunuloj por senlima tempodaŭro. Inter aliaj, la Supera Gvidanto ekzercas kontrolon super la juĝistaro, la armeo, la polico, la radio, la televido, sed ankaŭ super la Prezidanto kaj la Parlamento - institucioj elektitaj de la popolo. Artikolo 91 el la Konstitucio establas korpon konatan kiel la "Gardisto-Konsilio" kies funkcio estas ekzameni la kongruon de ĉiu leĝaro realigita fare de la Islama Konsultiĝa Asembleo kun "la kriterioj de Islamo kaj la Konstitucio" kaj kiu povas tial vetoi ajnan kaj ĉiun leĝaron. . Duono de la membroj de la Gardanto-Konsilio estas nomumitaj fare de la Supera Gvidanto kaj la alia duono estas elektita fare de la Islama Konsultiĝa Asembleo de inter la islamaj juristoj nomumitaj fare de la Kapo de la Juĝa Povo (kiu estas, sin, nomumita fare de la Supera Gvidanto) .

La Gardisto-Konsilio ekzercas duoblan kontrolon de ajna projekto de leĝaro, kun du malsamaj proceduroj: konformeco kun la Konstitucio (ĉiuj 12 elektitaj membroj voĉdonas, simpla plimulto rekonas la konstituciecon) kaj konformeco kun Islamo (nur la ses religiestroj elektitaj persone fare de la Supera Gvidanto, kaj simpla plimulto estas postulata por deklari la kongruecon de projekto de leĝaro kun Islamo).

Sekve, kvar religiestroj povas bloki ĉiun projekton de leĝaro realigita fare de la Parlamento. La Gardisto

Konsilio kaj la Supera Gvidanto tiel centraligas ĉiujn potencojn en Irano.

Nur islamanoj povas partopreni en la Registaro de la Islama Respubliko de Irano kaj fari publikajn aferojn altnivele. Laŭ la Konstitucio, ne-islamanoj ne povas okupi la jenajn ŝlosilajn decidajn postenojn: Prezidanto de la Islama Respubliko de Irano, kiu devas esti ŝijaisma islamano (Artikolo 1156); Komandantoj en la islama armeo (Artikolo 1447); juĝistoj, je ajna nivelo (Artikolo 163 kaj la leĝo de 1983 pri elekto de juĝistoj).⁹

Laŭ la usona Ŝtata Departemento:¹⁰

"Oficialuloj ekzamenas kandidatojn por elektitaj oficoj kaj kandidatojn por publika sektoro dungado surbaze de sia sekvado kaj scio pri Islamo kaj lojaleco al la Islama Respubliko ("gozinesh" reviziaj postuloj), kvankam membroj de agnoskitaj religiemaj malplimulto povas servi en la pli malaltaj rangoj de registaro. se ili plenumas tiujn lojalecpostulojn. Registrarlaboristoj kiuj ne observas islamajn principojn kaj regulojn estas submetitaj al punoj kaj povas esti maldungitaj aŭ malpermesitaj de laboro en speciala sektoro."

Kiel rezulto, dungado en la publika sektoro por membroj de nerekonitaj religiemaj malplimulto kiel ekzemple la nereliguloj aŭ bahaanoj estas neebla.

Kvankam la Konstitucio deklaras ke la juĝistaro estas "sendependa potenco", en la praktiko la Supera Gvidanto nomumas - kaj povas eksigi - la Ĉefjuĝiston, kaŭzante la aŭtonomion de la juĝistaro en dubon.¹¹

Krome, estas gravaj zorgoj pri konvena procezo, inkluzive de la uzo de torturo por eltiri konfesojn.¹²

Irano funkcias severan formon de ŝario - islama juro - sub kiu larĝa gamo de politikaj, sociaj kaj moralaj deliktoj povas esti punindaj per vipado, amputo aŭ ekzekuto. Amendoj al la Krimkodo de Irano en 2013 eliminis ekzekuton per ŝtonumado. Tamen Irano ankoraŭ efektivigas ekzekutojn per pendado ĉiujare.¹³

Edukado kaj infanaj rajtoj

Artikolo 3 el la Konstitucio klarigas ke la celo de edukado devas plenumi la celojn de Artikolo 2, nome certigi ke iranaj civitanoj vivu laŭ islamaj valoroj.

Religia instruado estas deviga en publikaj lernejoj. Ĉiuj agnoskitaj religiemaj minoritatgrupoj rajtas malfermi privatlernejojn. Tamen, la direktoroj de la lernejoj devas esti, kun kelkaj esceptoj, islamanoj, kaj la enhavo de lernejaraj libroj kaj instruplanoj devas esti aprobita de la registaro.¹⁴

Laŭ la usona Ŝtata Departemento, ĉiuj lernejaraj instruplanoj, publikaj kaj privataj, devas inkluzivi kurson pri ŝijaismaj islamaj instruoj, kaj ĉiuj lernantoj devas trapasi ĉi tiun kurson por progresi al la sekva eduka nivelo, tra universitato.¹⁵

Kristanoj kaj judoj rajtas instrui en la hebrea, sed la distribuado de hebreaj libroj estas limigita, malfaciligante la instruadon de la lingvo. Ĉiuj lingvoj devas esti tradukitaj en la persan, por esti aprobitaj de la aŭtoritatoj kaj trudi signifajn tradukotizojn al la religiemaj minoritataj grupoj. Ĝis 2014, la registaro forigis preskaŭ ĉiujn perslingvajn diservojn, limigante ilin al asiriaj kaj armenaj lingvoj.¹⁶ La instruado de lingvoj do fariĝis grava por religiaj minoritataj grupoj.

Sunaistoj ne rajtas konstrui novajn lernejojn kaj raporti malpermesojn pri instruado en publikaj lernejoj kaj pri religia literaturo, eĉ en ĉefe sunaismaj islamaj lokoj.¹⁷ Bahaanoj estas aktive malhelpitaj frekventi universitatojn ĉar ili devas identigi kun agnoskita religia minoritata grupo por enskribiĝi en universitato.

Registara ordono postulas, ke bahaanoj devas esti forpelitaj el universitatoj, se ilia religia aparteneco fariĝas konata kaj bahaanoj foje estas postulataj subskribi deklaron en universitato, kiu deklaras ke ili ne ĉeestos iun ajn bahaan religian agadon.¹⁸ Plue, la

ordono deklaras ke "Bahaaj infanoj devus esti enskribitaj Ŝijaismaj islamaj lernejoj kun forta kaj impona religia ideologio".

Infana Geedziĝo

Artikolo 1041 de la civila kodo de la lando¹⁹ permesas geedziĝon de knabinoj sub la aĝo de 13 kaj knaboj sub 15, kun la "konsento de la kuratoro" kaj la "konveneco" de juĝisto. Infanoj ankaŭ povas geedziĝi en pli junaj aĝoj se juĝisto rajtigas la geedziĝon.

Klerikoj, konservativaj leĝdonantoj kaj aliaj ŝtataj oficistoj daŭre blokas provojn altigi la minimuman geedzeblan aĝon en Irano. Ĉiujare, dekmiloj da knabinoj sub la aĝo de 15 jaroj estas edziĝintaj de siaj familioj ĉiujare en Irano, laŭ ŝtataj statistikoj.²⁰

Infangeedzeco lasas virinojn, precipe, vundeblajn al dumvivaj sekvoj, inkluzive de sanproblemoj asociitaj kun frua infanaĝo, same kiel en risko de hejma perforto.

Artikolo 302 el Irana Krimkodo permesas al viro mortigi a persono kiu faris krimon kiu estas puninda per morto laŭ ŝarioleĝo, kiel ekzemple ekstergeedza sekso. La leĝo ebligas la faradon de tielnomitaj "honormortigoj" senpune. Oni kalkulas, ke inter 375 kaj 450 virinoj kaj knabinoj estas mortigitaj en "honora" mortigoj ĉiujare.²¹

Ili inkluzivas 17-jaraĝan knabinon, kiu estis senkapigita de ŝia edzo en februaro 2022. La edzo laŭdire paradis ŝian kapon sur la strato. Filmaĵo de la okazaĵo estis elsendita fare de la ŝtata Rokna Novaĵagentejo

antaŭ ol ĝi poste estis malpermesita de distribuado.

En aŭgusto 2019, vidbendo aperis de 11-jaraĝa knabino geedziĝanta kun sia 22-jaraĝa kuzo en ceremonio gvidita de mulao en kampara Irano. La video estigis vastan indignon kaj igis la prokuroron, du tagojn post la ceremonio, deklari la geedziĝon nula kaj kulpigi la mulaon kaj la gepatrojn de la knabino pro kontraŭleĝa neplenaĝa geedziĝo.

Perforto kontraŭ infanoj farita de sekurecaj taĉmentoj

Lernejoj ludis elstaran rolon en la daŭrantaj tutlandaj manifestacioj. En respondo, aŭtoritatoj pliigis subpremado de studentaj aktivuloj lanĉante serion da atakoj kontraŭ lernejoj tra la lando; 22 laŭdire pluraj studentoj estis donitaj malliberecaj punoj aŭ minacataj kun esti malpermesitaj daŭrigi sian edukadon - puno kiun la registaro uzas por la unuan fojon por limigi kaj puni pacan studentan aktivadon.

En oktobro 2022, studento mortis pro ŝiaj vundoj post rifuzado kanti por-reĝiman kanton dum lerneja ekskurso al ejo ligita al protestoj kontraŭ la murdo de Mahsa Amini (vidu "Libereco de esprimo, rekomendado de humanismaj valoroj" malsupre). Ŝi estis unu el pluraj infanoj de Shahed High School batataj de sekurecaj taĉmentoj kiel puno pro malsukceso kanti.²³

La 17an de oktobro 2022, la UN-Komitato pri la Rajtoj de la Infano raportis ke almenaŭ 23 infanoj, inkluzive de 11-jaraĝa knabo, estis mortigitaj fare de iranaj sekurecaj taĉmentoj kaj centoj pli estis vunditaj, detenitaj kaj torturitaj dum lastatempaj pacaj protestoj. ²⁴ Multaj familioj raportis ke, malgraŭ funebro pro la perdo de infano, ili estis premataj por absolvi sekurecajn taĉmentojn deklarante ke iliaj infanoj faris memmortigon kaj farante malverajn konfesojn.

En marto 2023, Amnestio Internacia raportis ke la spionaj kaj sekurecaj taĉmentoj de Irano faris torturojn - inkluzive de batadoj, skurĝoj, la administrado de elektraj ŝokoj, seksperforto, kaj alia seksa perforto - kontraŭ infanmanifestacioj eĉ 12-jaraĝaj por ĉesigi sian implikiĝon en tutlandaj protestoj.²⁵

Familio, komunumo kaj socio

Neniu civila aŭ laika familia juro

La laŭleĝa interpreto de Islamo devigas ĉiujn civitanojn, sen konsidero al ilia kredo, sekvi striktajn regulojn bazitajn sur religio.

Familia juro estas derivita ekskluzive de religia

leĝo: por ŝijaj islamanoj ĝi estas la ŝario bazita sur ŝijaa interpreto kaj por aliaj agnoskitaj religiaj grupoj, judoj, kristanoj kaj zoroastrianoj, ili povas rilati al siaj propraj normoj. Sunaistoj povas apliki siajn leĝojn en geedzeco, eksgeedziĝo kaj heredaferoj. Bahaaj geedziĝoj kaj eksedziĝoj estas oficiale ne agnoskitaj, sed la registaro permesas al civila atesto de geedziĝo funkcii kiel geedziĝa atesto. La laŭleĝa aĝo de geedziĝo estas 13 jaroj por knabinoj kaj 15 por knaboj kaj estas la sama por ĉiuj sektaj grupoj. Ĝenerale ambaŭ geedzoj devas konsenti pri geedziĝo. Tamen virinoj estas diskriminaciaj en leĝo kaj praktiko.

Diskriminacio kontraŭ virinoj

Virinoj estas konsideritaj kiel sub vira kuratoreco. Artikolo 1105 de la civila kodo²⁶ deklaras ke viroj estas la ekskluziva estro de la familio kaj virinoj ne havas la samajn rajtojn kiel viroj koncerne infanzorgadon. Plue, virinoj estas diskriminacitaj en hereda juro, kaj heredas malpli ol siaj viraj parencoj. Virinoj malofte povas akiri eksedziĝon, eĉ kun la islama principo de "khula", kie virino akiras eksgeedziĝon kaj perdas ĉian estontan financan subtenon de sia edzo, ŝi ankoraŭ bezonas la konsenton de sia edzo.

Ne ekzistas specifa leĝo krimiganta hejman perforton. Seksperforto ne estas rekonita kiel klara delikto, sed prefere kiel malfideleco, kaj seksperfortviktimo devas prezenti kvar virajn ĉeestintojn por pruvi la krimon. La atesto de inaj atestantoj valoras nur duonon de viraj atestantoj.²⁷ Geedza seksperforto ne estas agnoskita.

Viroj havas la rajton subskribi provizoran geedziĝkontrakton (sigheh) laŭ Shia interpreto de religia juro. Adulteco estas konsiderata krimo puninda kun la mortkondamno. Poliginio estas permesita, signifante ke islamaj viroj povas geedziĝi kun ĝis kvar edzinoj. Edziĝintaj virinoj bezonas la skriban permeson de sia vira kuratoro por akiri pasporton kaj vojaĝi eksterlanden kaj ili bezonas la permeson de sia edzo labori ekster la hejmo.

Seksa apartigo estas devigita ĉie en la lando. Virinoj estas postulataj por kovri sian hararon kaj plene kovri sian korpon per malstrikta vestaĵo. "Mal-islama" vesto estas periode punita de la aŭtoritatoj. Rifuzo porti hijabon publike estas krima ago puninda per vipado, malliberigo aŭ monpuno laŭ Artikolo 638 de la Krimkodo.

La 16an de julio 2022, verkisto kaj artisto Sepideh Rashno estis arestita pro ne plenumado de devigaj hijableĝoj.²⁸ Ŝi poste aperis en ŝtata televido pardonpetante.²⁹ La Iranian Human Rights Activists News Agency, la amaskomunikilaro por Homaj Rajtaj Aktivistoj en Irano, asertis ke Raŝno eble estis batita antaŭ ol ŝi konfesis.³⁰

En decembro, Iranian Human Rights Activists News Agency (HRA) raportis, ke Rashno estis donita kvinjara suspendita mallibereca puno.³¹

Laŭ Human Rights Watch, la parlamento de Irano aprobis leĝon pri loĝantaro, kiu limigas la realigon de seksaj kaj reproduktaj sanrajtoj, inkluzive per malpermeso de steriligo kaj la libera distribuado de kontraŭkoncipiloj en la publika sansistemo krom se la gravedeco minacas la sanon de la virino, kaj plue limigita aliro. al sekura aborto en novembro 2021. La movo estis klarigita kiel rimedo por certigi loĝantarkreskon.³²

Diskriminacio kontraŭ la LGBTI+-komunumo

Samseksaj rilatoj estas kontraŭleĝaj por virinoj kaj viroj. Punoj inkluzivas skurĝon kaj morton, laŭ la Krimkodo de la lando. Viroj estis ekzekutitaj pro kvazaŭaj krimoj de lavāt ("sodomio").³³

En septembro 2022, defendantoj de homaj rajtoj Zahra Sedighi-Hamadani kaj Elham Choubdar estis kondamnitaj pro akuzoj de "disvastigo de korupto sur la tero" kaj "kontrabandado" kaj juĝitaj al morto fare de la Islama Revolucia Tribunalo de Urumieh. La akuzoj estis laŭdire ligitaj al ilia subteno de LGBTI+-individuoj kiuj alfrontas diskriminacion en Irano pro sia seksa identeco kaj seksa identeco. La akuzo pri trafiko laŭdire rilatis al iliaj klopodoj helpi individuojn en risko forlasi Iranon.³⁴

La Ŝtato aprobas la uzon de "konvertaj terapioj". Krome, seksaj nekonformaj individuoj riskas krimigon krom se ili suferas laŭleĝan seksan ŝanĝon, kiu postulas seksan reasignan operacion kaj steriligon.³⁵

Ĉiuj materialoj rilataj al aferoj LGBTI+ estas ĝenerale cenzuritaj de la registaro. Aŭtoritatoj precipe blokas retejojn aŭ enhavon ene de retejoj, kiuj diskutas aferojn de LGBTI+, inkluzive de la cenzuro de Vikipediapagĝoj difinantaj LGBTI+ kaj aliajn rilatajn temojn.³⁶

Esprimlibereco, pledado de humanismaj valoroj

La iranaj aŭtoritatoj grave limigas la sinesprimliberecon, kaj kunigon, utiligante la laŭleĝan kadron por subpremi kritikon de la Ŝtato.

Libereco de asocio kaj kunveno

La Konstitucio zorgas pri la establado de partioj, profesiaj kaj politikaj unuiĝoj, kaj islamaj kaj agnoskitaj religiismaj minoritatoorganizo, kondiĉe ke tiaj grupoj ne malobservas la principojn de libereco, suvereneco, nacia unueco aŭ islamaj kriterioj, aŭ pridubas Islamon kiel la bazo de la landa regadosistemo.

Libereco de asocio kaj kunveno estas grave limigitaj en Irano. La konstitucia malpermeso kontraŭ publikaj manifestacioj "malutilaj al la fundamentaj principoj de Islamo" estas uzata por malpermesi ajnan manifestacion, kiun la aŭtoritatoj eble ne ŝatas. La registaro toleras perfortajn grupojn de civilprotektistoj, kaj eksterleĝajn miliciajn grupojn - kiel ekzemple la Basij kaj Ansar-i Hizbulaho - kiuj kutimas detrui manifestaciojn atakante la manifestacianojn, ofte rezultigante gravajn, permanentajn vundojn kaj eĉ morton.

Eĉ pacaj, nepolitikaj protestoj estas subigitaj per brutala forto.³⁷

En raporto de junio 2022, la Speciala Raportisto de UN pri la situacio de homaj rajtoj en la Islama Respubliko de Irano, Javaid Rehman deklaris, ke li estas "grave maltrankvila pro la senprecedenca uzo de troa forto" kontraŭ pacaj manifestacianoj en la lando kaj rimarkis "tendencon". ... de subpremado de la legitima ekzercado de libereco de esprimo kaj kunvenado."³⁸

Perforta fortago kontraŭ civila socio en Irano

Inter septembro kaj decembro 2022, iranaj civitanoj en almenaŭ 160 urboj tutlande surstratiĝis por protesti kontraŭ la morto de 22-jara kurda irana virino, Mahsa Amini, batita al morto en la gardado de la "morala polico" pro portado. ŝia hijabo "nedece". La morto de Amini iĝis simbola de la subpremo de civilaj kaj politikaj liberecoj en Irano, galvanigante larĝajn partojn de socio por malkaŝe pridubi la striktan altrudon de ŝarieleĝo.³⁹

La aŭtoritatoj reagis per troa uzo de forto kontraŭ manifestacianoj, inkluzive de la uzo de reala municio, la amasa arbitra aresto de civitanoj, advokatoj, aktivuloj, defendantoj de homaj rajtoj, kaj ĵurnalistoj, kondamnante multajn al morto rilate akuzopunktojn de moharebeh (prenante armilojn por preni. vivoj aŭ posedaĵoj aŭ krei timon en la publiko), efsad-e fil-arz (disvastigo de korupto sur la tero) kaj baghy (armita ribelo).⁴⁰ Publikaj figuroj, inkluzive de artistoj, kantistoj kaj atletoj, kiuj publike subtenis la protestojn, ankaŭ estis arestitaj, pridemanditaj kaj malliberigitaj, kaj iliaj pasportoj konfiskitaj.⁴¹

La respondo estas karakteriza por la taktikoj de subpremo uzataj de la Ŝtato por bremsi malkonsentajn voĉojn.⁴²

Ĉikanado de civilsociaj organizoj kaj defendantoj de homaj rajtoj

Organizoj de la civila socio funkcia en Irano kaj aktivuloj pri homaj rajtoj ofte alfrontas akuzojn pri spionado aŭ kunlaboro kun "malamikaj" reĝimoj.⁴³

La 26an de majo 2022, Apelacia kortumo konfirmis decidon dissolvi la plej grandan NGO de la lando - la Imam Ali. Popular Students Relief Society, kiu faris ampleksan laboron pri malriĉeco mildigo - surbaze ke la

organizo "deflankiĝis" de sia origina misio kaj "insultis religiajn kredojn".⁴⁴

La registaro limigas la laboron de hejmaj aktivuloj kaj ofte respondas al iliaj demandoj kaj raportoj per ĉikano, arestoj, interreta hakado kaj monitorado de individuaj aktivuloj kaj organizaj laborlokoj.⁴⁵

Aktivuloj, ĵurnalistoj kaj akademiuloj ofte estas malhelpitaj vojaĝi eksterlanden. Oni scias ankaŭ, ke la aŭtoritatoj ĉikanas la familiojn de defendantoj de homaj rajtoj por certigi ilian silenton, precipe se la koncerna defendanto loĝas eksterlande.⁴⁶ Ekzemple, en julio 2020 la aŭtoritatoj laŭdire arestis la patrino de tiam malliberigita defendanto de homaj rajtoj. Soheil Arabi (vidu 'elstarigitaj kazoj' malsupre); ŝi estis kondamnita al 18 monatoj en malliberejo pro akuzo de "renkontiĝo kaj komploto kontraŭ nacia sekureco" kaj disvastigo de kontraŭregistara propagando, supozeble pro sia pledado por certigi la liberigon de sia filo.⁴⁷

Interreto kaj protesto

Oni scias, ke la registaro interrompas poŝtelefonajn kaj interretajn konektojn por sufoki protestajn movadojn.⁴⁸ Laŭ Human Rights Watch, en marto 2022, la irana parlamento decidis ratifi la skizojn de la "Regula Sistemo por Ciberspaciaj Servoj Bill", kiu estis kritikita de homaj-rajtoj-organizoj kiel malobservo de aro de homaj rajtoj.⁴⁹

'Apostazio'

Konvertiĝo de Islamo estas ĝenerale konsiderita "apostazio" sub ŝaria juro, kiu estas puninda per morto, kaj ŝariojuĝoj estas permesitaj kaj instigitaj sub la leĝo. La sola agnoskita formo de konvertiĝo estas de agnoskitaj minoritataj religioj al Islamo.⁵⁰

Dum la irana Konstitucio mem ne inkluzivas ajnan dispozicion krimigantan "apostazon", ekzistas pluraj leĝaj dispozicioj, kiuj donas al juĝistoj la diskretecon trovi akuzitojn kulpaj de "apostazio". Laŭ Artikolo 167 el la Konstitucio:

"La juĝisto devas klopodi juĝi ĉiun kazon surbaze de la kodigita leĝo. En kazo de la foresto de tia leĝo, li devas fari sian juĝon surbaze de aŭtoritataj islamaj fontoj kaj aŭtentika fatvo.

Li, pretekste de silento aŭ manko de leĝo en la afero, aŭ ĝia mallongeco aŭ kontraŭdira naturo, ne povas deteni sin de akcepti kaj ekzameni kazojn kaj fari sian juĝon."

Same, infano naskita de islama patro estas aŭtomate konsiderata kiel islama. Prozelitismo al islamanoj ankaŭ povas esti kapitalkrimo en iuj cirkonstancoj. En januaro 2021, la aŭtoritatoj ŝanĝis la punkodon por inkluzivi la delikton fari "ĉiu ajn devian edukon aŭ prozelitan agadon, kiu kontraŭdiras aŭ malhelpas.

la sankta leĝo de Islamo".

Civitanoj kiuj ne apartenas al agnoskita religia malplimulto estas laŭleĝe malpermesitaj okupiĝi pri publika religia esprimo aŭ porti religiajn simbolojn.⁵¹

"Malamiko kontraŭ Dio" kaj blasfemo

La registaro malliberigas kaj periode ekzekutas dekduojn da individuoj pro akuzoj de "malamiko kontraŭ Dio" (moharebeh). Kvankam tiu krimo estas enkadrigita kiel religia delikto, kaj povas esti uzata kontraŭ ateistoj kaj aliaj religiaj malkonsentuloj, ĝi plej ofte estas uzata kiel puno por politikaj agoj kiuj defias la reĝimon (sur la bazo, ke kontraŭbatali la teokratian reĝimon estas kontraŭstari Alaho.).

Laŭ la Islama Puna Kodo de Irano, insulto la profeton estas puninda per morto, kvankam klaŭzo deklaras se la akuzito deklaras ke la insulto estis rezulto de eraro aŭ estis faritaj en kolero, la frazo povas esti reduktita al 74 vipobatoj. La kutima ekzekutmetodo en Irano pendas.

En 2021, la parlamento ŝanĝis la Krimkodon por inkludi plian delikton de insultado de "diaj religioj aŭ islamaj penslernejoj".

Kvazaŭaj "blasfemuloj" estas kutime akuzitaj je "disvastigo de korupto sur la tero" (mofsed-e-filarz), kiu ankaŭ povas esti aplikita al politikaj krimoj. La leĝo kontraŭ "blasfemo" kompletigas leĝojn kontraŭ kritikado de la islama reĝimo, insultado de Islamo kaj publikigado de materialoj kiuj devias de islamaj normoj.

En 2016, Dr Ahmadreza Djalali - sveda-irana profesoro kiu laboris por la Libera Universitato en Bruselo - estis arestita kaj akuzita dum li estis en Irano ĉeestanta serion de akademijaj laborrenkontiĝoj. Dum lia malliberigo, li estis submetita al intensa psikologia torturo kaj devigita subskribi deklarojn sub minacoj de ekzekuto. Li ankaŭ estis plurfoje neita aliro al sia advokato. En 2017, li estis kondamnita pro falsaj akuzoj de spionado kaj "disvastigo de korupto sur la tero" kaj juĝita al morto.⁵²

En oktobro 2016, Golrokh Ebrahimi Iraee - irana verkisto, revizoro kaj defendanto de homaj rajtoj - estis kondamnita al sesjara malliberejo pro "insultado de la sankta" kaj "propagando kontraŭ la ŝtato", pro neeldonita rakonto, kiun ŝi skribis en sia privata kajero, kiu kritikis la praktikon de ŝtonumado de virinoj akuzitaj je "adulteco", sankciita laŭ la Puna Kodo de Irano. Ŝi estis nelonge liberigita en 2019 antaŭ esti rearestita kaj arestita pro politike motivitaj akuzoj poste en la jaro.⁵³ En aprilo 2023, estis raportite, ke Iraee estis kondamnita al sesjara malliberejo pro "kunigo kaj koluzio kontraŭ la reĝimo" kaj unu jaron en malliberejo pro "propagando kontraŭ la reĝimo".⁵⁴

En majo 2023, la irana ŝtato ekzekutis du virojn kondamnitajn pro "insultado de islamaj sanktaĵoj" (Art. 513 IPC) kaj "insultado de la Profeto" (Art. 262 IPC). La viroj - Yousef Merhdad kaj Seyyed Sadrullah Fazeli Zare - estis laŭdire arestitaj en majo 2020 pro suspekto esti membroj de Telegram-kanalo titolita "Kritiko de Superstiĉo kaj Religio", en kiu membroj laŭdire insultis la Profeton.⁵⁵ Kelkaj amaskomunikiloj raportas, indikas ke la viroj ankaŭ estis akuzitaj pro tio, ke ili antaŭenigis ateismon en la Telegram-kanalo.⁵⁶

Polica moralo

Laŭ Artikolo 24 el la Konstitucio, publikaĵoj kaj la gazetaro havas sinesprimliberecon kondiĉigita de la limigo ke ĝi ne devus esti damaĝa al la fundamentaj principoj de Islamo aŭ la rajtoj de aliaj.

Laŭ la Konstitucio, privata dissendado estas kontraŭleĝa.

La registaro rekte kontrolas ĉiujn televidajn kaj radielsendojn, kaj malpermesas la ricevon de sendependaj amaskomunikiloj, ekzemple igante ĝin kontraŭleĝe posedi parabolantenon. Kunlaboro kun perslingvaj satelitaj novaĵstacioj bazitaj eksterlande estas malpermesita.

Sub la Konstitucio, la Supera Gvidanto nomumas la kapon de la Aŭdvida Politiko-Agentejo, konsilio kunmetita de reprezentantoj de la prezidanto, juĝistaro, kaj parlamento.

La Ministerio de Kulturo kaj Islama Gvidado (MCIG) revizias ĉiujn eblajn publikaĵojn, inkluzive de eksterlandaj presitaj materialoj, antaŭ ilia enlanda eldono kaj povas opinii librojn neeldoneblaj, forigi tekston aŭ postuli vort-anstataŭaĵojn por esprimoj konsiderataj nekonvenaj.⁵⁷

Muziko kaj filmo ankaŭ estas submetitaj al cenzuro.⁵⁸

La Gazetaro-Tribunalo havas ampleksajn potencojn procesigi ĵurnalistojn kaj kontroli presitajn amaskomunikilarojn. Ĝi uzas ĉi tiun potencon por malhelpi publikigon de io ajn kio povus esti vidita kiel kritika de la registaro aŭ kontraŭe al ĝia strikta interpreto de Shia Islamo.

Elstarigitaj kazoj

En 2014, bloganto kaj fotoĵurnalista Soheil Arabi estis mortkondamnita pro "blasfemo" supozeble "insultante la Profeton" en Facebook-afiŝoj (ĉi tio estis ŝanĝita al 7,5 jaroj da malliberigo en 2015). En novembro 2021, li estis liberigita post la eksvalidiĝo de sia puno, sed nun estas postulata pasigi pliajn 2 jarojn en interna ekzilo. Humanists International estas maltrankvila pro raportoj ke Arabi estis arbitre arestita en januaro 2023 kiel parto de fortago kontraŭ protestoj.⁵⁹

En januaro 2017, 21-jaraĝa Sina Dehghan estis mortkondamnita pro insultado de Islamo. Dehghan estis mortkondamnita fare de iranaj aŭtoritatoj por

"insultante Islamon" per mesaĝoj kiujn li sendis en tujmesaĝilo. Raportoj asertas ke li estis "trompita por subskribi sian propran mortkondamnon" post kiam li estis devigita konfesi rompon de islama juro, kun la promeso de liberigo se li faris tion. Tamen, aŭtoritatoj forlasis la interkonsenton post lia konfeso kaj kondamnis lin al morto en januaro 2017. Homaj rajtoj grupoj en Irano de tiam luktas por savi Dehghan de lia pendumo. La Centro por Homaj Rajtoj en Irano raportas, ke prokuroroj petis ke Dehghan estu mortkondamnita pro "insultado de la profeto" kaj ankaŭ al 16 monatoj en malliberejo pro "insultado de la Supera Gvidanto". Estis ankaŭ raportite ke kunakuzatoj Sahar Eliasi kaj Mohammad Nouri estis juĝitaj pro afiŝado de kontraŭ-islama materialo sur sociaj amaskomunikiloj. Nouri estis eldonita mortkondamno, kaj Eliasi havis sian sep-jaran malliberecan punon reduktitan al tri sur alogo. Tamen oni ne scias, ĉu la supera kortumo donis sian finan verdikton.⁶⁰

Atestoj

"Mi nur aperis kiel ateisto kun miaj plej proksimaj amikoj. Esti ateisto kaj diri tion publike estas konsiderata kiel granda krimo kaj estas mortkondamnita ["apostazio"] povas esti kapitalkrimo laŭ ŝaria juro. Neniu diras, ke li aŭ ŝi estas ateisto tiel facile en Irano, kvankam la plimulto de la loĝantaro estas fakte. Tial mi neniam devis timi malbonajn sekvojn en mia familio kaj kun miaj amikoj. Ili ĉiuj pensas kiel mi. Eĉ pli ĝenus ilin se mi dirus, ke mi estas kredanto."

— Sepideh

"Kiel nekredanto, kiu vivis sub la reĝimo de la Islama Respubliko, mia familio kaj - ĉar la plej granda parto de la loĝantaro estas nereliguloj kaj nekredantoj - preskaŭ ĉiuj homoj, kiujn mi vidas en la socio, estis tuŝitaj de la sekvoj de la ekzisto. de la reĝimo iagrade, ĉiuj alimaniere. Mi nur mallonge mencias kelkajn el ili en mia kazo.

"Kiam plenigas formularojn por identaj dokumentoj, ĉiam estas demando, kiu demandas vian religion. Kiel mi memoras, la opcioj estas tipe Islamo kun 2 opcioj Shia kaj Suna, kaj foje alia opcio kiu estas "alia". Plej ofte mi lasis ĉi tiun demandon nerespondita, tamen foje ili premadis min respondi ĝin. En tiu kazo, mi markis la opcion Shia nur por akiri identajn dokumentojn.

"En neformalaj kaj eĉ foje en formalaj okazoj, mi ne kaŝis miajn opiniojn (krom kiam mi ne estis demandita), se mi estis demandita, mi klare esprimis, ke mi ne kredas je religio. Foje oni diris, ke mi ne devas malkaŝi tion, sed ni (ne nur mi sed ankaŭ aliaj samuloj) ne zorgis pri la avertoj. Mi ĉiam provis respekti tiujn religiajn kaj neniam kritikis la religion aŭ diris ion malbonan pri ĝi ĝis mi sentis, ke ili ĉikanas min aŭ volas damaĝi min, aŭ volas trudi siajn malsanajn ideojn.

kiel kovri mian korpon kiel ili volas aŭ devigi min pensi kaj konduki en ilia favoro.

"En 2021, kiam mi trotadis en nia kvartalo, maljunulo kun sia edzino kun nigra "Ĉadoro" volis kontraŭveturi min per sia aŭto. Mi estis falonta en malferman truon (la kloaksistemo en Irano) kiam mi provis ŝanĝi mian direkton por eviti la akcidenton. Tiam mi turnis mian vizaĝon al ili kaj mi vidis, ke ili estas tre trankvilaj kaj ili rigardas min. Mi demandis 'kion diable vi faras?' La virino diris: 'portu vian kaptukon,' kaj ŝia edzo nomis min kaj poste ili foriris. Mi prenis ilian teleron, kiu estis ruĝa oficiala telero (mi pensas, apartenas al la stabo de IRGC, ne certas ĝuste) kun numero de alia urbo kaj mi iris post ili por trovi ilin, mi trovis ilian aŭton malplena ĉe la fino de la sama strato. , Mi atendis 20 minutojn, la virino revenis de butikumado. Mi demandis ŝin, 'kiel ili kuraĝas fari tion?, kaj se ili estus mortigintaj min?' Tiam ŝi diris: "Kial vi plendas al mi? Mi ne respondecas ĉar mi ne veturis, iru diru al mia edzo!" Mi faris, kiam li venis ekster la vendejo, mi demandis lin, kia estis lia intenco, mortigi min?"

Li neis ajnan respondon kaj ignoris min, tiam mi komencis laŭte rakonti la rakonton al homoj tie, estis plenplena kaj homoj aŭskultis min. Li silentis la tutan tempon kaj nur ridetis al mi kaj tiu timiga rideto eĉ pli frenezigis min. Tiam ili turnis siajn vizaĝojn malantaŭen kaj ignoris min. Mi kriis kaj diris: "Ĉi tiu paro estas IŜ, ili volis kontraŭveturi min per sia aŭto, ĉar mia kaptuko falis sur mian ŝultron kaj nun ili silentas kaj kaŝas sian malbonan intencon. Ĉi tiuj 2 personoj estas danĝeraj kaj malsanaj kaj ne devus esti permesitaj libere esti en la socio ĉar ili eble postkuros alian knabinon baldaŭ."

"Kaj la viro kaj virino havis tre trankvilajn vizaĝojn kaj silentis. Juna laboristo, kiu eble laboris en unu el la tieaj vendejoj, aliris min kaj diris al mi, ke mia tuta korpo tremas kaj ke mi pli bone restu trankvila kaj li alportis al mi glason da akvo kaj diris: "Ne prenu ĉi tiujn monstrojn serioze!"

Homoj diris al mi, al la vizaĝo de la paro, ke homoj kiel ĉi tiu paro estas senvaloraj kaj mi ne devas atenti ilin. La paro tiam foriris kaj mi trinkis iom da akvo kaj poste komencis marŝi denove. Mi daŭre rigardis ĉirkaŭ mi dum la sekvaj tagoj kiam ajn mi volis forlasi hejmon ĉar mi sciis ke ili estas de unu el la IRGC-organizoj kaj ili eble sendos iun por trovi min en tiu najbareco por reprezalio.

"Foje, mi renkontis junulojn (religiulojn aŭ ĵus prenis la titolon de "religiuloj" por efektivi la ideologiojn de la reĝimo kaj utiligi tion personan, sed kompreneble kun tre moderna aspekto), kiuj laŭvorte sentis sin superaj kaj ke Mi estas malfermita akcepti ajnan damaĝon de ilia flanko nur ĉar ili iel eksciis (ĉu el mia aspekto/konduco aŭ mi malkaŝe diris al ili) ke mi ne kredas je la religio aŭ mi ne preĝas/ fastas (denove). Mi neniam provis instigi ilin, nur kiam mi devis aserti min por iel protekti min, mi devas malkaŝe esprimi miajn pensojn. Ekzemple se iu religiuolo surpriziĝis, ke mi ne preĝas aŭ ke mi trinkas alkoholon) kaj se ili malrespektis. aŭ minacis min poste, mi kutime

fariĝis tre simpla pri miaj personaj pensoj kaj diris al ili, ke ili devas ĉesi minacajn kaj naŭzajn kondutojn.

"Tiaokaze ili estis ĉefe el religiaj urboj aŭ ili estis ligitaj al oficistoj kaj ili ĉefe provis esti toleremaj, sed foje ili kutimis minaci nerekte aŭ ili provis akiri miajn personajn informojn por sekrete fari ion (gvatado ekzemple aŭ eble. senigante min de miaj civitanaj rajtoj se mi ekzemple estis studento, aŭ senigante min de membreco de kluboj aŭ servoj, ktp.) Tamen, hodiaŭ mi vidas ne nur ke ne ekzistas leĝo por protekti virinojn de tiaj homoj, sed mulas komencis. nutru ĉi tiujn homojn per ekstremismaj ideoj kaj ekigas iliajn egojn en subtila maniero damaĝi virinojn kaj forigi ilin el la socio.

"La unua fojo, kiam mi sentis, ke miaj rajtoj kiel virino estas malobservitaj, estis la unua tago de la unua klaso. Mi devis porti hijabon kaj uniformon kiu estis malkomforta. Ni demandis al niaj instruistoj kaj gepatroj: "Kio estas ĉi tio?" "Kial ni portu kaptukon kiam ni ne portas ilin aliloke krom lernejo?" Ĝi aspektis strange kaj ni sentis nin malkomfortaj. Ne estis raciaj respondoj kaj preskaŭ ĉiuj infanoj kutimis demeti ĝin tuj post forlaso de lernejo ĝis ni alvenis en aĝo kie ni ankaŭ devis porti ĝin publike; tamen, ekzistis neniu striktaj reguloj por adoleskantoj.

"Mi havis ĉirkaŭ 8 jarojn, kiam ni iris por ludi badmintonon kun mia patro en la parko en nia kvartalo, kiam subite membro de la milico Basiji alproksimiĝis al mi kun kolera vizaĝo kaj komencis krii al mi kaj plendi, kial mi portas min. jupo. Mia patro, kiu estis kelkajn metrojn for malantaŭ arbo, rapide aperis antaŭ ol la ulo pliproksimiĝis al mi. Kiam la ulo eksciis, ke mi ne estas sola, li retiriĝis kaj komencis kvereli kun mia patro kaj mia patro argumentis reen, dirante al li, ke lia konduto ne estas homa kaj ke mi estas nur infano kaj ne ekzistas regulo por lasi tiun personon. ĉikani infanon. La ulo foriris.

"Kiam oni instruis al ni, ke virinoj devas porti kaptukon por sia "sekureco", tamen, ĉi tiu sekureco estis malobservita de neniu krom la reĝimaj fortoj. Tiu malobservo inkludis averton, areston aŭ fizikan atakon, kaj en la lastaj jaroj en kelkaj religiaj grandurboj, acidatakaj kontraŭ virinoj.

"La moralpolico estis tie por fari la malobservojn. La unuan fojon mi estis arestita de "polico" - kaj eĉ ne moralpolico (mi pensas, ke ne ekzistis moralpolico en tiu tempo) - mi estis 13-jara. Ni renkontiĝis kun mia kuzo por ludi en komerca centro proksime al nia hejmo. Dum ni renkontiĝis, polica aŭto haltis kaj diris al mi: "Kio estas ĉi tiu koltuko, ĝi estas tiel maldika kaj ne kovras viajn orelojn!" Mi ne komprenis, kion li celis, tiam li atentigis mian kuzon, kiu havis plektitan hararon kaj diris: "Kio estas ĉi tiu stranga hararanĝo?" Ni ambaŭ silentis kaj ŝokis, tiam ni ne sciis, ke ekzistas polica forto, kiu povas aresti virinojn pro ilia vestmaniero. Li diris al ni eniri la aŭton kaj ni faris. Ili rifuzis diri al ni kien ni iras; ni ne komprenis kio okazas. Kiam ni alvenis al la

policejo, fraŭlino kun IRGC-uniformo kaj Ĉadoro alproksimiĝis al ni kun maltrankvila vizaĝo kaj demandis: "Kiu vi estas kaj kion vi faras ĉi tie?" Kiam ni diris al ŝi, ke ni estas tie, ĉar la polico arestis nin pro hijabo, ŝi diris al ni plenigi formularon kaj voki niajn gepatrojn veni kaj konduki nin hejmen, ŝi ne volis, ke ni estu tie ĉar ni estis infanoj.

"La venontan fojon, mi estis 16-jara kaj mi ĵus eliris el lingvolernejo. La polica aŭto haltis kaj ĉi-foje estis virino portanta Ĉadoron kun ili.

Ŝi montris mian hararanĝon (mi ĉiam havis franĝon kiam mi estis infano kaj adoleskanto) kaj diris: "Tiu ĉi hararanĝo ne taŭgas", kaj diris al mi, ke mi sidu en la aŭto kaj plenigu formularon. Mi sidis en la malantaŭa seĝo dum mi havis miajn piedojn ekster la aŭto, ŝi tiam puŝis min kaj devigis min malfermi spacon por ŝi kaj ŝi eniris. La aŭto komenciĝis kaj la sama rakonto.

Ĉi-foje oni metis min en malgrandan atendejon dum unu horo; apud mi estis plenkreska virino, kiu diris al ili akceli la procezon, ĉar ŝi devas iri preni sian filinon el la lernejo. Kiam pordo malfermiĝis en tiu atendoĉambro, mi eksciis, ke malantaŭ la pordo estis krimaj kaptitoj, kaj ne tiuj kiuj estis arestitaj pro Hijab aŭ politikaj kialoj. Antaŭ ol mia panjo alvenis, ili diris al mi, ke mi eliru la atendoĉambron kaj atendu en la ĝardeno. Kiam mia patrino alvenis, ŝi komencis disputi kun ili, ke ili agas kontraŭleĝe kaj malhumane, kaj ke mi estas nur infano. "Kiel vi povus fari ĉi tion al knabinoj? Aresti infanon pro ŝia hararanĝo? Ĉu vi ne havas patrinojn, filinojn kaj fratinojn?," diris al ili mia patrino. La ulo minacis mian panjon kaj diris, "se vi volas vian filinon, silentu." Ŝi silentis, kaj post kelkaj horoj ili lasis nin foriri. Ĉi tiu aresto por hijabo ripetiĝis 3 aŭ 4 pliajn fojojn dum la venontaj 6-7 jaroj.

"Ĉiufoje kiam ni estis arestitaj, ni estis tenitaj en la policejo dum kelkaj horoj kaj poste estis liberigitaj. Unu el niaj amikoj estis arestita kun sia novnaskito en la brakoj dum ŝi pasigis tempon kun siaj amikoj en kafejo! Kamioneto de polico venis kaj arestis ĉiujn virinojn en tiu kafejo pro "nedeca hijabo". La kafejo estis sigelita dum kelka tempo kaj nur post alta prezo ĝi povis malfermiĝi denove.

"La polico ankaŭ hazarde vizitas kafejojn kaj restoraciojn, kiuj estas la solaj lokoj por kunveni aŭ societumi kaj por knabinoj kaj knaboj. De tempo al tempo, ili arestas junulojn pro hijabo aŭ festado kaj trinkado de alkoholo, aŭ simple pensante kaj vestiĝante alimaniere kaj en maniero kiu aspektas "malkonvena" al polico kaj klerikoj.

"Lastatempe la polico intensigis gvatadon al civitanoj, precipe virinoj; de tempo al tempo ili hazarde sendas tekstmesaĝojn al civitanoj kaj minacas ilin pro manko de nedeca aŭ manko de hijabo. Ili uzas fotilojn en la stratoj tiucele. Mi ricevis tiajn mesaĝojn 2 fojojn dum veturado. Iam nia aŭto malaperis de la parkejo.

Post esploro kaj vokado de polico por raporti aŭtoŝteliston, ni eksciis, ke la aŭto estis forprenita de polico pro nedeca hijabo; ili forprenis ĝin dum en la parkejo

multe sen antaŭa avizo! Post kelkaj tagoj, ili redonis la aŭton.

"Dum miaj universitataj tagoj, ni estis timigitaj de Basij-fortoj en la universitato; ili kutimis minaci knabinojn simple ĉar ili estis knabinoj aŭ ne aspektis malfortaj kaj estis spertaj. Ankaŭ, de tempo al tempo, ili nuligis junularajn programojn kaj grupojn de la universitato sen doni kialon por tio. En multaj kazoj hiĝabo tute ne estis la kialo, ili mem diris al ni: "ĉar ĝi ne estas permesita laŭ reguloj" kaj ne pli da klarigo. Se iu volus iri esplori la regulojn kaj kialojn, tiu persono estus arestita aŭ minacita aŭ ĉikanita pro

certe.

"Ankaŭ mi ŝatus mencii, ke mi estis nerekte minacita kun seksperforto kaj torturo plurfoje post kiam mi kritikis la reĝimajn fortojn pro mortigado de junularaj kaj infanoj manifestacioj en sociaj retoj. La unua minaco okazis kiam mi afiŝis RIP-mesaĝon en sociaj retoj al la familio de "Navid Afkari", kiu estis ekzekutita de la reĝimo en 2019 tuj post protestoj en Ŝirazo, nur por transdoni la mesaĝon al junuloj kaj disvastigi timon inter ili: "Ĉi tio. estas la respondo por tiuj, kiuj kontraŭas la reĝimon kaj esprimas sian opinion".

- Anonima, 2023

Referencoj

- ¹ <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/irano/#registro>
- ² https://www.iranchamber.com/government/laws/konstitucio_ch01.php
- ³ <https://www.cfr.org/backgrounder/irans-revolutionary-guards>
- ⁴ <https://www.iranbestlawyer.com/the-islamic-penal-code-of-iran/>
- ^{5, 6, 8, 10, 14, 15, 17, 50, 51} <https://www.state.gov/reports/2021-raporto-pri-internacia-religia-libereco/iran/>
- ⁷ https://www.bic.org/focus-areas/situation-iranian-bahais/nuna_situacio
- ⁹ <http://rc.majlis.ir/fa/law/show/90547;>
<https://www.iranrights.org/library/document/2877>
- ¹¹ <https://apnews.com/article/middle-east-iran-judiciary-3daf9adb522db22537e976e0b3499a33>
- ^{12, 35, 46} <https://www.amnesty.org/en/location/middle-east-and-north-africa/iran/report-iran/>
- ¹³ [https://www.amnesty.org/en/location/middle-east-and-north-africa/iran/report-iran/;](https://www.amnesty.org/en/location/middle-east-and-north-africa/iran/report-iran/)
<https://edition.cnn.com/2023/01/11/middleeast/iran-executions-weapon-mime-intl/index.html>
- ¹⁶ <https://www.christianpost.com/news/farsi-speaking-Iranaj-kristanoj-malpermesitaj-de-ĉeesti-preĝejo.html>; [https://www.baptistpress.com/resource-library/novaĵoj/en-iran-registaro-haltas-farsi-adoradon/;](https://www.baptistpress.com/resource-library/novaĵoj/en-iran-registaro-haltas-farsi-adoradon/)
<https://appgfreedomofreligionorbelief.org/media/APPGs-raporto-pri-persekuto-de-kristanoj-en-Irano.pdf>
- ¹⁸ <https://iranbahaipersecution.bic.org/archive/bahais-must-be-expelled-university>; <https://news.bahai.org/rakonto/575/>
- ^{19, 26} <https://www.refworld.org/pdfid/49997adb27.pdf>
- ²⁰ [https://iranhumanrights.org/2015/09/child-marriage/;](https://iranhumanrights.org/2015/09/child-marriage/)
[https://www.girlsnotbrides.org/learning-resources/child-marriage-atlas/regions-and-countries/iran/;](https://www.girlsnotbrides.org/learning-resources/child-marriage-atlas/regions-and-countries/iran/)
<https://www.rferl.org/a/iran-child-marriages/31420642.html>;
<https://iranwire.com/eo/society/102678-oficiala-statistiko-unu-kvinono-de-ĉiuj-geedzeco-en-iran-estas-infanaj-geedziĝoj/>
- ²¹ <https://observers.france24.com/en/asia-pacific/20220216-femicide-iran-honour-killing-beheading>
- ²² [https://iranwire.com/en/politics/108442-iran-protests-sekurecaj-trupoj-rajd-knabinoj-lernejoj-kaj-aresto-lernantoj/;](https://iranwire.com/en/politics/108442-iran-protests-sekurecaj-trupoj-rajd-knabinoj-lernejoj-kaj-aresto-lernantoj/)
<https://documents-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/G23/010/95/PDF/G2301095.pdf?OpenElement>
- ²³ <https://www.theguardian.com/global-evoluado/2022/oct/18/iranian-schoolgirl-beaten-to-death-for-refusing-to-sing-pro-regime-himno>
- ²⁴ <https://www.ohchr.org/en/statements-and-speeches/2022/10/iran-end-killings-and-detentions-children-immediately-un-child>
- ²⁵ <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2023/03/iran-child-detainees-subjected-to-flogging-electric-shocks-and-sexual-violence-in-brutal-protest-crackdown/>
- ²⁷ https://www.equalitynow.org/discriminatory_law/iran_la_islama_puna_kodo_de_2013_libroj_i_ii_kaj_v/
- ²⁸ <https://www.theguardian.com/global-development/2022/aug/23/arrests-and-tv-confessions-as-iran-cracks-down-on-women-improper-clothing-hijab>
- ²⁹ <https://www.rferl.org/a/iran-rashno-arrest-hijab-protest-video/31992843.html>
- ³⁰ <https://www.en-hrana.org/sepideh-rashno-hospitalized-prior-to-forced-tv-confession/>
- ³¹ <https://www.en-hrana.org/sepideh-rashno-sentenced-to-five-years-suspended-imprisonment/>
- ^{32, 44} <https://www.hrw.org/world-report/2023/country-chapters/iran>
- ³³ <https://www.equaldex.com/region/iran>
- ³⁴ <https://www.ohchr.org/en/press-releases/2022/09/iran-experts-demand-stay-execution-two-women-including-lgbt-activist>
- ³⁶ <https://iranhumanrights.org/wp-content/uploads/LGBTQ-Irano-Fakta-Sheet.pdf>
- ^{37, 42} <https://www.ohchr.org/en/press-releases/2022/06/iran-ne-spertuloj-alarmita-civil-societo-purigo>
- ³⁸ <https://www.ohchr.org/en/documents/country-reports/a77181-situacio-homaj-rajtoj-islama-respubliko-iran-raporto-speciala>
- ³⁹ <https://www.theguardian.com/world/ng-interactive/2022/oct/31/mapping-irans-unrest-how-mahsa-aminis-death-led-to-nationwide-protests>; <https://documents-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/G23/010/95/PDF/G2301095.pdf?OpenElement>
- ⁴⁰ <https://documents-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/G23/010/95/PDF/G2301095.pdf?OpenElement>

⁴¹ <https://www.ohchr.org/en/documents/country-reports/ahrc5267-situacio-homaj-rajtoj-islama-respubliko-iran-raporto-speciala>

⁴³ <https://www.hrw.org/world-report/2021/country-chapters/iran>

⁴⁵ <https://www.amnesty.org/en/wp-content/uploads/2021/05/MDE1364462017ENGLISH.pdf>

⁴⁷ <https://rsf.org/en/iran-arrests-mother-prisoned-rsf-gazetara-libereco-premiito>

⁴⁸ <https://www.hrw.org/world-report/2023/country-chapters/iran>; <https://www.amnesty.org/en/location/mezoriento-kaj-norda-afriko/iran/raporto-iran/>

⁴⁹ <https://www.hrw.org/news/2022/03/17/iran-human-rights-groups-sound-alarm-against-draconian-internet-bill>

⁵² <https://humanists.international/case-of-concern/ahmadreza-djalali/>

⁵³ <https://humanists.international/case-of-concern/golrokh-ebrahimi-iraei/>

⁵⁴ <https://www.uscirf.gov/religious-prisoners-conscience/forb-victims-database/golrokh-ebrahimi-iraei>

⁵⁵ <https://www.uscirf.gov/religious-prisoners-conscience/forb-victims-database/yusef-mehrdad>;

<https://www.uscirf.gov/religious-prisoners-conscience/forb-victims-database/seyyed-sadrullah-fazeli-zare>

⁵⁶ <https://apnews.com/article/iran-blasphemy-executions-unrest-mahsa-protests-7ad71af58babcaffd85e3cb13e32a64a>

⁵⁷ <https://www.latimes.com/world-nation/story/2021-03-05/iran-book-writers-books>;

<https://lithub.com/navigating-literary-censorship-and-worse-in-iran/>; <https://iranwire.com/en/features/69357/>

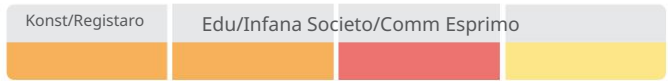
⁵⁸ <https://brooklynworks.brooklaw.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1987&context=bjil>;

<https://www.iranintl.com/en/202212020390>

⁵⁹ <https://humanists.international/case-of-concern/soheil-arabi/>

⁶⁰ independent.co.uk/news/world/iranian-man-sina-dehgham-death-sentence-insult-islam-muslim-line-messaging-app-arak-prison-amnesty-a7658466.html

Norda Makedonio

Kuŝante en la centro de la Balkana Duoninsulo, la Respubliko de Makedonio estas parlamenta demokratio,¹ kaj sendependa ŝtato ekde 1991 (antaŭe parto de Jugoslavio). La lando havas plurpartian demokratian sistemon, kaj estas oficiale laika ŝtato. Spertante nomŝanĝon post parlamenta voĉdono en 2019, la Respubliko de Norda Makedonio (antaŭe Makedonio) konservas sian kandidatecon por membreco de Eŭropa Unio ekde 2005, kaj estas subskribinto de la Eŭropa Konvencio pri Homaj Rajtoj. En 2020, la lando ankaŭ ricevis NATO-membrecon, iĝante la 30-a membroŝtato.²

Laŭ la Censo de 2021, 46% de la populacio estas ortodoksaj kristanoj kaj 32% islamaj. Aliaj religiemaj grupoj registritaj estas de diversaj kristanaj konfesioj.

Malpli ol 1% de la loĝantaro estas nereligiaj.³

Laŭ la usona Ŝtata Departemento,

"La plimulto de ortodoksaj kristanoj loĝas en la centra kaj sudorienta regionoj. Plej multaj islamanoj loĝas en la nordaj kaj okcidentaj partoj de la lando. Ekzistas korelacio inter etneco kaj religia alligiteco: la plimulto de ortodoksaj kristanoj estas etna makedona, kaj la plej multaj islamanoj estas etne albanaj. La plej multaj romaoj kaj preskaŭ ĉiuj etnaj turkoj kaj etnaj bosnianoj estas islamaj, kaj la plej multaj etnaj serboj kaj Vlachs estas ortodoksaj kristanoj. Ekzistas ankaŭ korelacio inter religia kaj politikaj alligiteco, ĉar politikaj partioj estas plejparte dividitaj laŭ etnaj linioj."⁴

Konstitucio kaj registaro	Edukado kaj infana rajtoj	Familio, komunumo, socio, religiaj tribunaloj kaj tribunaloj	Sinesprimlibereco pledado de humanismaj valoroj
		<p>La domina influo de religio en la publika vivo subfosas la rajton je egaleco kaj/aŭ ne-diskriminacio</p> <p>Registaraj aŭtoritatoj antaŭenpuŝas socie konservativan, religie aŭ ideologie inspiritan tagordon, sen konsidero al la rajtoj de tiuj kun progresemaj opinioj.</p>	
<p>Prefera traktado estas donita al religio aŭ religio ĝenerale</p> <p>Ŝtata financado de religiaj institucioj aŭ salajroj, aŭ diskriminaciaj impostsendevigoj</p>	<p>Kelkaj zorgoj pri la rajto de infanoj al specife religia libereco</p>		
			<p>Kelkaj zorgoj pri politikaj aŭ amaskomunikilaj liberecoj, ne specifaj por la nereligiaj</p>
	<p>Neniu formala diskriminacio en edukado</p>		

Konstitucio kaj registaro

La Konstitucio⁵ garantias bazajn homajn rajtojn al ĉiuj makedonaj civitanoj kaj Makedonio estas teorie laika ŝtato.

Artikolo 8 listigas "humanismon, socian justecon kaj solidarecon" inter la "fundamentaj valoroj de la konstitucia ordo." Artikolo 16 sanktigas la rajton al "persona konvinkigo, konscienco, penso kaj publika pensoesprimado" same kiel sinesprimliberecon, kaj aliron al informoj.

Artikolo 19 diras:

"La libereco de religia konfeso estas garantiita. La rajto esprimi sian kredon libere kaj publike, individue aŭ kun aliaj estas garantiita. La Makedona Ortodoksa Eklezio, same kiel la Islama Religia Komunumo en Makedonio, la Romkatolika Eklezio, Evangelical Methodist Church, la Juda Komunumo kaj aliaj Religiaj komunumoj kaj grupoj estas apartaj de la ŝtato kaj egalaj antaŭ la leĝo. La Makedona Ortodoksa Eklezio, same kiel la Islama Religia Komunumo en Makedonio, la Romkatolika Eklezio, Evangelical Methodist Church, la Juda Komunumo kaj aliaj Religiaj komunumoj kaj grupoj estas liberaj establi lernejojn kaj aliajn sociajn kaj bonfarajn instituciojn, per proceduro reguligita. laŭleĝe."

Laŭ la Usona Ŝtata Departemento, la kvin religiaj grupoj listigitaj en Artikolo 19 ricevas impostsenimpostojn kaj aliajn avantaĝojn. La leĝo permesas al aliaj religiemaj grupoj akiri la samajn laŭleĝajn rajtojn kaj statuson kiel tiuj kvin grupoj per petado pri registara rekono kaj registrado tra la tribunaloj. Religiaj organizoj povas elekti registriĝi kiel "preĝejo", "religia komunumo" aŭ "religia grupo". La leĝo traktas ĉi tiujn tri kategoriojn egale, donante al ĉiuj la samajn jurajn rajtojn, avantaĝojn kaj devojn.⁶

Laŭ la Internacia Panelo de Parlamentanoj por Libereco de Religio aŭ Kredo (IPPFoRB), pli malgrandaj religiemaj grupoj alfrontis defiojn registriĝi kiel apartaj entoj, kun siaj aplikoj la temo de hejmaj same kiel eŭropaj kortumkazoj.⁷

Civitanoj havas la rajton fondi asociojn kaj politikajn partiojn kondiĉe ke iliaj agadoj ne estas direktitaj kontraŭ "la perforta detruo de la konstitucia ordo de la respubliko, aŭ kontraŭ instigo aŭ instigo al arma agreso aŭ etna, rasa aŭ religia malamo aŭ maltoleremo" (Artikolo). 20).

Tamen, ekde 2006 kaj la pliiĝo de la "Interna Makedona Revolucia Organizo - Demokrata Partio por Makedona Nacia Unueco" (VMRO-DPMNE), mem-priskribita kiel "kristandemokrata" kaj

"naciisma" partio, la registaro ĉiam pli okupiĝis pri reklamado de religio kaj/aŭ religiaj kredoj kaj praktikoj.

Registara reklamado de religio

Laŭ la esplorado de IPPFoRB, la Makedona Ortodoksa Eklezio ĝuas favoratan statuson, kie "[n]ombraj interparolantoj de malsamaj religiaj komunumoj same kiel neniuj, observis ke la Makedona Ortodoksa Eklezio ĝuis specialajn privilegiojn, kompare kun la aliaj religiaj komunumoj."⁸

En la lastaj jaroj la registaro disponigis rabatan teron al la Ortodoksa Kristana Eklezio por la konstruado de religiaj konstruaĵoj.

Sub la aŭspicioj de ĝia "Skopjo 2014" projekto, kun la deklaritaj celoj de rejunigo de la ĉefurbo Skopjo, ekzistas signifa nombro da statuoj instalitaj tra la grandurbo honorantaj personojn kun specife religia historia signifo. Tiu projekto estis aparte kontestata, ne nur pro la laŭtaksa kosto de la projekto, kiu nun estis prezigita pli ol 2 milionoj da eŭroj (2,169,070 USD),⁹ sed ĉar la projekto ne plene asimilis la kontribuojn de la islamano (ĉefe etna albana) komunumo al la landa historio.¹⁰

Krome, religia simboleco daŭre estas uzata ene de la ŝtata valuto kun la fakturo de 1,000 makedonaj denaroj kun bildo de la Virgulino Maria kaj bebo Jesuo.¹¹

Edukado kaj infanaj rajtoj

La Konstitucio establas publikajn instruojn kiel sekularajn kaj surbaze de la jura kadro reguliganta edukadon, studentoj estas protektitaj kontraŭ diskriminacio bazita sur sekso, sekso, raso, nacia aŭ socia origino, politikaj kaj religiaj kredoj kaj posedaĵo kaj socia statuso. La kadro emfazas la gravecon de inkluzivo kaj la promocio de homaj rajtoj.¹²

La jura kadro malpermesas religiajn organizojn de predikado ene de lernejoj, kaj malpermesas religiajn agadojn aŭ la montradon de religiaj simboloj en bazlernejoj. Tamen, ses-gradaj studentoj devas preni unu el tri elektkursoj, du el kiuj havas religian enhavon: "Enkonduko al Religioj" kaj "Etiko en Religioj". La enhavo estas celita esti ne-devota. Tamen, ekzistas raportoj ke pastroj kaj imamoj dungitaj por instrui tiajn kursojn tendencas emfazi la praktikon de siaj propraj religioj prefere ol prezenti neŭtralan superrigardon de malsamaj kredoj. Se infanoj ne volas sekvi kurson pri religio, gepatroj povas subskribi ilin al la tria opcio: "Klasika Kulturo en Eŭropa Civilizo". La usona Ŝtata Departemento raportas tion

lernejninfanoj de laikaj aŭ ne-praktikantaj familioj renkontis ĉikanadon pro sia "manko de religia edukado." Raportoj indikas, ke la kurso "Etiko en Religio" eble ne estas instruata post 2023.¹³

Religiaj organizoj estas permesitaj perleĝe funkciigi lernejojn sur sekundara nivelo kaj supre. Religiaj mezlernejoj povas determini siajn proprajn instruplanojn kiuj ne estas postulataj por esti atestitaj fare de la Edukministerio kaj Scienco, kvankam kelkaj laŭdire serĉas atestadon. Studentoj, kiuj diplomiĝas ĉe ne-atestitaj religiaj lernejoj, ne povas fari la ekzamenojn necesajn por enskribiĝi en laikaj universitatoj.¹⁴

Seksa edukado

Aliro al seksa edukado estas limigita en Makedonio.

La lando malsukcesis vastigi klasojn pri seksa edukado tra la Ŝtato post pilotprogramo de 2021.¹⁵

Ekzistantaj klasoj kaj proponoj plibonigi aliron al famioplanado kaj seksa saneduko estas peze kritikitaj fare de la Ortodoksa Eklezio. Tamen, lokaj NRO-oj (kiel HERA) provas trakti tiujn mankojn en lernado disponigante seksan edukadon al virinoj kiuj ne povas aliri la ekzistantajn bazajn programojn, kiel knabinoj loĝantaj en kamparaj komunumoj kaj marĝenigitaj virinoj en la romaa komunumo.¹⁶

Familio, komunumo kaj socio

Religiaj identecoj, sociaj kaj politikaj

Raportoj sugestas ke, dum politikaj protestoj, precipe "kontraŭprotestoj" (respondo de regantaj partioj, por prui ke ili havas pli grandan nombron da subtenantoj ol tiuj protestantaj kontraŭ ili), ekzistas peza uzo de religiaj simboloj kaj religia retoriko, akordigite kun patriotismo, malestimante kontraŭregistarajn manifestaciojn kiel malpli religiajn kaj malpli patriotajn.¹⁷

Freedom House raportis ke Islamofobio ĉiam ĉeestas ene de politika kaj socia diskurso, plimalbonigante etnajn dislimojn, precipe influante minoritatajn grupojn kiel ekzemple la romaa komunumo.¹⁸

Laŭ la Usona Ŝtata Departemento, "[ek]de 2021, la leĝo permesas monpunojn kontraŭ religiaj grupoj promociantaj seksan perforton kaj plue kondiĉas ke amaskomunikilaro kaj religiaj komunumoj devus antaŭenigi politikojn kontraŭ seksa perforto."¹⁹

Seksa sano kaj generaj rajtoj

En 2013, leĝo postulis ke petoj por abortoj post 10 semajnoj da gravedeco devas esti: submetitaj al la Sano Ministerio; estis submetitaj al konsilado; bezonata informo de la partnero de la virino; kaj povus nur esti aprobita kie la vivo de la virino estis en danĝero, en kazoj de seksperforto,

aŭ pro feta misformiĝo. En 2019, ĉi tiu leĝo estis ŝanĝita por permesi al virinoj aliri laŭleĝajn abortajn procedurojn ĝis 12 semajnoj da gravedeco, sen postuli medicinan permeson aŭ konsiladon. En kazoj de danĝero por la sano de la patrino, sociaj ekonomiaj cirkonstancoj, seksperforto aŭ feta misformiĝo, abortoj povas esti faritaj ĝis 22 semajnoj. Ĉi tiu leĝo ankaŭ permesis la uzon de abortaj piloloj (ĝis 9 semajnoj) markante la unuan fojon kiam tiaj piloloj estas laŭleĝaj en la lando. La piloloj povas esti alireblaj de virinoj ĉe siaj lokaj sankuracistoj kaj apotekoj.²⁰

Norda Makedonio havas unu el la plej malaltaj indicoj de kontraŭkoncipo-uzo en Eŭropo. Virinoj, precipe, alfrontas stigmon kaj ekonomiajn barojn por aliri modernan kontraŭkoncipsoidon, kiel ekzemple la pilolo. Indico sugestas ke, kvankam okazis transformaj ŝanĝoj rilate al la reprodukta sanservo de virinoj (kiel ekzemple aliro al aborto), konservativaj sintenoj al tradicia famioplanado trans religiaj konfesioj restas.²¹

LGBTI+ rajtoj

En 1996, samseksaj rilatoj estis leĝigitaj, kie la unua Pride March estas tenita en 2013.²² En 2014, Amendo XXXIII al la Konstitucio difinis geedziĝon restrikte kiel union inter virino kaj viro. Poste, malpermeso de samseksa edz(in)eco estis enkondukita, kiu restas valida ekde 2023.²³

Alia obstaklo alfrontanta la LGBTI+-komunumon estas ke adopto estas permesita nur por fraŭlaj gejaj homoj kaj ne samseksaj paroj. Krome, konverta terapio daŭre estas laŭleĝa en Norda Makedonio kaj estas praktikata de medicinaj profesiuloj, religiemaj praktikistoj kaj familianoj.²⁴ Simile, membroj de la LGBTI+-komunumo ankaŭ forte kritikis la decidon de la Sanministerio redukti la financadon de HIV kaj Aidoso je 40%.²⁵

Tamen, okazis iuj pozitivaj evoluoj por la LGBTI+-komunumo. Lesbaninoj kaj samseksemaj homoj nun povas aliĝi al la armeo kaj estas protektitaj laŭ la Kontraŭdiskriminacia leĝo de 2019 rilate al dungado.²⁶ Kvankam ankoraŭ ekzistas antaŭjuĝo kontraŭ la LGBTI+-komunumo, ekzistas kreskanta politika kaj societa subteno kun la 10-a Fiera Marŝo okazanta en 2023. Ĝin ĉeestis registaraj ministroj kaj la ĉefministro esprimis subtenon al ĝi.²⁷

Esprimlibereco, pledado de humanismaj valoroj

Grupoj pledantaj por sekularaj kaj progresemaj (ofte konsideritaj "ne-tradiciaj") valoroj ofte estas preteratentitaj fare de la registaro. Tamen, se ili komencus akiri tiradon, ili eble alfrontos partian amaskomunikilan kovradon kaj pliĝon en registaraj inspektadoj,

celita trovi negravajn leĝajn malobservojn por pagi monpunojn kaj interrompi iliajn operaciojn. Tiaj respondoj estis precipe observitaj post perdoj en lokaj elektoj, kie municipoj regitaj de la opozicio vidis pliigitan ekzamenadon.²⁸

Artikolo 319 de la Kriminala Kodo²⁹ (kiel modifita en 2016) krimigas diversajn formojn de atako kontraŭ "naciaj, etnaj, religiaj kaj aliaj simboloj", inkluzive de "mokado" de tiaj simboloj. Tamen, ĉi tio ŝajnas esti limigita al cirkonstancoj en kiuj la atako "kaŭzas aŭ ekscitas malamon, malpacon aŭ maltoleremon". La esprimo "malkonkordo" estas precipe neklara. Tamen, en la foresto de indico indikanta ke tiu leĝo estis utiligita por subpremi legitiman kritikon de religio, ĝi ŝajnas funkcii kiel leĝo kontraŭ instigo al malamo kaj ne kiel krima "blasfemo-" leĝo. Ĉi tiu takso ŝanĝiĝus se ajna indico aperas de ĝia tro larĝa aplikado.

Referencoj

- ¹ <https://www.iri.org/iri-around-the-world/europe/north-macedonia/>
- ² https://www.nato.int/cps/en/natohq/opinions_215827.htm?selectedLocale=eo
- ³ https://www.stat.gov.mk/PrikaziSooptenie_eo.aspx?rbrtxt=146
- ^{4, 6, 14, 19} <https://www.state.gov/reports/2022-report-on-internacia-religia-libereco/nord-makedonio/>
- ⁵ <https://www.ilo.org/dyn/natlex/docs/ELECTRONIC/36714/70972/F511737559/MKD36714%20Eng.pdf>
- ^{7, 8} <https://www.ohchr.org/sites/default/files/Documents/Temoj/Religio/Submissions/CSOs/41.ippforb-2.pdf>
- ⁹ <https://www.bbc.co.uk/news/magazine-28951171>
- ¹⁰ <https://www.theguardian.com/travel/2015/apr/11/skopje-macedonia-arkitekturo-2014-projekto-konstruaĵo>
- ¹¹ <https://www.nbrm.mk/ns-newsarticle-1000-denari-2003-eo.nspix>
- ¹² <https://eurydice.eacea.ec.europa.eu/national-education-systems/republic-north-macedonia/legislation-and-official-policy-documents>
- ¹³ <https://www.state.gov/reports/2022-report-on-international-religious-freedom/north-macedonia/>
https://www.bbc.co.uk/macedonian/news/story/2007/03/printebla/070326_veronauka.shtml
- ¹⁵ Antonovska D. La rajto al aborto en Norda Makedonio. *Virina Sano Open J.* 2021; 7(1): 1-3. doi: 10.17140/WHOJ-7-139
- ¹⁶ <https://surecheck.info/sexual-education/north-macedonia/>
- ¹⁷ time.mk/c/dfd503bb0e/foto-e-ova-e-narod.html
- ¹⁸ <https://freedomhouse.org/country/north-macedonia/libereco-mondo/2023>
- ²⁰ Antonovska D. La rajto al aborto en Norda Makedonio. *Virina Sano Open J.* 2021; 7 (1): 1-3. doi: 10.17140/WHOJ-7-13
- ²¹ Antonovska D. La rajto al aborto en Norda Makedonio. *Virina Sano Open J.* 2021; 7 (1): 1-3. doi: 10.17140/WHOJ-7-13

^{22, 26} <https://www.ucl.ac.uk/ssees/research/research-guidiloj/lgbtq-orienta-euro-po/norda-makedonio>

²³ <https://www.amnesty.org/en/documents/eur65/001/2014/eo/>

^{24, 25, 27} <https://www.ilga-europe.org/report/annual-review-2023/>

²⁸ novatv.mk/index.php?navig=8&cat=2&vest=3545; cielo.mk/republika/420022-inspekcii-ja-napadnaa-strumica

²⁹ https://vlada.mk/sites/default/files/dokumenti/zakoni/krima_kodo.pdf

Rusio

Konst/Registaro

Edu/Infana Societo/Comm Esprimo

La Rusa Federacio estas la plej granda lando de la mondo laŭ tero. Post la kolapso de Sovet-Unio en 1991, Rusio luktis por konservi siajn engaĝiĝojn al homaj-rajtoj-konvencioj kaj ĝia Konstitucio. La Rusa Federacio estas plurreligia nacio, kun ĉirkaŭ 71% de la populacio identiganta kiel ortodoksa kristano kaj ĉirkaŭ 5% sekvante Islamon, plejparte la Sufi-sekton. Ĉirkaŭ 15 % de la loĝantaro estas nereligiaj.¹

Multaj kazoj de homarajtaj fitraktadoj estis dokumentitaj, kaj antaŭ kaj en la sekvo de la invado de Rusio de Ukrainio (en 2022). Rimarkinda evoluo estas la kreskanta tropezo de klerikalismo kiel mekanismo por socia kontrolo. Krome, dum la milito, la rilato inter la Ŝtato kaj la Ortodoksa Eklezio profundigis. En tandem, ekzistas pliiĝo en por-religia retoriko kaj leĝaro.

Konstitucio kaj registaro	Edukado kaj infana rajtoj	Familio, komunumo, socio, religiaj tribunaloj kaj tribunaloj	Sinesprimlibereco pledado de humanismaj valoroj
		<p>La domina influo de religio en la publika vivo subfosas la rajton je egaleco kaj/aŭ ne-diskriminacio</p> <p>Sistema religia privilegio rezultigas gravan socian diskriminacion</p> <p>Registaraj aŭtoritatoj antaŭenpuŝas socie konservativan, religie aŭ ideologie inspiritan tagordon, sen konsidero al la rajtoj de tiuj kun progresemaj opinioj.</p>	<p>Esprimo de kernaj humanismaj principoj pri demokratio, libereco aŭ homaj rajtoj estas severe limigita</p> <p>"Blasfemo" estas malpermesita aŭ kritiko de religio (inkluzive de faktaj "blasfemaj" leĝoj) estas limigita kaj puninda kun mallibereca puno</p>
<p>Estas sistema religia privilegio</p> <p>Ŝtata financado de religiaj institucioj aŭ salajroj, aŭ diskriminaciaj impostsendevigoj</p>			
<p>Oficiala simbola respekto al religio</p>			
	<p>Neniu formala diskriminacio en edukado</p>		

Konstitucio kaj registaro

La Konstitucio de la Rusa Federacio² antaŭenigas la principon de ŝtata sekularismo (neŭtraleco laŭ kredo) (Artikolo 14). Tamen, amendoj al la Konstitucio, pasigitaj en leĝon tra prezidanta

dekreto la 4-an de julio 2020, priskribas "kredon je Dio" kiel kernan nacian valoron.³ Laŭ verdikto de la Konstitucia Kortumo, la referenco de la amendo al dio ne kontraŭas la sekularan naturon de la registaro aŭ subfosas religian liberecon sed utilas por emfazi la signifa socikultura rolo de religio en la

formado kaj evoluo de la nacio.⁴

La Konstitucio antaŭvidas la apartigon de povoj inter leĝdona, plenuma kaj juĝa branĉo, kiu estas sendependa (Artikolo 10). Tamen, en la praktiko, la potenco de la Ŝtato estas peze centrita sur la rolo de la Prezidanto. La pako de konstitucia amendo pasigita en 2020 ankaŭ ebligas al prezidanto Vladimir Putin restarigi sian mandatliman horloĝon al nulo, permesante al li serĉi reelekton kiam lia nuna sesjara mandato eksvalidiĝas en 2024, kaj denove en 2030.

La leĝo identigas kristanisman, islaman, judisman kaj budhisman kiel la kvar "tradiciajn" religiojn de la lando, kaj specife rekonas la "specialan rolon" de la Rusa Ortodoksa Eklezio.⁵

La rusa registaro montris klaran preferon al la Rusa Ortodoksa Eklezio. Post la disfalo de Sovetunio, okazis granda pligrandigo de religia aparteno.⁶

La Prezidanto

Laŭ Artikolo 4 de la Konstitucio de la Rusa Federacio, la Prezidanto estas la Ŝtatestro, garantianto de la Konstitucio, homaj kaj civitanaj rajtoj kaj liberecoj. Ili prenas mezurojn por protekti la suverenecon de la Rusa Federacio, certigi kunordigan funkciadon de publikaj aŭtoritatoj kaj determini la ĉefajn celojn de enlanda kaj ekstera politiko, agante kiel Ĉefkomandanto. La prezidanto traktas civitanectemojn, donas naciajn premiojn, kaj donas pardonojn. Multaj federaciaj ministerioj, servoj kaj agentejoj laboras sub rekta inspektado de la Prezidanto de la Rusa Federacio.

En printempo 2016, la Nacigvardio de la Rusa Federacio estis kreita kaj nomumita federacia plenuma korpo. La membroj de la Nacigvardio ne nur havas la rajton kontroli dokumentojn, personajn havaĵojn kaj transporton, sed estas rajtigigitaj uzi fizikan forton kaj pafilojn kontraŭ suspektatoj sen averto, en situacioj kie prokrasto "minacas la vivon de iu kaj havas mirindajn implicojn".

La Gvardio raportas al la Prezidanto de la Rusa Federacio. La Gardisto poste estis uzita en la subpremado de protestagadoj, kune kun polictrupoj.

La prezidanto havas superregan rolon trans la Ŝtata sistemo, havante la aŭtoritaton dissolvi la Ŝtadumaon (la malsupra ĉambro de la Federacia Asembleo de Rusio), kaj kontrolon de ĉiuj registaraj branĉoj. Rusio havas prezidentan registaron kun evidenta malekvilibro de potenco, kunligita kun aŭtoritataj tendencoj sub la gvidado de Vladimir Putin, kiu tenis la prezidantecon ekde 2000, krom la periodo de 2008 ĝis 2012 kiam li funkciis kiel ĉefministro.

Leĝdonaj aŭtoritatoj malobservantaj sekularismon

Sur la federacia nivelo, la leĝdona branĉo konsistas el la Ŝtata Dumao kaj la Federacia Konsilio. La leĝdona branĉo disponigas la fundamenton por la administraj kaj juraj branĉoj, formante la kadron de kaj socio kaj registaro.

La malobservo de la konstitucie garantiita principo de sekularismo fare de leĝdonaj aŭtoritatoj, kunligita kun malalta nivelo de jura konscio, kaŭzis mankhavan leĝaron kaj homajn rajtojn. Respekto por la libereco de konscio, religio aŭ kredo malkreskis sub la reĝimo de Vladimir Putin, ofte kun la implica aprobo aŭ al la avantaĝo de la Rusa Ortodoksa Eklezio (ROC). Ŝtataj religiaj organizoj (nomitaj "tradiciaj") ofte kutimas pravigi kontraŭkonstituciajn iniciatojn. Rilatoj inter la leĝdona korpo de la laika ŝtato kaj religiaj organizoj restas escepte proksimaj. Ambaŭ partioj okupiĝas pri komunaj eventoj, kiel Kristnaskaj Parlamentaj Kunvenoj, okazigitaj en la konstruaĵo de la Ŝtata Dumao, kaj ĉeestataj de la deputitoj kaj reprezentantoj de ROC.

La 14-an de decembro 2016, en la plena kunveno de la Ŝtata Dumao, la deputitoj unuanime decidis krei novan Komitaton pri Disvolviĝo de Civila Socio kaj Civitaj kaj Religiaj Asocioj, kaj ankaŭ nomumi Sergei Gavriloŭ kiel prezidanton de la Komitato. En 2019, Gavriloŭ deklaris, ke kredo kaj la tradiciaj spiritalaj valoroj estas kiuj kunigas rusajn civitanojn.⁷

La 26an de januaro 2017, en la kurso de Kristnaskaj Parlamentaj Kunsidoj, la supre menciita komitato, kunlabore kun la Sinoda Departemento por Amaskomunikiloj kaj Publikaj Rilatoj de la Moskva Patriarkeco, okazigis rondtablan kunvenon pri la temo "Religio. Socio. Ŝtato." Dum Unua Vicprezidanto de la Komitato, Ivan Suharev, atentigis la neceson de reguligo de agadoj de "pseŭdoreligiaj" organizoj kaj asocioj, la Prezidanto Sergei Gavriloŭ emfazis "komunajn konstruajn agadojn" inter la registaro kaj "tradiciaj" rusaj eklezioj.

Al religiaj organizoj estas premiitaj kromaj avantaĝoj, inkluzive de sendevigoj de AVI kaj de enspezimposto sur profitoj generitaj de ekonomiaj agadoj. Sendevigoj de proprietimposto estas donitaj al religiaj organizoj, kiuj uzas sian posedaĵon por religiaj agadoj.⁸

Kontraŭekstremismo

Laŭ rusa enlanda juro, dispozicioj koncernantaj la krimigon de "ekstremisma" parolado estas enhavitaj en pluraj leĝdonaj aktoj, inkluzive de: la Leĝo pri Kontraŭbatalo al Terorismo, la Leĝo pri Kontraŭbatalado de Ekstremisma Agado, la Kriminala Kodo kaj la Kodo de Administraj Deliktoj.⁹

En 2016, prezidento Putin adoptis la "Yarovaya leĝo", ŝajne celita al streĉado de rimedoj en la batalo kontraŭ terorismo. La leĝo ne adekvate difini la esprimon "ekstremismo" tiel ebligante la ŝtaton procesigi vastan gamon da neperforta religia agado.¹⁰

Religiaj grupoj estas postulataj por akiri oficialajn permesojn. Agadoj kiel ekzemple preĝrenkontiĝoj estas malpermesitaj okazi ie ajn krom por oficiale agnoskitaj religiaj konstruaĵoj.¹¹

En 2019, la rusa registaro ankaŭ daŭre uzis sian kontraŭ-ekstremisman leĝon por procesi islamanojn—precipe adeptoj de la islama misia movado Tablighi Jamaat kaj legantoj de la turka teologo Said Nursi—kaj scientologoj por paca religia agado.¹²

En julio 2020, rusaj leĝdonantoj proponis pliajn ŝanĝojn al kontraŭ-ekstremisma leĝaro cele al subpremi opozicion al la aneksado de Krimea Duoninsulo.¹³ Diversaj amendoj al la leĝaro estis faritaj tiun monaton por trakti tion en aliaj lokoj.¹⁴

Senpuneco

La 11an de junio 2022, prezidanto Putin subskribis en leĝon du leĝproponojn pasigitajn fare de parlamento: la unua, forigante la landon de la jurisdikcio de la Eŭropa Kortumo pri Homaj Rajtoj, tiel revokante la rajton de civitanoj preni kazojn de malobservoj de FoRB, inter aliaj homaj rajtoj, al la tribunalo en Strasburgo; kaj dua leĝpropono, retroaktive fiksita la daton de aplikebleco de la unua fakturo al la 15-a de marto. Sekve, iuj decidoj donitaj de la Kortumo post tiu dato ne estus efektivitaj.¹⁵

Edukado kaj infanaj rajtoj

La instruplano inkludas devigan kurson pri la Fundamentoj de Religia Kulturo kaj Sekulara Etiko, kaj estas priskribita kiel kultura prefero ol teologia. Studentoj rajtas elekti unu el ses kernaj moduloj, kiuj inkluzivas modulojn pri la fundamentoj de la kulturo de diversaj religioj kaj modulon pri sekulara etiko. Oni raportas, ke la kurso Fundamentoj de Sekulara Etiko estas la plej ofte elektita modulo.¹⁶ Federacia leĝo garantias, ke religiaj edukaj institucioj povas ricevi akrediton.¹⁷

Familio, komunumo kaj socio

LGBTI+

Konstituciaj amendoj transigitaj en leĝo la 4an de julio 2020, plifortigas la kontraŭ-LGBTI+-sintendon de la Ŝtato barante la eblecon de samseksa edz(in)eco.¹⁸ La amendoj sekvis homofoban reklaman kampanjon lanĉitan.

de Patriot Media Group por influi balotantojn en voĉdonadon en favoro de la konstituciaj amendoj. La reklamo, metita en 2035, montris du samseksemajn virojn en la procezo de adoptado de infano. Koncerna kaj ĉagrenita knabo demandas kie estas lia patrino, kaj la orfejlaboristoj ankaŭ rigardas kun zorgo. La nova patrino, virineca vira aktoro portanta okulavon, eliras el la aŭto. Voĉo en la fono tiam demandas spektantojn "Ĉu ĉi tio estas la Rusio, kiun vi elektas?". La voĉo tiam diras: "Decidu la estontecon de via lando kaj voĉdonu por la konstituciaj amendoj".¹⁹

Aldone, Human Rights Watch esprimis zorgon pri projekto de leĝo, kiu estis pripensita de la Parlamento en 2020, kiu signife negative influintus la rajtojn de homoj LGBTI+.²⁰ En oktobro 2020, ĉi tiu skizo estis malakceptita pro la nocio, ke la ŝanĝoj tro emfazus la rajtojn de aliaj kiel LGBTI+-rajtoj koste de infanoj.²¹

Laŭ la nunaj leĝoj de Rusio, individuoj ne havas la rajton ŝanĝi sian laŭleĝan sekson.²² Ĝis ŝanĝoj en la leĝo en 2023, 23 individuoj povis ŝanĝi sian laŭleĝan sekson farante paŝojn kiuj inkluzivas psikiatrian taksadon kaj medicinajn procedurojn. La leĝo malpermesas trans-sanservon, dissolvas geedziĝojn de transgenuloj, malpermesas ŝanĝi seksajn signojn en oficialaj dokumentoj, kaj malhelpas trans-ulojn adopti aŭ preni gardadon de infanoj.²⁴

Protektado de la "tradiciaj familiaj valoroj" de la lando estis raportita kiel la ŝlosila impulso por ŝanĝi la leĝon, kun kelkaj leĝdonantoj laŭdire priskribas seksan transiron kiel "puran satanisman".²⁵

Membroj de la komunumo LGBTI+ delonge alfrontas ĉikanon kaj perforton.²⁶ La adopto de la federacia leĝo "kontraŭ la propagando de netradiciaj seksaj rilatoj inter neplenaĝuloj" kaŭzis grandegan disvastiĝon de homofoba perforto. Malobservi la leĝon estas puninda per gamo da monpunoj. Homofobaj krimoj nombras altan nombron da murdoj, grava fizika perforto. Fremduloj kiuj malobservas la leĝon estas submetataj al monpunoj, ĝis 15 tagoj en aresto kaj deportado. En Rusio, bandoj kuraĝiĝis celi, ĉikani, ataki kaj, en kelkaj kazoj, preni la vivojn de individuoj ene de la LGBTI+-komunumo.²⁷

Radikalaj grupoj pravigas homofobajn atakojn egaligante samseksemon kun pedofilio. En januaro 2014, antaŭ la malfermo de la vintraj olimpikaj ludoj en Soĉi, prezidanto Putin diris ke, "gej homoj estas bonvenaj en Soĉi sed ili devus lasi infanojn en paco". Human Rights Watch diris: "Tia timiga kaj malĝusta mesaĝo pri GLAT-uloj de la ŝtatestro de Rusio estas nerespondeca kaj ekstreme danĝera."²⁸

Religia streĉiĝo

Islamanoj estas la dua plej granda religia grupo en Rusio

kaj profundaj streĉitecoj ekzistas inter islamanoj kaj rusaj ortodoksaj adeptoj. Etnaj islamanoj okupas proksimume 25 milionojn da la loĝantaro de Rusio.²⁹

Islamaj gvidantoj en Rusio diras, ke provoj konstrui pli da moskeoj en Moskvo estis malakceptitaj aŭ blokita de lokaj oficialuloj, kiuj timas kolerigi la etnajn rusojn en la ĉefurbo. Por multaj etnaj rusoj, la penso fariĝi minoritato en sia hejmlando estas neimagebla, kaj naciismaj sentoj signife altiĝas. Atakoj al moskeoj pligrandiĝis.³⁰

Ekde la aneksado de Krimeo en 2014, etnaj tataraj islamanoj renkontis konsiderindan persekuton, inkluzive de al ili rifuzo de laboro, ilia lingvo, iliaj gazetoj, kaj akuzitaj je ekstremismo.³¹ En 2019, la aŭtoritatoj faris amasarestojn de politike aktivaj krimeaj tataroj, kiujn ili akuzis. de membreco en la malpermesita Islama Partio Hizb ut-Tahrir (HT). Multaj alfrontas longajn prizonpunojn.³²

Raportoj ankaŭ indikas ke la ŝtato serĉis trudi sian propran interpreton de kio konsistigas "tradician" Islamon, kiu estas vidita kiel eneca parto de rusa kulturo. Ĉio, kio ne estas konsiderata "tradicia", estas laŭdire konsiderata "ekstremisma".³³

Eksterlandaj malamiko

En 2012, la rusa registaro adoptis leĝon ordonantan ke ne-registaraj organizaĵoj (NGOoj) registriĝu kiel "eksterlandaj agentoj" ĉe la Justicministerio se iliaj agadoj povas esti klasifikitaj kiel politikaj kaj ili ricevas eksterlandan financadon. Ĉar la amplekso de la difino de "politika agado" estas larĝa, ĝi povas esti etendita al ĉiuj pledadaj agadoj kaj homarajtaj laboroj.³⁴

Ukraina konflikto

En novembro 2013, ondo de manifestacioj en najbara Ukrainio komenciĝis. Manifestacianoj postulis pli proksiman eŭropan integriĝon, post la suspendo de la Ukrainio-Eŭropa Unia Asocia Interkonsento, por serĉi pli proksimajn ekonomiajn rilatojn kun Rusio.

Por-rusaj kontraŭprotestoj komenciĝis kaj la politika krizo eskaladis. Rusio kontraŭleĝe aneksis Krimeon en marto 2014.

La 28an de junio 2019, okupaciaj aŭtoritatoj kaptis kaj fermis la Katedralon de Vladimiro kaj Olga en Simferopolo, la ĉefa katedralo de la Ortodoksa Eklezio de Ukrainio (OCU) en Krimeo.

Membroj raportis al USCIRF ke, ekde la okupo, la OCU renkontis sisteman persekutadon por siaj perceptitaj kravatoj al ukraina naciismo, inkluzive de la konfisko de eklezia posedaĵo kaj la ĉikano de pastraro kaj kongregantoj.

La 6an de novembro 2019, tribunalo en la okcidenta krimea urbo Jevpatoriya ordonis la detruon de OCU.

kapelo.³⁵

La 24an de februaro 2022, Rusio invadis Ukrainion, en klara malobservo de internacia juro. Tio kaŭzis kreskantan humanitaran krizon, krudajn kaj sistemajn mistraktojn de homaj rajtoj en amasa skalo.³⁶ La estro de la Rusa Ortodoksa Eklezio, Patriarko Kirill, ofertis moralan subtenon al la rusa invado de Ukrainio.³⁷ Li instigis religian propagandon por legitimi. Rusa agreso, kaj asertis, ke la milito estas necesa por defendi rusajn "tradiciajn valorojn" de "malutila sekso kaj LGBTI+ ideologio".³⁸

Sinesprimlibereco pledado de humanismaj valoroj

La rusaj aŭtoritatoj uzas gamon da leĝoj aprobitaj ekde la reveno de Vladimir Putin al la prezidanteco en majo 2012 por fari kontrolon de la disvastigo de informoj, kaj interrete kaj eksterrete, sufokante liberan esprimon en la lando.³⁹ Laŭ PEN Internacia,

"De lastatempe enkondukita leĝaro, kiu krimigas legitiman kritikon kontraŭ la registaro, ĝis ŝtataj amaskomunikiloj kiuj funkcias kiel propagandiloj, ĝis bibliotekoj celitaj por tenado de 'ekstremismaj materialoj', la spaco por libera esprimo, civila socio kaj malkonsento rapide ŝrumpas en Rusio."

Amaskomunikila libereco

Kun malmultaj esceptoj, rusaj aŭtoritatoj aŭ iliaj filioj posedas la plej multajn amaskomunikilarojn, farante ilin kiel akvokonduktiloj por ŝtata mesaĝado/propagando. Sendependaj ĵurnalistoj spertas signifan premon - laŭleĝan, fizikan kaj ekonomian - malkuraĝigi ilin kontraŭdiri la oficialan linion aŭ havigi priraportadon de kritikaj vidpunktoj.

'Blasfemo'

En 2013, prezidanto Putin subskribis leĝon ŝanĝantan la Federacian Krimkodon kaj korpigante "blasfeman" klaŭzon parte kiel respondo al la kazo Pussy Riot en 2012.⁴⁰ La Oficejo de la Prezidanto deklaris ke la leĝo "enkondukas respondecon por publika ago kiu montras klaran kaj evidentan malrespekto al la socio kaj intenco ofendi la sentojn de religiaj kredantoj."⁴¹

Se juĝite pro ofendado de religiaj kredantoj, oni povas esti kondamnita al monpunoj, korekta laboro aŭ malliberigo ĝis jaro, kaj ĝis tri jaroj se la krimo estas farita en didomo.

Artikolo 148 el la Krimkodo⁴² diras (neoficiala traduko):

1. Publikaj agoj esprimantaj klaran malrespekton al socio

kaj farita por ofendi la religiajn sentojn de kredantoj devas esti punita per monpuno en kvanto de ĝis tricent mil rubloj, aŭ en la kvanto de la salajro aŭ salajro, aŭ ajna alia enspezo de la kondamnito por periodo de ĝis du jaroj, aŭ per devigaj laboroj ĝis ducent kvardek horoj, aŭ per deviga laboro ĝis unu jaro, aŭ per malliberigo por la sama tempo.

2. La agoj antaŭviditaj en la unua parto de ĉi tiu artikolo, faritaj en lokoj speciale destinitaj por fari diajn servojn, aliajn religiajn ritojn kaj ceremoniojn, estas punataj per monpuno en kvanto ĝis 500 mil rubloj, aŭ en la kvanto de la salajro aŭ salajro, aŭ ajna alia enspezo de la kondamnito por periodo de ĝis tri jaroj, aŭ per devigaj laboroj por esprimo de ĝis kvarcent okdek horoj, aŭ per deviga laboro por esprimo de ĝis tri jaroj. jarojn, aŭ per malliberigo por la sama esprimo kun limigo de libereco ĝis unu jaro aŭ sen ĝi.

De kiam la leĝo pri "blasfemo" estis enkondukita antaŭ sep jaroj, okazis 19 procesigoj laŭ Artikolo 148, 12 el kiuj rezultigis juĝon.⁴³

Esploro montras, ke ekde la enkonduko de la leĝo pri "blasfemo" en 2013, amaskomunikiloj kaj ĵurnalistoj emas memcenzuri ĉar ili fervore evitas verki pri religio pro la nepreciza kaj neklara vortumo de la klaŭzo.⁴⁴

Elstarigitaj kazoj

En februaro 2019, rusa tujkomediisto Aleksandr Dolgoplov faris ŝercojn pri Jesuo, la Virgulino Maria⁴⁵, la Rusa Ortodoksa Eklezio⁴⁶ kaj la subtenantoj de prezidanto Vladimir Putin. Vidbendo de lia ago estis alŝutita sur Jutubo. Jaron poste, post spekti la videon, individuo prezentis plendon ĉe la aŭtoritatoj asertante ke Dolgoplov "ofendis la sentojn de religiaj kredantoj".⁴⁷ En januaro 2020, la ejo kie Dolgoplov koncertis estis petita de la Ministerio pri Internaj Aferoj por informoj pri la agado. Dolgoplov ricevis novaĵon ke la loka polico malfermis enketon pri li sub Artikolo 148 de la Krimkodo, la "blasfemo" dispozicio de la lando. Timante pri sia sekureco, Dolgoplov fuĝis de la lando sed poste revenis al Rusio.

La 17an de aŭgusto 2012, tri membroj de Pussy Riot, Nadezhda Tolokonnikova, Maria Alyokhina, kaj Yekaterina Samutsevich estis juĝitaj pro "huliganismo instigita per religia malamo" kaj juĝitaj al dujara malfacila laboro. Pussy riot estas feminisma punkroko grupo kun liberpensa mesaĝo inkluzive de esti favora al preĝej-ŝtata apartigo. Ilia ofendo estis enscenigi senpreparan protestan prezentadon (kiu mem estis interrompita post nur kelkaj momentoj) nomitan "Punka Preĝo: Dipatrino, Forpelu Putinon!" ĉe la Moskva Katedralo de Kristo Savanto.

La rusaj aŭtoritatoj estis vaste kondamnitaj fare de homaj-rajtoj-organizoj ĉirkaŭ la mondo pro tro fervora procesigo kaj severa juĝado de la Pussy Riot-kantistoj. La juĝisto citis kion ŝi rigardis kiel la malkonsenton de kristanismo de la principoj de la egaleco de virinoj (kontraŭ la eksplicitaj feminismaj valoroj de la grupo) por subteni la procesigan aserto ke la prezento estis instigita per "religia malamo". Post 21 monatoj en malliberejo, Tolokonnikova kaj Alyokhina estis liberigitaj la 23-an de decembro 2013 post kiam la Dumao aprobis amnestion. La 6an de marto 2014, Nadezhda Tolokonnikova kaj Maria Alyokhina estis atakitaj kaj vunditaj fare de jnuloj en Niĵnij Novgorod.

Ruslan Sokolovsky, ateisma bloganto, alfrontis eblan sep-kaj-duonan prizontempon pro ludado de Pokémon Go en preĝejo. Li estis kondamnita en majo 2017 kaj donis trijaran kaj duonan suspendan punon. La 22-jaraĝa bloganto estis tenita en antaŭprocesa aresto ekde oktobro 2016, post kiam li publikigis filmeton pri li mem ludanta Pokémon Go en preĝejo en Jekaterinburg, centra Rusio, tiun aŭguston. En la video li klarigas, ke lastatempa novaĵraporto en Rusio emfazis la ŝajnajn riskojn ludi la popularan pliigitan realan videoludon en preĝejoj. Tamen, en la vidbendo Sokolovsky diskutas sian nekredemon ke tiaj agoj estus procesigitaj, kaj decidus testi ĝin filmante sin. Li diris pri la minaco de procesigo, "por mi ĉi tio estas totala fiaĵo, ĉar kiu iam povas esti ofendita pro vi promenas ĉirkaŭ preĝejo kun via saĝtelefono?"⁴⁸

Atestoj

"La publika percepto de ateismo estis transformita en Rusio, de la domina ideologio de Sovetunio, en io kiu estas konsiderata maldeca por intelektuloj. La komuna percepto estas ke humanismo estas malĝusta, danĝera aŭ kontraŭspirita."

— Anonima rusa humanisto

Referencoj

- 1, 4, 5, 15 <https://www.state.gov/reports/2022-report-on-international-religious-freedom/russia/>
- 2 <http://www.constitution.ru/en/10003000-02.htm>
- 3 <https://www.rferl.org/a/30704684.html>;
<https://www.bbc.co.uk/news/world-europe-53255964>
- 6 <berkleycenter.georgetown.edu/essays/religious-freedom-in-russia>
- 7 <duma.gov.ru/en/news/29463/>
- 8 <cof.org/content/russia>
- 9 <https://ehrac.org.uk/news/russias-overuse-and-misuse-of-anti-extremism-laws/>
- 10 <https://www.uscirf.gov/sites/default/files/Russia.pdf>;
<https://www.uscirf.gov/reports-briefs/special-reports/inventante-ekstremistoj-la-efiko-rusaj-kontra-ekstremismaj-politikoj/>
- 11 <rferl.org/a/russia-yarovaya-law-religious-freedom-restrictions/27852531.html>
- 12, 32, 35 <https://www.uscirf.gov/sites/default/files/Russia.pdf>
- 13 <https://www.rferl.org/a/russian-lawmakers-propose-expanded-extremism-law-aimed-at-crimea/30716700.html>
- 14 <globalriskinsights.com/2020/09/russia-anti-extremism-lego-amendo-meze-protestoj-en-malproksima-oriento/>
- 16 <erenews.uniroma3.it/teaching-religion-in-schools-ukraine-and-russia/?lang=eo#:~:text=De%202012%2C%20post%20preska%20sep,%6%2C%20havas%20estis%20inkluzivita;>
<https://www.state.gov/reports/2022-report-on-international-religious-freedom/russia>
- 17 <epo.kremlin.ru/news/18002>
- 18 <https://www.bbc.co.uk/news/world-europe-53255964>
- 19 <independent.co.uk/news/world/europe/russia-putin-homofobia-geja-video-troloj-a9551186.html>;
<pinknews.co.uk/2020/06/03/vladimir-putin-homophobia-reklam-geja-gepatroj-propagando-rusio-patriot-media-grupo/>
- 20 <https://www.hrw.org/news/2020/08/06/russia-reject-anti-lgbt-traditional-values-bill>
- 21 <hrw.org/news/2020/08/06/russia-reject-anti-lgbt-traditional-values-bill>
- 22, 25 <https://www.theguardian.com/world/2023/jul/24/vladimir-putin-signoj-lego-malpermeso-seksaj-ŝanĝoj-en-rusio>
- 23 <https://www.reuters.com/world/europe/russian-parliament-expected-back-sex-reassignment-surgery-ban-2023-06-14/>
- 24 <https://www.hrw.org/news/2023/07/15/russia-trans-health-care-families-bill-violates-rights>
- 26 <theguardian.com/world/2015/sep/14/vladimir-putin-gives-state-honour-to-anti-gay-politician>
- 27 <pinknews.co.uk/2014/02/07/the-25-most-shocking-anti-gay-stories-from-russia-so-far/>
- 28 <hrw.org/news/2014/02/03/russia-sochi-games-highlight-homophobic-violence>
- 29 <http://muslimnews.co.uk/news/russia/russia-muslims-fari-30-logantaro-2034/>;
<https://worldpopulationreview.com/countries/russia-population>
- 30 <sfgate.com/news/article/Russia-has-a-Muslim-dilemma-Ethnic-Russians-2466527.php>
- 31 <https://foreignpolicy.com/2019/05/18/crimean-tatars-ethnic-cleansing/>
- 33 <https://www.trtworld.com/opinion/is-russia-on-the-path-al-marĝenigi-gian-islaman-populacion-23927>
- 34 <hrw.org/news/2014/11/20/russia-government-against-rights-groups>
- 36 <https://www.hrw.org/tag/russia-ukraine-war>
- 37 <https://www.aljazeera.com/news/2022/3/28/patriarch-kirill-putin-ally-faces-backlash>;
<https://humanists.international/advocacy-statement/parola-gisdatigo-sur-ukrainio/>
- 38 <https://www.rferl.org/a/russia-patriarch-kirill-dying-ukraine-sins/32052380.html>;
<https://www.thebulwark.com/blaming-russias-ukraine-invasion-on-the-gays-putin-patriarch-kirill/>;
<https://foreignpolicy.com/2022/10/07/lgbtq-russia-ukraine-war-west/>
- 39 <https://pen-international.org/news/new-report-pen-international-highlights-russias-relentless-crackdown-on-free-expression>
- 40 <https://time.com/5442791/pussy-riot-russia-poisoning-olga-kyrachyova-veronika-nikulshina/Visits.aspx>

⁴¹ <http://en.kremlin.ru/events/president/news/18422>

⁴² <https://rg.ru/2013/06/30/zashita-site-dok.html>

^{43, 46, 47} <https://www.codastory.com/disinformation/russias-blasphemy-law/>

⁴⁴ <https://www.indexoncensorship.org/2015/11/blasfemo-le-go-rezultigis-kreskon-de-religia-cenzuro-en-rusio/>

⁴⁵ <https://www.bbc.com/news/world-europe-51222812>

⁴⁸ theguardian.com/technology/2017/may/11/pokemon-go-russian-youtuber-convicted-playing-church-ruslan-sokolovsky

Slovakio

Slovakio estas demokrata respubliko kun plurpartia parlamenta sistemo. Post la kolapso de Komunismo, (1989) la dissolvo de Ĉeĥoslovakio en 1993 signifis ke Slovakio iĝis sendependa ŝtato. Ĝi estas

nun membro de EU kaj NATO. La populacio de proksimume 5.4 milionoj da homoj estas ĉefe katolika. Iom malpli ol kvarono de la loĝantaro estas nereligia.¹

Konstitucio kaj registaro	Edukado kaj infana rajtoj	Familio, komunumo, socio, religiaj tribunaloj kaj tribunaloj	Sinesprimlibereco pledado de humanismaj valoroj
<p>Estas sistema religia privilegio</p> <p>Prefera traktado estas donita al religio aŭ religio ĝenerale</p> <p>Ŝtata financado de religiaj institucioj aŭ salajroj, aŭ diskriminaciaj impostsendevigoj</p>		<p>La domina influo de religio en la publika vivo subfosas la rajton je egaleco kaj/aŭ nediskriminacio</p> <p>Registaraj aŭtoritatoj antaŭenpuŝas socie konservativan, religie aŭ ideologie inspiritan tagordon, sen konsidero al la rajtoj de tiuj kun progresemaj opinioj.</p>	<p>"Blasfemo" estas malpermesita aŭ kritiko de religio (inkluzive de faktaj "blasfemaj" leĝoj) estas limigita kaj puninda kun mallibereca puno</p>
		<p>Diskriminacia eminenteco ricevas al religiaj korpoj, tradicioj aŭ gvidantoj</p>	<p>Kelkaj zorgoj pri politikaj aŭ amaskomunikilaj liberecoj, ne specifaj por la nereligiuloj</p>
	<p>Neniu formala diskriminacio en edukado</p>		

Konstitucio kaj registaro

Laŭ la Slovaka Konstitucio² (Artikolo 1), la ŝtato ne aliĝas al iu specifa religio.

La rajto je kredolibereco kaj religia (aŭ nereligia) esprimo estas skizita en la Konstitucio.

"La liberecoj de penso, konscienco, religio kaj kredo estas garantiitaj. Tiu ĉi rajto inkluzivas ankaŭ la eblecon ŝanĝi sian religian kredon aŭ kredon. Ĉiu havas la rajton esti sen religia kredo. Ĉiu havas la rajton publike esprimi sian opinion."

— Artikolo 24(1), La Konstitucio de la Slovaka Respubliko

La registaro estis kritikita pro politikoj kiuj favoras la Eklezion Romkatolikan, kaj laŭ pli malgranda mezuro la konsiderindaj sekvantaroj de aliaj religiemaj grupoj en Slovakio, super pli novaj aŭ minoritataj religioj aŭ kredoj. Aparte, ampleksa konkordato inter Slovakio kaj Vatikano, subskribita en 2000 kaj poste

pligrandigita en 2002 kaj 2004, pliiĝis katolikan influon en ŝtatlernejoj kaj la armetrupoj, kaj ankaŭ pliiĝis registaran financadon al katolikaj institucioj.³ La registaro evitis iun kritikon, de ĉi tiu interkonsento tiam etendante similajn, sed malpli grandajn, avantaĝojn al dek unu aliaj religiemaj grupoj.⁴ Totala registara financado al religiemaj grupoj estis €52.8 milionoj (ĉ. US \$55.69 milionoj) en 2022.⁵ Dum la tradiciaj eklezioj ricevis ĉiujaran valorigon de la ŝtato, financado preskaŭ sendepende de la malkresko en sia membrobazo, novaj eklezioj luktas por atingi oficialan registradon.

Laŭ la usona Ŝtata Departemento,⁶

"Kelkaj membroj de religiemaj grupoj daŭre deklaris la dependecon de siaj grupoj je rekta registara financado limigis sian sendependecon kaj religian liberecon, kaj ili diris, ke religiaj grupoj memcenzuris eblan kritikon de la registaro pri sentemaj temoj por eviti endanĝerigi sian rilaton kun la ŝtato kaj, sekve, iliaj financoj. Ekzistis nenium raportoj, aliflanke, ke la registaro arbitre ŝanĝis la kvanton de subvencioj disponigitaj al individuaj religiemaj grupoj."

Ekde 2017 en Slovakio validas leĝo, kiu praktike malebligas registri novajn preĝejojn, tiel kreante monopolon por jam registritaj preĝejoj. Neregistritaj religiemaj grupoj diris, ke publiko emis malfidi ilin pro sia manko de oficiala registara rekono. Neregistritaj grupoj estas malpermesataj fari agadojn rilatajn al praktikado de religio.⁷

Religia privilegio kaj konkordatoj

La apartigo de Eklezio kaj la Slovaka Respubliko kiel skizite en la Konstitucio estas subfosita per ŝtatfinancado de religiaj institucioj kaj la garantio de kredlibereco ankaŭ estas endanĝerigita per postuloj kiuj favoras certajn religiojn super aliaj.

La ligo inter religio kaj politiko estis vaste pridisputata ekde Slovakio akiris sian sendependecon en 1993, ĉar ŝtata financado de religiaj institucioj kompromitas la apartigon de eklezio kaj ŝtato kiel skizite en la Konstitucio.

La influo de la Katolika Eklezio al la politiko en Slovakio havas historiajn radikojn: la unua slovaka ŝtato, klienta ŝtato de la Tria Regno kiu ekzistis inter 1939 kaj 1945, estis gvidita fare de katolika pastro Jozef Tiso. La klerofaŝisma reĝimo, kies unupartia registaro

eldonis kelkajn antisemitajn leĝojn malpermesantajn judojn partopreni en la publika vivo kaj apogis ilian deportadon al koncentrejoj, estis komence rekonitaj fare de la Vatikano.

La Romkatolika Eklezio renkontis pezan persekutadon sub la komunista registaro en Slovakio, sed ĉiuj ordenoj estis permesitaj rekomenci siajn agadojn post la kolapso de Komunismo en 1989. Posedaĵo kiu estis konfiskita estis resendita, kaj dum la rolo de religiaj institucioj eble ne estas same influa kiel antaŭ komunismo, pro la deviga laikigo de tiu periodo, la superrego de la katolika eklezio super aliaj religioj restas videbla en la slovaka socio.

En 2000, konkordato inter la Slovaka Respubliko kaj la kurio kaŭzis konflikton ĉar ĝi certigis ke ofertoj "ne estas kondiĉigitaj de impostado aŭ al la postulo de publika respondebleco".

En 2006, vico koncerne polemikan Vatikanan traktaton kiu asignus novajn potencojn al la Katolika Eklezio preterintence kaŭzis la disfalon de la slovaka registaro.⁸ EU estis maltrankvila ke la proponita traktato konsistigas malobservon de homaj rajtoj; se la traktato estus ratifita, katolikaj kuracistoj estus ene de siaj rajtoj rifuzi fari abortojn kaj katolikaj dungitoj ankaŭ povintus rifuzi plenumi ajnan profesian taskon laŭ la principo de "konscia objeto". Kiam ĉefministro Mikuláš Dzurinda ne inkluzivis la traktaton en la tagordo de registaraj komercoj, la Kristandemokrata Movado (KDH) - la ĉefaj propagandantoj de la konkordato - retiriĝis de la reganta koalicio, devigante la registaron anonci fruan elekton.

La ligo inter la Katolika Eklezio kaj la Ŝtato en Slovakio hodiaŭ estas evidenta en tio, ke preĝejoj ricevas financadon de la Ŝtata buĝeto, kiu tute kovras la salajrojn de la pastraro, kaj la resto estas forĵetebla preskaŭ por ajna celo.

En 2015, propono normaligi la nunan financan aranĝon koncerne Ŝtatan financadon de preĝejoj estis malaprobata en parlamento. Tamen, en 2019, ĝi estis modifita por malhelpi la malpliiĝon de financado pro la redukto de la eklezia bazo.⁹

La Romkatolika Eklezio ricevas ankaŭ enspezojn el la luado de konstruaĵoj, arbaroj, agrikulturaj terenoj kaj konstruaj terenoj kiuj estis redonitaj al ĝi post la falo de Komunismo.¹⁰

Edukado kaj infanaj rajtoj

La rajto al religia edukado estas garantiita de Leĝo nr. 29/1984 Zb.¹¹

Artikolo 24 de la Slovaka Konstitucio deklaras ke ĝi estas

preĝejoj kaj religiaj socioj kiuj "organizas la instruadon de religio".

La 13-an de majo 2004, la Konkordato inter la Slovaka Respubliko kaj la Sankta Seĝo pri katolika Eduko estis subskribita. Tiu traktato, kune kun la Interkonsento inter la Slovaka Respubliko kaj la Registritaj Societoj pri Religia Eduko, enkondukas religian edukadon en la slovaka eduka sistemo kiel elekta deviga temo kun la opcio de ekzamenado de sekulara etikklaso kiel alternativo. Religiostudaj klasoj estas instruitaj fare de membro de la pastraro kaj kun fokuso sur unu specifa religio.

Familio, komunumo kaj socio

El la 18 registritaj eklezioj en Slovakio, la Romkatolika Eklezio estas la plej granda kaj 55.8% de la populacio identiĝas kiel katolika. Aliaj elstaraj religiaj institucioj inkludas la 5.3% luteranojn, 4.0% grekkatolikojn, 1.6% kalvinistojn, kaj 0.9% ortodoksajn. 23.8 % de la loĝantaro estas nereligiaj.¹²

Nereliguloj havas neniun registaran subtenon analogan al Eklezioj. Ili ne havas asocion kaj iliaj rajtoj estas defenditaj de du negravaj publikaj societoj (humanistoj kaj sekularistoj).

Laŭ raporto mendita de la EU-parlamento en 2020,¹³

"En Slovakio oni rimarkas signifan pliiĝon de opozicio kontraŭ seksa egaleco ekde 2013. Plej publike aktivaj agantoj estas ĉefe kristanaj religio-filiigitaj NROj kaj la Eklezio mem. Ili organizas multajn prelegojn, protestojn, marŝadojn, verkas artikolojn kaj publikigas filmetojn kaj peticion kontraŭ la "seksa ideologio" en rekta konflikto kun la tradiciaj familiaj valoroj.

Aborto

Laŭ nuna leĝaro, aborto estas laŭleĝa en la unuaj 12 semajnoj de gravedeco se estas minaco al sano aŭ vivo de la patrino, aŭ risko de feta kripliĝo.¹⁴

Laŭ raporto mendita de la eŭropano Politiko-Sekcio por Civitanaj Rajtoj de la Parlamento kaj Konstituciaj Aferoj en 2020,¹⁵

"La jura statuso de aborto en la lando estas konstante defia malgraŭ la laŭleĝe deviga decido de la Konstitucia Kortumo en 2007 kiu protektis la rajtojn de virino al reprodukta memdeterminado."

En oktobro 2021, la parlamento de Slovakio mallarĝe malakceptis proponitan leĝaron, kiu plifortigus aliron al aborto.¹⁶ Novaj proponoj por revizii la leĝon estas redaktitaj.

regule.¹⁷

La superrega rolo de la religiaj kaj konservativaj institucioj kaj aktoroj en la lando, kaj ilia influo sur politikofaristoj trans la politika spektro estas raportita malhelpi la aliron de virinoj al abortservoj. EU citas lobiadon de la Katolika Eklezio kiel la kialon ke pilolo por indukti medicinan aborton (kiu estis registrita fare de la Slovaka Drogagentejo en 2013) ne estis rajtigita por uzo en praktiko fare de la Sanministerio.¹⁸

Kuracistoj estas esceptitaj de disponigado de abortservoj sub konsciencprotekta klaŭzo. Laŭ EU, la indico indikas ke,

"La nombro da sanprovizantoj, kiuj rifuzas disponigi aborton aŭ steriligon en Slovakio, restas nuntempe sur nivelo kie la aliro de virinoj al aborto ne estas signife limigita. Tamen, en kelkaj regionoj kie influo de la religiaj kaj konservativaj institucioj kaj aktoroj estas nekredible forta, neniuj abortprovizantoj estas alireblaj, kaj virinoj devas vojaĝi al la pli grandaj urboj por trovi instalaĵon pretan fari aborton."

Krome, en konservativaj regionoj sanservoprovizantaj institucioj entute povas misinterpreti la regulojn por apliki konsciencan objekton al la institucio entute.¹⁹

LGBTI+ rajtoj

Dum samseksemo ne estas kontraŭleĝa en Slovakio, samseksaj sindikatoj ne estas protektitaj en leĝo kaj kelkaj privilegioj haveblaj al aliseksaj paroj estas neitaj al samseksaj paroj. En 2014 amendo malpermesis samseksan edz(in)econ. Referendumo pri la malpermeso en 2015 sendis miksitajn mesaĝojn, kun pli ol 90% de tiuj kiuj voĉdonis konsentas ke geedziĝo devus resti nur aliseksa. Tamen, en ŝajna venko por liberalaj kaj por-LGBTI+-rajtoj-aktivuloj—kiuj petis bojkoton de la referendumo—nur 21,4% de elekteleblaj balotantoj rezultis, nuligante la balotenketon (kiu postulis 50% partopreno por esti valida).²⁰ Pli ol duono de la loĝantaro malakceptis la enkondukon de registritaj partnerecoj en 2019,²¹ kaj la lastaj esploroj alportis esperigajn rezultojn.²²

La komunumo LGBTI+ alfrontas provojn malpermesi siajn partnerecajn kaj gepatrecajn rajtojn en la Parlamento, por kiuj ekstremistoj kaj pluraj ĉefaj katolikoj ofte voĉdonas. La propono ne akiris sufiĉe da voĉoj ĉe unua legado por daŭrigi al dua legado la 17an de marto 2023.²³

En 2022, terorisma atako²⁴ kontraŭ geja drinkejo en Bratislavo estis registrita, kiu postulis du vivojn. En ĉi tiu okazo,

Ĉefepiskopo Orosch publikigis cirkuleron por pastroj, en kiu li klarigis al ili, ke la viktimoj de tiu ĉi atako ne estas senkulpaj. Kristanaj parlamentanoj protestis kontraŭ la deklaro de la Eŭropa

Parlamento, kiu kondamnis tiun ĉi atakon kaj priskribis ĝin kiel enmiksiĝon en la internajn aferojn de Slovakio.²⁵ La koalicia gvidanto (Igor Matovič) kaj opoziciestro (Róbert Fico) ambaŭ faris homofobajn deklarojn antaŭ la elektoj. en 2023.²⁶

Religiaj minoritatoj

Teorie ĉiuj religioj kaj kredsistemoj devus esti egale protektitaj sub la Konstitucio, sed la membroj de la registaro laŭdire regule faras antisemitajn kaj kontraŭ-islamajn deklarojn.²⁷ La Ŝtato krimigas holokaŭstan neadon.

La slovakaj registaro fariĝis konata pro sia severa sinteno pri enmigrado el islamaj landoj kaj malemo akcepti azilpetantojn el la islama mondo.²⁸ Slovakio estas inter la kvar landoj kiuj rifuzis efektivigi la EU-kompromis-skemon kaj ĉefministro Robert Fico faris kontraŭ-islamajn deklarojn en la pasinteco, promesante "protekti Slovakion" kaj ke li "neniam permesos ununuran islaman enmigrinton sub kvotosistemo." En majo 2016, Fico deklaris ke "Islamismo havas neniun lokon en Slovakio".

Esprimlibereco, pledado de humanismaj valoroj

Sinesprimliberecoj kaj de gazetaro estas protektitaj fare de la Konstitucio, kaj tiuj rajtoj estas ĝenerale respektataj en praktiko. Tamen, ekzistas zorgoj, ke iuj amaskomunikiloj foje alfrontas politikan enmiksiĝon. Ĵurnalistoj daŭre alfrontas vortajn atakojn kaj kalumnioprocesojn de publikaj oficialuloj, kvankam tiuj malpliigis en ofteco en la lastaj jaroj. Krimaj kalumnioleĝoj estas laŭdire uzataj por silenti kritikojn.²⁹

Laŭ Freedom House,³⁰

"En 2021, la registaro "entreprenis gravan revizion de amaskomunikilara leĝaro", enkondukante novajn leĝojn, kiuj trudus severajn punojn por disvastigi "malverajn informojn". Internaciaj amaskomunikilaj rajtoj-grupoj kritikis la proponitan leĝaron, esprimante timojn ke ĝi povus esti uzita por limigi amaskomunikilan sendependecon kaj limigi gazetaran liberecon. La leĝaro restis sub konsidero en parlamento ĉe jarfino."

Kalumnio de religio

Laŭ la usona Ŝtata Departemento,

"La leĝo malpermesas la kalumnion de la kredo de persono aŭ grupo, traktante malobservon kiel kriman delikton.

puninda per ĝis kvinjara malliberigo."³¹

Laŭ Artikolo 423 de la Kriminala Kodo,³²

"Kalumnio de nacio, raso kaj kredo":

"Kiu kalumnias publike

- ia nacio, ĝia lingvo, ia raso aŭ etno, aŭ
- grupo de personoj aŭ individuo pro sia reala aŭ supozata aparteno al certa raso, nacio, nacieco, etno, pro sia reala aŭ supozata origino, haŭtokoloro, religia kredo aŭ ĉar ili ne havas religion, devas esti; punita per malliberigo de unu ĝis tri jaroj.

(2) La krimulo estas punita per malliberigo de du ĝis kvin jaroj, se li faras la agon menciitan en paragrafo 1.

- kiel membro de ekstremisma grupo,
- kiel publika oficisto, aŭ
- pro speciala motivo."

En 2020, opinioverkisto estis akuzita je kalumniado de katolikoj en artikolo de 2018 en kiu li mokis kaj akre kritikis katolikan pastron, kiu estas laŭdire konata pro siaj radikale konservativaj sociaj opinioj kaj ligoj al la ekstremdekstra.³³ La akuzoj estis laŭdire forigitaj. poste en la jaro.³⁴

Referencoj

¹ <https://www.scitanie.sk/en/population/basic-results/strukturo-de-loĝantaro-laŭ-religia-kredo/SR/SK0/SR>

² <https://www.prezident.sk/upload-files/46422.pdf>

³ <https://www.concordatwatch.eu/texts-of-slovak-concordats-and-other-churchstate-documents-t755>

^{4, 6, 7, 27, 31} <https://www.state.gov/reports/2021-report-on-international-religious-freedom/slovakia/>

⁵ http://www.culture.gov.sk/wp-content/uploads/2019/12/CNS_2022upr.pdf

⁸ <https://www.concordatwatch.eu/fall-of-the-slovak-registaro-super-la-konkordato-2006-k31251>

⁹ Leĝo 370/2019

<https://www.zakonypreludi.sk/zz/2019-370>

¹⁰ webnoviny.sk/slovensko/clanok/999527-odluku-cirkvi-od-statu-poslanci-zamietli/; cas.sk/clanok/308767/odluka-cirkvi-od-statu-co-by-priniesla-a-kolko-by-stala/; la.ciuatage.sk/štata-financado-de-la-eklezio-sub-kontrolita/; dieco.uchicago.edu/sightings/financing-churches-slovakia-debate-and-dilemma-lubomir-martin-ondrasek

¹¹ <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1984/29/>

¹² <https://www.scitanie.sk/en/roman-catholics-represents-56-percent-of-the-population>

^{13, 15, 19} [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2020/659922/IPOL_IDA\(2020\)659922_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2020/659922/IPOL_IDA(2020)659922_EN.pdf)

¹⁴ <https://reproductiverights.org/maps/provision/slovak-republics-abortion-provisions/>

¹⁶ <https://www.euronews.com/2021/11/11/slovakia-narrowly-rejects-proposed-law-restricting-access-to-abortion/>;

<https://www.amnesty.org/en/latest/news/2021/11/slovakia-attempt-to-rollback-access-to-abortion-must-be-rejected/>

¹⁷ <http://moznostvolby.sk/zvolenie-poslanca-krajciho-za-predsdu-vyboru-nr-sr-pre-zdravotnictvo-je-zla-sprava-pre-reprodukcne-prava-zien-a-dievcat/>;

<http://moznostvolby.sk/novy-navrh-moze-pre-slovensko-znamenat-ze-nastupi-na-cestu-polska/>

¹⁸ [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2020/659922/IPOL_IDA\(2020\)659922_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2020/659922/IPOL_IDA(2020)659922_EN.pdf);

<https://spravy.pravda.sk/domace/clanok/323472-potratova-tabletka-na-slovensku-nebude/>

²⁰ bbc.co.uk/news/world-europe-31170464

²¹ <https://domov.sme.sk/c/22221880/prieskum-focusu-dve-tretiny-slovakov-su-proti-zavedeniu-registrovaných-partnerstiev.html>

²² <https://dennikn.sk/3079308/za-registrovane-partnerstva-je-viac-ludi-nez-proti-nim-prieskum-ipsosu>

²³ <https://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=zakony%2Fzakon&MasterID=8120>

<https://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=schodze/hlasovanie/hlasklub&ID=45488>

²⁴ <https://spectator.sme.sk/t/9289/attack-in-bratislava>

²⁵ <https://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=zakony%2Fcpt&ZakZborID=13>

²⁶ <https://www.ludskeprava.sk/homofob/#sthash.5Tdbo6YL.D2kj2rJE.dpbs>

²⁸ <https://spectator.sme.sk/c/20071550/fico-could-be-procesita-pro-kontra-islamaj-deklaroj.html>

²⁹ <https://www.state.gov/reports/2022-country-reports-on-human-rights-practices/slovakia/>;

<https://rsf.org/en/country/slovakia>;

<https://europeanjournalists.org/blog/2022/10/07/slovakia-deputito-pms-atakoj-subfositaj-registaroj-pli-larĝaj-klopodoj-fortigi-gazetara-liberecon/>

³⁰ <https://freedomhouse.org/country/slovakia/freedom-world/2022>

³² <https://www.zakonypreludi.sk/zz/2005-300>

³³ <https://ipi.media/slovak-opinion-writer-charged-with-defaming-religious-believers/>;

<https://cpj.org/2020/02/slovak-authorities-file-criminal-defamation-charge/>

³⁴ <https://spectator.sme.sk/c/22493916/police-revoke-akuzoj-kontra-eminenta-komentisto.html>

Zambio

Konst/Registaro

Edu/Infana Societo/Comm Esprimo

La Respubliko de Zambio, senmastra ŝtato en suda centra Afriko havas populacion de 19,6 milionoj da homoj, laŭ la Censo de 2022.¹ Laŭ censodatumoj de 2010,² pli ol 90% de la loĝantaro estas kristanaj — la plimulto de kiuj estas protestantaj — aliaj religiaj grupoj kune respondecas pri 2,7% de la loĝantaro inkluzivas islamanojn, budhanojn, hinduojn kaj bahaanojn. 1.8% de la populacio estas nereligiaj.

Zambio havas reputacion por politika stabileco kaj relative efika, travidebla registaro (difektita nur per la ampleksa korupta permanenta ofico de prezidanto Frederick Chiluba). Ĝi estas la plej granda kuproproduktanto de Afriko kaj submetata al la volatilo de la prezo de la mineralo. Ĝi havas fortajn ligojn kun Ĉinio.

Konstitucio kaj registaro	Edukado kaj infana rajtoj	Familio, komunumo, socio, religiaj tribunaloj kaj tribunaloj	Sinesprimlibereco pledado de humanismaj valoroj
	Religia aŭ ideologia instruado estas deviga en ĉiuj aŭ la plej multaj ŝtat-financitaj lernejoj kun neniu sekulara aŭ humanisma alternativo	La domina influo de religio en la publika vivo subfosas la rajton je egaleco kaj/aŭ ne-diskriminacio	Esprimo de kernaj humanismaj principoj pri demokratio, libereco aŭ homaj rajtoj estas severe limigita "Blasfemo" estas malpermesita aŭ kritiko de religio (inkluzive de faktaj "blasfemaj" leĝoj) estas limigita kaj puninda kun mallibereca puno
Estas sistema religia privilegio Estas establita preĝejo aŭ ŝtata religio		Diskriminacia eminenteco ricevas al religiaj korpoj, tradicioj aŭ gvidantoj	
			Kelkaj zorgoj pri politikaj aŭ amaskomunikilaj liberecoj, ne specifaj por la nereligiuoj

Konstitucio kaj registaro

Zambio estas oficiale kristana ŝtato, laŭ la Konstitucio de 1996.³ Estas konstituciaj dispozicioj por protekti liberecon de religio aŭ kredo, same kiel liberecon de esprimo kaj kunveno. Tamen, ekzistas zorgoj pri la engaĝiĝo de la registara al tiuj principoj en la lastaj jaroj.

En septembro 2021, nove elektita prezidanto Hakainde Hichilema aboliciis la Ministerion de Nacia Gvidado kaj Religiaj Aferoj, metante ĝiajn funkciojn sub la Oficejon de la Vicprezidanto. La Ministerio estis

respondeca por plifortigado de la identeco de la lando kiel kristana nacio, evoluigado de memreguligaj kadroj por preĝejo kaj religiaj tegmentgrupoj, antaŭenigado de preĝejo-ŝtata, interdenominacia, kaj interreligia dialogo, konservado de religiaj heredaĵoj, kaj kunordigado de publikaj religiaj festadoj same kiel certigado. Kristanaj valoroj estis reflektitaj en registaro, eduko, familio, amaskomunikilaro, artoj kaj distro, kaj komerco.

Post sia elekto, prezidanto Hichilema ĉeestis nacian preĝservon okazigitan por festi la "pacajn, liberajn kaj justajn" elektojn. Dum la servo, Hichilema

laŭdire diris, ke la lando restos kristana nacio per vortoj kaj faroj.⁴

Edukado kaj infanaj rajtoj

La plimulto de zambijaj lernantoj ekzamenas registarajn lernejojn, kiuj estas nominale liberaj por klasoj 1-7, kvankam gepatroj eble devos pagi "kontribuojn" aŭ aĉeti uniformojn de la lernejo. Kun la escepto de kelkaj ĉefaj privatlernejoj, zambijaj lernejoj estas kronike nesufiĉaj kaj edukaj normoj estas ekstreme malaltaj.

La nuna Konstitucio deklaras sub Artikolo 19 (2) ke religia instruado ne povas esti deviga; surbaze de la vortigo kuratoro eble devas elekti infanon en religian instruadon, kvankam ekzistas neniu deklarita kapablo por infano elekti sin eksteren en linio kun iliaj evoluaj kapabloj:

"Krom kun sia propra konsento, aŭ, se li estas neplenaĝulo, la konsento de sia kuratoro, neniu persono ĉeestanta iun ajn edukon devas ricevi religian instruon aŭ partopreni aŭ ĉeesti ajnan religian ceremonion aŭ observon se tiu instruo, ceremonio aŭ observo rilatas al alia religio ol sia propra."⁵

Tamen, malgraŭ la konstitucia dispozicio, laŭ la usona Komisiono pri Internacia Religia Libereco-Raporto por Zambio,

"La registaro postulas religian instruadon en ĉiuj lernejoj de unu ĝis naŭa klasoj. Studentoj povas peti edukadon en sia religio kaj povas elekti el religia instruado nur se la lernejo ne kapablas akcepti ilian peton. Religia edukado post la naŭa klaso estas laŭvola kaj ne estas ofertita en ĉiuj lernejoj.

La religia instruplano temigas kristanajn instruojn sed ankaŭ asimilas komparajn studojn de Islamo, hinduismo kaj tradiciaj kredoj.

La konstitucio permesas al religiemaj grupoj la rajton establi kaj konservi privatlernejojn kaj disponigi religian instruon al membroj de siaj religiaj komunumoj.

La uzo de infanoj en la plej danĝeraj formoj de laboro, kiel minado kaj agrikulturo, estas problemo en Zambio malgraŭ leĝoj malpermesantaj ĝin.⁷

Familio, komunumo kaj socio

Familio, komunumo kaj socio estas integritaj al zambia kulturo kaj sociaj normoj, kun religio kaj la eklezio ludas signifan rolon en formado de valoroj. Dum progresema valoro kiuj kontraŭdiras ortodoksajn kristanajn instruojn pri familio kaj rilatoj povas

alfrontu opozicion, la koncepto de Ubuntu - kun la signifo "Mi estas ĉar ni estas" - substrekas la gravecon de komunumo kaj solidareco en zambia socio.

Tiuj reklamantaj progresemajn valorojn (aŭ ajna alia-ol-ortodoksa kristana instruo pri familiaj kaj interrilataj aferoj) povas trovi sin viktimo de fortaj respondoj de kaj registaro kaj preĝejoj.

LGBTI+ rajtoj

Heredaĵo de brita koloniigo, la Krimkodo⁸ krimigas agojn de "karna kono de kontraŭ la ordo de la naturo" kaj "kruda maldececo" sub Artikoloj 155, 156, kaj 158. Tiuj provizaĵoj portas maksimuman punon de 14-jara malliberigo. Agoj faritaj de viroj kaj virinoj estas krimigitaj sub la leĝo.

Laŭ la Homa Digno-Fido,

"Estas grandaj signoj de la leĝo plenumita en la lastaj jaroj, kun GLAT-uloj ofte arestitaj. [...] Okazis konsekvencaj raportoj pri diskriminacio kaj perforto faritaj kontraŭ GLAT-homoj en la lastaj jaroj, inkluzive de atako, ĉikano, ĉantaĝo, kaj la neado de bazaj rajtoj kaj servoj."⁹

De septembro 2022, serio de registaraj oficistoj kaj publikaj figuroj parolis kontraŭ rajtoj LGBTI+, postulante subpremo kontraŭ tia tiel nomata "malmorala" konduto.¹⁰ En septembro 2022, prezidanto Hichilema ripetis sian opozicion al rajtoj LGBTI+ laŭdire citante la profundan de la nacio. -sidigis konservativaj kristanaj valoroj kiel la fonto de lia opozicio.¹¹ En novembro 2022, la ĉefepiskopo de Lusaka, Ĉefepiskopo Alick Banda, deklaris ke LGBTI+ homoj estas kontraŭaj al zambia kulturo kaj kristanaj valoroj.¹² La deklaro estis poste apogita fare de la Zambia Konferenco de Katolikaj Episkopoj.¹³

La 7an de marto 2023, polico laŭdire arestis kvar aktivulojn por la rajtoj de virinoj ĉe amaskunveno, asertante ke ili uzis la amaskunvenon por antaŭenigi rajtojn de LGBTI+.¹⁴

Sorĉado-rilata persekuto

Laŭ la Sorĉado-Leĝo (1914),¹⁵ nomi aŭ akuzi personon je esti sorĉisto aŭ sorĉisto estas krima delikto puninda aŭ per monpuno aŭ malliberigo de ĝis unu jaro, dum tiuj kiuj konfesas scion pri sorĉado povas alfronti ĝis du jarojn. malliberigo. La leĝo havas escepton por tiuj kiuj raportas al polico ajnan personon kvazaŭan konfesantan scion pri, aŭ praktikas, sorĉadon.

Cetere, laŭ la raporto de la usona Ŝtata Departemento pri religia libereco en Zambio, atakoj kaj mortigoj de individuoj suspektitaj pri praktikado de sorĉado.

daŭre okazas tra la lando. La viktimoj emas esti maljunuloj.¹⁶

Laŭ Amnestio Internacia, individuoj kun albinismo alfrontas perfortajn atakojn kaj kripligon pro superstiĉaj miskomprenoj pri la kondiĉo.¹⁷

Aborto

Laŭ la International Planned Parenthood Foundation, malgraŭ la multaj baroj por aliri sekurajn abortojn, Zambio havas inter la plej liberalaj abortpolitikoj en Subsahara Afriko.¹⁸

Laŭ Ipas,

"Kvankam aborto estas laŭleĝa en Zambio, la baroj al aliro al sekura aborta prizorgado estas enormaj. Kuracistoj mankas, kaj ekzistas forta kaj persista socia stigmato ĉirkaŭ aborto. Tre malmultaj virinoj scias, ke ili havas la rajton al sekura, laŭleĝa aborto aŭ scias kie serĉi sekurajn abortservojn; rezulte, nesekura aborto estas grava problemo en Zambio."¹⁹

Esprimlibereco, pledado de humanismaj valoroj

La Konstitucio garantias sinesprimliberecon kaj gazetaro, sed la registaro ofte limigis tiujn rajtojn praktike. La registaro havas la aŭtoritaton nomumi la estrarojn de la ŝtata Zambia National Broadcasting Corporation (ZNBC) kaj la Independent Broadcasting Authority (IBA).

La registaro ankaŭ povas doni aŭ revoki licencojn de dissendantoj.

Antaŭ la elektoj de 2021, la aŭtoritatoj klopodis malsukcesi kontraŭ malsamopiniaj voĉoj - ĉu politikaj kontraŭuloj aŭ ĵurnalistoj - uzante gamon da leĝoj de krima kalumnio ĝis ribela leĝaro.

La aŭtoritatoj ankaŭ brutale subpremis antaŭbalotajn protestojn - uzante realajn municiojn rezultigante la morton de almenaŭ unu partoprenanto.²⁰

La subpremado de opoziciaj voĉoj daŭris post la ŝanĝo de registaro en 2021, kaj pluraj amaskomunikiloj kaj ĵurnalistoj alfrontas ĉikanon kaj minacojn de perforto.²¹

Leĝo de 'blasfemo'

Artikolo 8 el la Kalumnio-Leĝo deklaras - dum pripensado de privilegia materialo por uzo en tribunalo - ke: "nenio en tiu sekcio devas rajtigi la publikigon de iu blasfema aŭ maldeca afero".

Artikolo 196 el la Krimkodo efektive funkcias kiel blasfema kalumnio-dispozicio, ĉar ĝi sugestas, ke tribunaloj povas malpermesi "la publikigon de io ajn dirita aŭ montrita.

antaŭ ĝi, pro tio, ke ĝi estas ribelema, malmorala aŭ blasfema".²²

Ĉapitro XIV de la Krimkodo rilatas al "deliktoj rilataj al religio". Artikolo 131 krimigas "vundi religiajn sentojn" en tre larĝaj esprimoj:

"Ĉiu persono kiu, kun la intenca intenco vundi la religiajn sentojn de iu persono, eldiras iun vorton, aŭ faras ajnan sonon en la aŭdo de tiu persono, aŭ faras ajnan geston antaŭ la vido de tiu persono, aŭ metas ajnan objekton en la vido de tiu persono, estas kulpa de delikto kaj estas punebla je malliberigo dum unu jaro."

Referencoj

¹ <https://www.zamstats.gov.zm/2022-census/reports/>

² Kvankam la censo de 2022 demandis pri religia aliĝo, disponeblaj raportoj ne provizas tiajn datumojn.

³ https://constituteproject.org/constitution/Zambia_2016.pdf?lang=eo

^{4, 6, 16} <https://www.state.gov/reports/2021-report-on-international-religious-freedom/zambia>

⁵ ilo.org/dyn/natlex/docs/ELECTRONIC/26620/90492/F735047973/ZMB26620.pdf

⁷ <https://www.business-humanrights.org/en/latest-news/zambia-govt-to-revizio-nuna-infana-laborleĝoj-sekvante-daŭran-pliiĝon-en-la-nombro-de-infanoj-okupitaj-en-diversaj-formoj-de-laboro/>

⁸ <https://www.parliament.gov.zm/sites/default/files/documents/acts/Penal%20Code%20Act.pdf>

⁹ <https://www.humandignitytrust.org/country-profile/zambia/>

¹⁰ [https://www.mambaonline.com/2022/09/27/zambia-preĝejo-kaj-politikistoj-rampi-supren-kontraŭ-lgbtq-paniko/;](https://www.mambaonline.com/2022/09/27/zambia-preĝejo-kaj-politikistoj-rampi-supren-kontraŭ-lgbtq-paniko/)

<https://www.mambaonline.com/2022/09/21/zambia-Govt-vokoj-por-kiu-ĉaso-kontraŭ-lgbti-komunumo/>

¹¹ <https://www.washingtonblade.com/2022/09/23/zambia-president-reiterates-opposition-to-lgbtq-intersex-rights/>

¹² <https://www.ncronline.org/news/zambian-bishops-kondamni-lgbtq-komunumo-subteno-daŭra-krimigado;>

<https://www.corrispondenzaromana.it/international-news/a-pastoral-letter-of-the-most-rev-dr-alick-banda-archbishop-of-lusaka-zambia-a-call-to-action-kontraŭ-ofensivo-lgbtq-tendencoj-en-socio/>

¹³ <https://www.newwaysministry.org/2022/10/06/zambian-episkopoj-konferenco-reafirmas-subtenon-por-kontraŭ-lgbtq-krimigaj-leĝoj/>

¹⁴ <https://www.news24.com/news24/africa/news/zambia-polica-aresto-kvar-super-pro-gay-womens-rights-rally-20230307>

¹⁵ <https://zambialii.org/akn/zm/act/1914/5/eng@1996-12-31>

^{17, 20} <https://www.amnesty.org/en/location/africa/southern-africa/zambia/raporto-zambio/>

¹⁸ <https://africa.ippf.org/blogs/copper-rose-zambia-kreskanta-konscio-sekura-aborto-zambio>

¹⁹ <https://www.ipas.org/where-we-work/africa/africa-suda-regiono/zambio/>

²¹ [https://ifex.org/opposition-leaders-radio-interview-disrupted/;](https://ifex.org/opposition-leaders-radio-interview-disrupted/)
[https://ifex.org/filming-opposition-leaders-impending-arrest-lands-muvi-tv-staff-in-detention/;](https://ifex.org/filming-opposition-leaders-impending-arrest-lands-muvi-tv-staff-in-detention/)

<https://ifex.org/zambian-journalist-assaulted-and-detained-for-2-days/>

²² [parliament.gov.zm/sites/default/files/documents/acts/Defamation%20Act.pdf;](https://parliament.gov.zm/sites/default/files/documents/acts/Defamation%20Act.pdf)

parliament.gov.zm/sites/default/files/documents/acts/Penal%20Code%20Act.pdf

La estonteco de la Libereco de Pensa Raporto

La Raporto pri Libereco de Penso estas unika tutmonda enketo pri diskriminacio kaj persekuto kontraŭ humanistoj, ateistoj kaj nereligioj publikigita de Humanists International. La Raporto enhavas enskribon por ĉiu lando en la mondo.

La Raporto estas daŭranta ĝisdatigita de la teamo ĉe Humanists International, kun la subteno de niaj Membroj kaj Asociaj Membroj tra la mondo. Nia celo estas averaĝe ĝisdatigi 40 landojn ĉiujare kaj daŭre eldoni eldonon de "Ŝlosilaj Landoj".

La Raporto funkcias kiel esenca ilo por lokaj kaj internaciaj aktivuloj por lobi registarojn por ŝanĝo, provizante la indicon necesan por fari fidindajn kaj aŭtoritatajn asertojn. Ĉiujare, la lanĉo estas vaste kovrita internacie, provizante kovradon en la amaskomunikilaro kiu malofte okazus alie malfermante la pordon por konversacio pri temo tro facile ignorita.

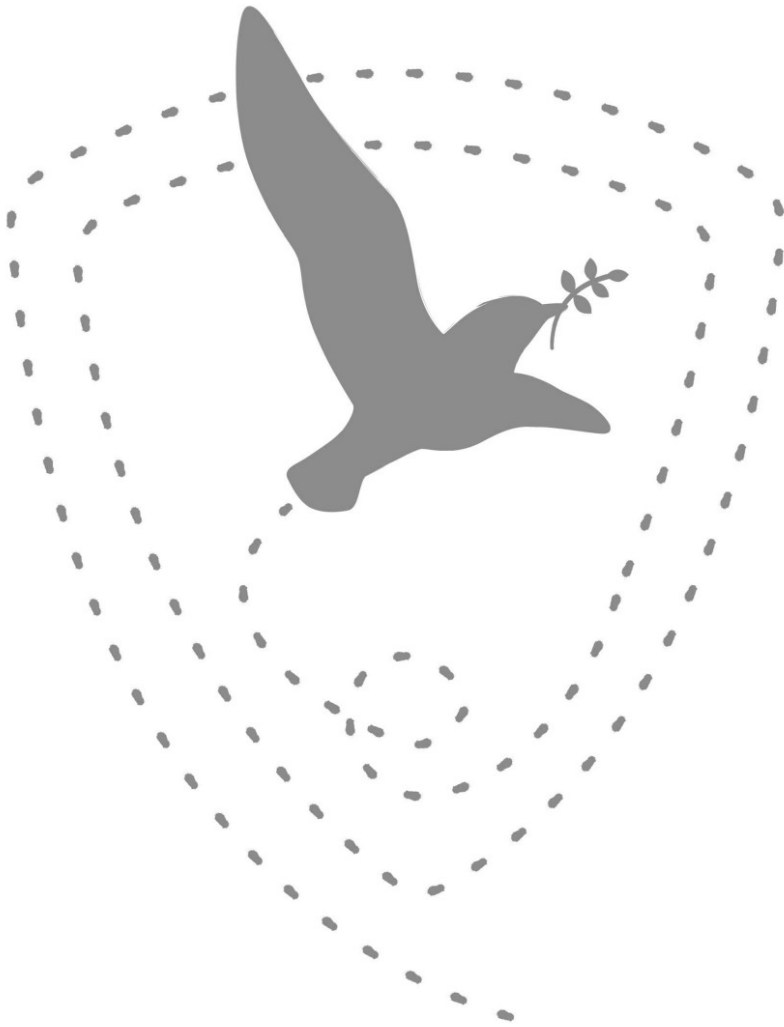
En 2017 la Raporto pri Libereco de Penso estis citita de la tiama Speciala Raportisto de UN pri Libereco de Religio aŭ Kredo en sia inaŭgura raporto. Nia Raporto estis la nura civilsocia publikaĵo citita tiamaniere: mezuro de ĝia unikeco kaj graveco. La Raporto estas ĉiam pli citita en diskuto de ne-religiaj rajtoj sub "libereco de religio aŭ kredo".

Humanists International estas registrita bonfarado kaj neregistara organizo (NRO). Kiel tia, ni fidus je la kontribuoj, kiujn ni ricevas de niaj Membroj kaj subtenantoj por daŭrigi nian esencan kampanjan kaj lobiadon, inkluzive de la Pens-Raporto.

Por fariĝi individua subtenanto de Humanists International aŭ aliĝi kiel Membro-organizo, bonvolu viziti <https://humanists.international/join>

Se vi interesiĝas fariĝi strategia financa partnero por la Raporto pri Libereco de Penso, bonvolu kontakti nin ĉe fundraising@humanists.

internacia. Kun pliaj rimedoj, ni povus dungi dediĉitan membron de kunlaborantaro por kunordigi la raporton, pligante la nombron da ĝisdatigoj kiujn ni faras ĉiujare por pliigi ĝian efikon.

Humanists
INTERNATIONAL